

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಪದ-೧

(ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ)

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಸುವರ್ಣ. ಸಂಗಣ್ಣ. ಹುಡೇದ

ಡಾ. ಎನ್.ಮಂಜುನಾಥ

ಎ. ಎನ್.ಭಾಗ್ಯ

ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಿನಿ ಎಂ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

A Prescribed Text Book for I Semester B.com: Chief Editor: Dr.M.G. MANJUNATH: Editors- dr.Suvarna S. Huded, Dr. N. Manjunath, A.N. Bhagya, Dr. Dakshayini. M.

ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ

ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್.ಪೂರ್ಣಿಮ

ಡಾ. ಸುವರ್ಣ. ಸಂಗಣ್ಣ. ಹುಡೇದ

ಪ್ರೊ. ಬೋಮ್ಮೇಗೌಡ

ಡಾ. ಮನೋನೃಣಿ

ಡಾ. ಪಿ. ಬೆಟ್ಟೇಗೌಡ

ಡಾ.ಎನ್.ಆರ್. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ

ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಕಟಣೆ 2024

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ ಬಿ. ಕಾಂ - ಮೊದಲನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ

1. ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು - ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು
2. ತಾನಾಜಿ : ಕುವೆಂಪು
3. ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ : ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ
4. ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು - ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ
5. ಭೀಮಾಲಾಪ : ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
6. ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು : ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ
7. ಹೋಗೋಗು - ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ
8. ಅನ್ನೇಷಣೆ : ಕೆ. ಷರೀಫಾ

ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು

1. ಅಮಾಸ: ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ
2. ಜೋಗ್ಯಾರ ಅಂಜಪ್ಪನ ಕೋಳಿ ಕಥೆ: ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
3. ತಾಯನ: ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿ

ಪ್ರಬಂಧಗಳು

1. ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ - ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಐತಿಹ್ಯ: ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ ರಾವ್

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

2. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೋ ಅರ್ಥರಹಿತವೋ : ಡಾ. ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
3. ಕಾರು, ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕೋರ್ಟ್ : ಡಾ. ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ

ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ

1. ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು - ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು

ಎಲ್ಲಿ ಭೂರಮೆ ದೇವಸನ್ನಿಧಿ ಬಯಸಿ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬಂದಳೋ,
ಎಲ್ಲಿ ಮೋಹನ ಗಿರಿಯ ಬೆರಗಿನ ರೂಪಿನಿಂದಲಿ ನಿಂದಳೋ,
ಎಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಲಿ ಮಿಂಚಿನೋಲ್ ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆವಳೋ,
ಎಲ್ಲಿ ನೆಲವನು ತಣಿಸಿ, ಜನಮನ ಹೊಲದ ಕಳೆ ಕಳೆ ಕಳೆವಳೋ.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ನೋಡಲಾ!

ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ನಾಡಲಾ!

ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಬೀಡಲಾ!

ಸವಿದು ಮೆದ್ದರೊ ಯಾರು ಪೂರ್ವದಿ ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವನು
ಕವಣೆ ತಿರಿಕಲ್ಲಾಟ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದರೋ ಹೆಬ್ಬಾವನು.
ಸವರಿ ಆನೆಯ ಸೊಂಡಲಲಿ ರಣಕೊಂಬನಾರ್ ಭೋರ್ಗರೆದರೋ
ಸವೆದು ಸವೆಯದ ಸಾಹಸತ್ತದ ಕ್ಷಾತ್ರ ಬೇಟೆಯ ಮೆರೆದರೋ.

ಅವರು ಸೋಲ್ ಸಾವರಿಯರು!

ಅವರೆ ಕಡುಗಲಿ ಗರಿಯರು!

ಅವರು ಕೊಡಗಿನ ಹಿರಿಯರು!

ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕೊರಳು ದಾಸ್ಯದ ನೊಗದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗದೋಲ್,
ಹೆಮ್ಮೆ ಹಗೆಗಳ ಹೊಡೆದು ಹಿರಿಯರು ಹಸಿದು ಹಾರುವ ಬಗ್ಗದೋಲ್,
ಬೊಮ್ಮ ಗಿರಿಯಿಂ ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ಪರ್ಯಂತ ಬೆಳದೀ ದೇಶವು

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಧರ್ಮ ದಾನದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆ, ರೀತಿ ನೀತಿಯ ಕೋಶವು!

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ಜಮ್ಮದು!

ಜಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ನಮ್ಮದು!

ನಮ್ಮೊಡಲ್ ಬಿಡಲಮ್ಮದು!

ಇದು ಅಗಸ್ತ್ಯನ ತಪದ ಮಣೆ, ಕಾವೇರಿ ತಾಯಿ ತವರ್ಮನೆ

ಕದನಸಿರಿಗುಯ್ಯಾಲೆ ತೂಗಿದನಲ್ಲಿ ಚಂದಿರವರ್ಮನೆ!

ಇದಕೊ! ಚಿಂಗಾಳ್ವರಸರಾಡಂಬರವು ಕುಣಿದ ಶ್ರೀರಂಗವು!

ಇದೊ! ಇದೊ! ಇಲ್ಲುರುಳ್ಳ ಹಾಲೇರಿಯರ ಬಲಗಿರಿ ಶೃಂಗವು!

ವಿಧಿಯ ಮಾಟದ ಕೊಡಗಿದು!

ಮೊದಲೆ ನಮ್ಮದು, ಕಡೆಗಿದು!

ಕದಲದೆಮ್ಮನು, ಬೆಡಗಿದು!

ಒಮ್ಮತವು, ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಒಂದೇ ಮನವು ಎಲ್ಲಿದೆ ಹೇಳಿರಿ!

ಸುಮ್ಮನಿತ್ತರೊ ದಟ್ಟ ಕುಪ್ಪಸ? ಹಾಡು ಹುತ್ತರಿಗೇಳಿರಿ!

ಚಿಮ್ಮಿ ಪಾತುರೆ ಕೋಲ ಹೋಯ್ಲಿಗೆ ಕುಣಿವ ಪದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿ,

ಅಮ್ಮೆ ಹರಸಿದ ಸೀಮೆ ನಮಗಿದು ಇರಲಿ ನಮ್ಮದೆ ನಮ್ಮಲಿ!

ನೆಮ್ಮದಿಯನಿದು ತಾಳಲಿ!

ಅಮ್ಮೆಯಾ ಬಲ ತೋಳಲಿ!

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ಬಾಳಲಿ!

* * * * *

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ (೧೮೭೪-೧೯೩೭) ಇವರ ಕಾವ್ಯ ನಾಮ ಕವಿಶಿಷ್ಯ. ಇವರ ಹುಟ್ಟೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟವಾಳ. ಕೊಡಗಿನ ಮಡಿಕೇರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು. ೧೯೩೪ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ನವೋದಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕವನಗಳು 'ಹುತ್ತರಿಯ ಹಾಡು' 'ನಾಗರ ಹಾವೆ' ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ, ಗುಡುಗುಡು ಗುಮ್ಮಟ ದೇವರು ಮುಂತಾದವು.

'ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು' ಕೊಡವರು ಸುಗ್ಗಿಯ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು. ಈ ಕವನ ಕೊಡವರ, ಕೊಡಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ- ಇತಿಹಾಸ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

೨. ತಾನಾಜಿ - ಕುವೆಂಪು

೧

ಸದ್ದಿಲಿಗತ್ತಲು, ಕತ್ತಲದೆತ್ತಲು!
ಸಿಂಹಗಡದಾ ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತಲು
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಕತ್ತಲು! ಕಗ್ಗತ್ತಲು!
ಚಳಿಗಾಲದ ಚಳಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಲಿತ್ತು,
ಕುಳಿರಾಗಳಿಯು ಸುಯ್ಯನೆ ಬೀಸಿತ್ತು,
ಮುದುಗಿಪ ಮಾಗಿಯ ಚಳಿಯಲಿ ಕಪ್ಪು
ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತ್ತು! - ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತ್ತು!
ನಿದ್ರಿತ ಭೂಮಿಯ ಮನದಲಿ ದುರ್ಗವು
ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿತ್ತು! - ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿತ್ತು !
ಘನತಿಮಿರಾವೃತ ನಿಶ್ಚಲನಭದಲಿ
ತಾರೆಗಳೆಸೆದುವು ಮೌನದಲಿ;
ಸದ್ದೊಂದಾದರು ಹೊರಮಡಲಿಲ್ಲ
ದುರ್ಗಮ ಕೇಸರಿದುರ್ಗದಲಿ!
ಸುತ್ತಲರಣ್ಯವು ಘೂರ್ಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು
ಕೋಟೆಯು ಬೆಟ್ಟದ ನೆತ್ತಿಯೊಳಿತ್ತು
ಹತ್ತಲು ಹಾದಿಯು ಕಡಿದಾಗಿತ್ತು
ಹತ್ತಲೆಳಸಿದರೆ ಬರುವುದು ಮಿತ್ತು!
ದುರ್ಗದ ರಕ್ಷಣೆಗರ್ಪಿತ ಪ್ರಾಣರು,
ವಿಕ್ರಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಜ್ರಪ್ರಾಣರು
ಸಾವಿರದಿನ್ನೂರಾಳುಗಳು

೧೦

೨೦

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು
ಉದಯಭಾನು ನಿರುಪಮ ರಣದಲ್ಲಿ;
ಉದಯಭಾನು ದಳವಾಯಿಯು ಅಲ್ಲಿ!
ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪೌರುಷಕುತ್ಸಮ ತವನಿಧಿ
ದಿಲ್ಲಿಶ್ವರನಿಗೆ ಅವನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿ !
ಭೀಮ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾತನ ವಶದಲಿ
ದುರ್ಗವಿದ್ದುದು ಗರ್ವದಲಿ,
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಪರ್ವದಲಿ!

೨

ಯಾರವರಲ್ಲಿ? ಕಗ್ಗತ್ತಲಲಿ
ಸಿಂಹಗಡದಾ ಹೊರವಳಯದಲಿ?
ನೀರಿನೊಳಲೆಯುವ ಮೀನುಗಳಂತೆ,
ಬಾನಿನೊಳಲೆಯುವ ಮೋಡಗಳಂತೆ,
ಮಸಣದೊಳಲೆಯುವ ಮರುಳ್ಳಗಳಂತೆ
ಸಾವಿನ ದೂತರ ನೆರಳ್ಳಗಳಂತೆ
ತಗ್ಗು ದಿಣ್ಣೆಗಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ
ಎದ್ದ ಕುರುಚಲು ಕಾಡಿನಲಿ
ಕದ್ದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತಿಹರು!- ನುಗ್ಗಿ ಬರುತಿಹರು!
ಯಾರವರಲ್ಲಿ? ಕಗ್ಗತ್ತಲಲಿ
ಸಿಂಹಗಡದಾ ಹೊರವಳಯದಲಿ?
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ನವಮಿಯ ರಾತ್ರಿ,

೩೦

೪೦

ಮಾಘಮಾಸದ ನಡುರಾತ್ರಿ, - ನಟ್ಟನಡುರಾತ್ರಿ!
 ಐನೂರಾಳ್ಳಳು, ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳು,
 ತಾನಾಜಿಯ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು!
 ಐನೂರಾಳ್ಳಳು, ಮಸೆದಿಹ ಬಾಳ್ಳಳು,
 ಶಿವರಾಯನ ವೀರಾಳುಗಳು!
 ತಾನಾಜಿಯ ಸೇನಾಧಿಪತನದಲಿ,
 ಸೂರ್ಯಾಜಿಯ ಉಪದಳಪತಿತನದಲಿ,
 ದುರ್ಗಮ ಕೇಸರಿದುರ್ಗವ ಜಯಿಸಲು
 ಮೌನದಿ ಬಂದರು ರಾತ್ರಿಯಲಿ!-ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲಿ?
 ಪಿಸು ಮಾತೊಂದನು ನುಡಿಯಲೆ ಇಲ್ಲ
 ಕೈದುಗಳೊಂದರ ಖಣಿ ಖಣಿ ಇಲ್ಲ.
 ಐನೂರಾಳ್ಳಳು ಒಬ್ಬನೊಲು
 ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು ವೀರನನು!
 ರಾಯನ ಬಲಗೈಬೀರನನು!
 ಕಾಲಾಂತಕ ರಣಧೀರನನು!
 ರಣವಿಕ್ರಮ ತಾನಾಜಿಯನು!
 ಕಗ್ಗತ್ತಲು! ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಸುತ್ತಲು!
 ನೋಡಿದರೇನಿದೆ? ಕುರುಡಿಹುದೆತ್ತಲು!
 ಮುಗ್ಗರಿಸಿದರೂ ಧೃತಿಗೆಡಲಿಲ್ಲ,
 ನಡನಡುಗಿದರೂ ಎದೆಗೆಡಲಿಲ್ಲ;
 ಭಟನೊಬ್ಬನು ಹುಬ್ಬಿಕ್ಕಲೆ ಇಲ್ಲ,
 ತಾನಾಜಿಯ ಬಳಿಯಲಿ ಭಯವಿಲ್ಲ!

೫೦

೬೦

ಬಂಡೆ ಬಂಡೆಯಲಿ ಹೊದರು ಹೊದಿರನಲಿ
 ನುಗ್ಗಿ ಬೆಟ್ಟವನೇರಿದರು!
 ದುರ್ಗದ ಬುಡವನು ಸೇರಿದರು.
 ಭಿತ್ತಿಯು ದುರ್ಗಮವಾಗಿತ್ತು.
 ಚಳಿಯಲಿ ಹಿಮಗಿರಿಯಾಗಿತ್ತು! - ತಣ್ಣಗಾಗಿತ್ತು.

೨

ಸದ್ದಿಲಿಗತ್ತಲು, ಕತ್ತಲದೆತ್ತಲು!
 ಸಿಂಹಗಡದಾ ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತಲು
 ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಕತ್ತಲು!-ಕಗ್ಗತ್ತಲು!

೭೦

ನೂಲೇಣಿಯ ಕರದೊಳು ಹಿಡಿದೊಡನೆಯೆ
 ತಾನಾಜಿಯು ಕೋಟೆಯನೇರಿದನು.
 ಕಡಿದಾಗಿದ್ದುದು ಕೋಟೆಯ ಪೌಳಿಯು,
 ಆದರು ಧೈರ್ಯದೊಳಡರಿದನು,
 ತಾನಾಜಿಯು ಮೇಲಡರಿದನು!
 ಏರುತಲೇರುತ, ಮೇಲ್ ಮೇಲೇರುತ
 ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು ಕತ್ತಲಲಿ!
 ಮೂಡಿದನಾಳ್ಗಳ ಚಿತ್ತದಲಿ!
 ಸೇನಾನಿಯ ಸಾಹಸವನು ನೆನೆದು
 ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಗಳು ಹಿಗ್ಗಿದರು!-ಹಿಗ್ಗಿದರು!

೮೦

"ಎಂದಿಗೆ ಪೌಳಿಯ ಹತ್ತುವೆವು?"

ಎಂದಿಗೆ ದುರ್ಗವ ಮುತ್ತುವೆವು?
 ಎಂದಿಗೆ ವಿಜಯ ಸುವಾರ್ತೆಯನು
 ಶಿವರಾಯಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವೆವು?"
 ಎಂದಾ ಕೆಚ್ಚಿನ ಮಾವಳಿ ವೀರರು,
 ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಅರಣ್ಯ ಶೂರರು
 ಕುದಿದರು ಮನದಲ್ಲಿ! ಕುದಿದರು ತನುವಿನಲಿ!
 ನೆನೆದರು ತಾನಾಜಿಯ ಪೂಣೈಯನು,
 ನೆನೆದರು ಶಿವರಾಯನ ಕಾಣೈಯನು,
 ನೆನೆದರು ತಮ್ಮಾ ಕೀರ್ತಿಯನು-ಆ-
 ರಾಧಿಸಿದರು ಜಯಮೂರ್ತಿಯನು!
 ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳು ಕೆಳಗಡೆ ಇಂತಿರೆ,
 ವಿಜಯ ವನಿತೆಯನು ಭಾವಿಸಿ ನಿಂತರೆ,
 ಕರಲಾಘವದಿಂ, ಪದಲಾಘವದಿಂ,
 ತಾನಾಜಿಯು ಮೇಲೇರಿದನು;
 ಪೌಳಿಯ ತುದಿಯನು ಸೇರಿದನು!
 ದುರ್ಗದ ಭತ್ತಿಯ ಶಿಖರವ ಮುಟ್ಟಿ,
 ನೂಲೇಣಿಯ ಬೇಗನೆ ಬಿಗಿಕಟ್ಟಿ
 ಕಗ್ಗತ್ತಲಕಡೆ ನೋಡಿದನು! - ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡಿದನು.

೪

ಪೂರ್ವಕಾಶದ ನೀಲದಿಗಂತದಿ,
 ಕತ್ತಲಗಡಲಿನ ದೂರಪ್ರಾಂತದಿ,
 ಇರುಳ್ವೆಣ್ ನೆನೆಯುವ ಬೆಳಕಿನ ನೆನಸೋ?

೯೦

೧೦೦

ಕದ್ದಿಂಗಳು ಕಾಣುವ ಬೆಳ್ಳನಸೊ?
 ಎಂಬಂದದಿ ಕಾಂತಿಯು ಮೈದೋರಿ,
 ಒಯ್ಯನೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವು ಹೊಗರೇರಿ,
 ಜೊನ್ನರೆದುಂಬಿದ ಹೊಂಗೊಡದಂದದಿ,
 ಕತ್ತಲೆಗೊದಗಿದ ಹಣೆಗಣ್ಣಂದದಿ,
 ಕೊಂಕಿದ ಕುಂಕುಮದರೆ ಬಟ್ಟಂದದಿ,
 ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ನವಮಿಯ ಚಂದ್ರನು
 ಮಂದರುಚಿಯಲಿ ಬಂದನು! ಮೆಲ್ಲನೈತಂದನು!
 ತೊಲಗಿದುದೊಯ್ಯನೆ ಕತ್ತಲುಬೀಡು,
 ಕಪ್ಪಿನ ಬಸಿರಂದುಣ್ಣಿತು ನಾಡು:
 ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲ್ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳು ಹಬ್ಬಿತು
 ಸಿಂಹಗಡವನು ತಬ್ಬಿತು!
 ಸಿಂಹಗಡವನು ತಬ್ಬಿತು,
 ಮಾವಳಿಗಳ ಬಾಳುಬ್ಬಿತು!
 ಶೈಶಿರಕಾಲದ ಚಳಿ ಕೊರೆದಿತ್ತು,
 ಮಂದ ಸಮೀರಣ ಬೀಸಿತ್ತು.
 ದುರ್ಗದಲೆಲ್ಲೆಡೆ ನೀರವವಿತ್ತು: -ಶಾಂತಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು!
 ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೆಲ್ಲ ಜಗತ್ತು
 ನಿದ್ರಾಮುದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು!
 ಪೌಳಿಯ ಬುಡದಲಿ ನಿಂತಾ ಸೇನೆಯು
 ನೋಡಿತು ಮೇಗಡೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ:
 ಭತ್ತಿಯ ನೆತ್ತಿಯೊಳಿದ್ದಾ ವೀರನು

೧೧೦

೧೨೦

ಸನ್ನೆಯ ಕೊಟ್ಟನು ಕೈಯೆತ್ತಿ;
 ಗೋಡೆಯ ತುದಿಯಲಿ ನಿಂತಾ ಮೂರ್ತಿಯು,
 ಬಿತ್ತರವಾದಾ ಬಾನಿನ ಪಟದಲಿ
 ಕೆತ್ತಿ ಮೆತ್ತಿದ ಪುತ್ರಳಿಯಂದದಿ,
 ನೋಟಕೆ ಚಿತ್ತರವಾಗಿತ್ತು!- ಧೀರವಾಗಿತ್ತು!
 ಮೂರ್ತಿಯ ಕಂಡಾ ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳು
 ಗಗನದೊಳವರಿಗೆ ಮೈದೋರಿದನೋ
 ವೀರರ ದೇವನೆ ಎಂಬಂದದಲಿ,
 ಕೈಮುಗಿದವನಿಗೆ ಬಾಗಿದರು,
 ವೀರಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದರು!
 ತಡಮಾಡದೆ ದನಿಗೈಯದೆ ಒಡನೆಯೆ
 ನೂಲೇಣಿಯ ಕಡೆ ಸಾಗಿದರು,
 ಮುನ್ನೂರಾಳ್ಳಳು ಸಾಗಿದರು!
 ಇನ್ನೂರಾಳ್ಳಳು ಸೂರ್ಯಾಜಿಯ ಜೊತೆ
 ಸಮಯಕ್ಕೊದಗಲು ಹಿಂದೆಯೆ ನಿಂತರು
 ದುರ್ಗದ ಭಿತ್ತಯ ಮೂಲದಲಿ.
 ಬೇಗಬೇಗನೆ ಹತ್ತಿದರೆಲ್ಲರು,
 ಸಹ್ಯಗಿರಿಗಳ ಗರಡಿಯ ಮಲ್ಲರು;
 ಇಂತು ಲಗ್ನೆಯ ಹತ್ತುವ ಜವದಲಿ
 ಕೈದುಗಳೊಲೆಯುವ ಖಣಿಖಣಿರವದಲಿ
 ಇರುಳ ಮೌನವು ಬೆಚ್ಚಿತು! ಸದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿತು!

೧೨೦

೧೪೦

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಇರುಳ ಮೌನವು ಬೆಚ್ಚಿತು! - ಸದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿತು!

ಜೋಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾ ಕಾವಲುಗಾರನ

ಕಿವಿಯ ತೆರೆಯನು ಚುಚ್ಚಿತು! - ಸದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿತು!

ಪಹರಿಯು ಕಣ್ಣೆರೆದೊಡನೆಯ ಮುಂದಕೆ

ಬೇಗನೆ ಶಂಕಿಸಿ ಸಾಗಿದನು;

೧೫೦

ತಾನಾಜಿಯು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ

ಬಿದ್ದನು ಜೀವವ ನೀಗಿದನು!

ಧೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದಾ ಪಹರಿಯ ಕಟಿಯಲಿ

ಖಡ್ಗಪಿಠಾನವು ಚೀರಿದುದು!

ಸದ್ದಿಲಿಯಿರುಳೂ ಚೀರಿದುದು!

ಸದ್ದನು ಕೇಳಿದ ಪಹರಿಗಳೆಲ್ಲರು

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೆ ಬಂದರು ಆಯೆಡೆಗೆ;

ಸೇನಾನಿಯು ಎಚ್ಚಲಗುಗಳೂಟಕೆ

ತುತ್ತಾದರು ಎಲ್ಲರು ಕಡೆ ಕಡೆಗೆ!

ಮಾವಳಿಗಳು ಮೇಲೇರಿದರು,

೧೬೦

ಕೋಟೆಯ ನೆತ್ತಿಯ ಸೇರಿದರು

ದುರ್ಗವ ಹಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿದರು

ಸಿಂಹಗಡವನು ಮುತ್ತಿದರು!

ನಿದ್ರೆಯೊಳದ್ದಿದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರರ

ಎದೆಯಲಿ ಭೀತಿಯ ಬಿತ್ತಿದರು!

ಮಲಗಿದ ವೀರರು ತೆಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು

ಅಸ್ತಶಸ್ತ್ರಗಳ ಕೈದುಡುಕಿ,

ಹಿಂದು ಮುಂದನು ನೋಡದೆ ನಡೆದರು

ಸದ್ದು ಬರುವಾ ಕಡೆ ಹುಡುಕಿ!

ಹಿಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ತಿರುಗುವ ಸದ್ದು,

೧೭೦

ಮೊದಲಲಿ ತುಂಬಿತು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು

ಒಡನೆಯೆ ಪಹರಿಗಳೆಲ್ಲರು ಬಿದ್ದು

ಖಿಣಿಖಿಣಿ ಎಂದುದು ಒರೆಗಳ ಸದ್ದು,

ಕೂಡಲೆ ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಗಳ ಸದ್ದು

ಕೇಳಿಸಿತೆಲ್ಲೆಡೆ ರೌಕುಳವೆದ್ದು;

ಅನ್ನೆಗಮಲ್ಲಿಗೆ ರಕ್ಷಕರೆದ್ದು

ನುಗ್ಗುತ ಬಂದರು! ಹೆಚ್ಚಿತು ಸದ್ದು!

ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಗಳ ನುಗ್ಗಿನಲಿ

ಕಳಕಳವಾದುದು ದುರ್ಗದಲಿ - ಸಿಂಹದುರ್ಗದಲಿ!

೬

ಮಿತ್ರರದಾರು? ಶತ್ರುಗಳಾರು?

೧೭೦

ಸತ್ತವರಾರು? ಕೊಲ್ಲುವರಾರು?

ಎಂಬುದನರಿಯದೆ ರಕ್ಷಕರಾಗ

ಪಂಜುಗಳನು ಹೊತ್ತಿಸಿದರು ಬೇಗ;

ಕೂಡಲೆ ಕಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿದುದು

ಕೋಲಾಹಲವೂ ಹೆಚ್ಚಿದುದು!

ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಗಳು ಮುತ್ತಿದರು

ರಿಪುಮೋಹರವನು ಕುತ್ತಿದರು!

ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರರ ಪೆರ್ದಡೆಯಲ್ಲಿ

ಕೆಲವರು ಬಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು

ಹಲವರು ಮುಂದಕೆ ನುಗ್ಗಿದರು;

೧೯೦

ಜಯ! ಜಯ! ಎನ್ನುತ ರುಳುಪಿಸಿ ಖಡ್ಗವ

ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಗಳ ಮುಗ್ಗಿದರು!

ಸಂಘಟ್ಟಣೆಯಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತು ಹೊಯ್ಲು;

ನೂರ್ಮಡಿಯಾಯಿತು ಕದನದ ಹುಯ್ಲು!

ತಾನಾಜಿಯು ಕಾಲಾಂತಕನಂದದಿ

ಮುಂಬರಿದನು ಕರಖಡ್ಗದಲಿ;

ರಜಪೂತರು ನಿಲಲಾರದೆ ಹಿಂದಕೆ

ಸರಿದರು ಕುಗ್ಗುತಲೊಗ್ಗಿನಲಿ.

ಹಿಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ಯೋಧರು ನುಗ್ಗಿದ-

ರಿರಿದರು ಹಾಯ್ದರು ಯುಕ್ತಿಯಲಿ! - ಭೀಮಶಕ್ತಿಯಲಿ!

೨೦೦

ಪ್ರಳಯ ಭಯಂಕರವಾದುದು ಧೀರರ

ಘೋರಕಠಾರಿಯ ತಾಡನವು! ಚಂಡತಾಡನವು!

ತಾನಾಜಿಯೆ ರಣರಂಗದ ಜೀವವು

ಧೈರ್ಯವು ಬಲವಾವೇಶಗಳು;

ತಾನಾಜಿಯೆ ಮಾವಳಿಗಳ ಹೃದಯವು

ಸಂತಸಮುಲ್ಲಸ ಕೀರ್ತಿಗಳು!

"ಕಾದಿರಿ ವೀರರೆ! ರಾಜಶಿವಾಜಿಯ

ನಚ್ಚಿನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪಟುಭಟರೇ!

ನೆಚ್ಚಿದೆ ನಿಮ್ಮೊಳು, ಕೆಚ್ಚಿದೆ ನಿಮ್ಮೊಳು,

ಸೆರೆಹಿಡಿಯಿರಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನು!

ಸತ್ತರೆ ಸಗ್ಗವು! ಎಂತೂ ಕೀರ್ತಿಯು!

೨೧೦

ಬದುಕಲು ರಾಜನ ಮನ್ನಣೆಯು!

ನುಗ್ಗಿ ಮುಂದಕೆ ರಿಪುಗಳನಿರಿಯಿರಿ!

ನೆನೆಯಿರಿ ತಾಂಡವ ಮೂರ್ತಿಯನು!

ನೆನೆಯಿರಿ ಮಾತೆ ಭವಾನಿಯನು!"

ಇಂತು ದನಿಗೈದನು ತಾನಾಜಿಯು

ಮುಂಬರಿದಸಿಯನು ಝಳಪಿಸುತ!

ಸಾಯುವರೊರಲಿದರುಳಿದವರಳಿದರು,

ಖಣಿಖಿಟಲೆಂದುವು ಕೈದುಗಳು;

ಕಳದಲಿ ರಕ್ತದ ಕೆಸರಾಯ್ತು!

೨೨೦

ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ನವಮಿಯ ಚಂದ್ರನು

ಮೇಲೆಸೆದನು ಆಕಾಶದಲಿ ; - ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶದಲಿ!

ಮಾಘಮಾಸದ ಚಳಿ ಕೊರೆದಿತ್ತು,

ಮಂದ ಸಮಿರಣ ಬೀಸಿತ್ತು ; - ಇಬ್ಬನಿ ಸೂಸಿತ್ತು

೭

ಕೆಳಗಡೆ ನಿಂತಾ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರು

ಕೋಲಾಹಲವನು ಕೇಳಿದರು

ವೀರಾವೇಶವ ತಾಳಿದರು!

ಸಮರ ಧ್ವನಿಯನು ಕೇಳುತ ಕೇಳುತ

ಕುದಿದನು ಮನದಲಿ ಸೂರ್ಯಾಜಿ!

ಅಣ್ಣನಲ್ಲವೆ ತಾನಾಜಿ?

೨೩೦

ಗೋಡೆಯನೇರಲು, ಕೋಟೆಯ ಸೇರಲು,

ಕದನವ ನೋಡಲು, ಕಲಿಗಳ ಕೂಡಲು,

ನೆರವನು ನೀಡಲು ಸೋದರಗೆ,

ಪೆಟ್ಟೋಲೆಡೆಯಿಹ ಬೆಂಕಿಯ ತೆರದಲಿ,

ಕರವಾಲವ ತುಡುತುಡುಕುತ ಕರದಲಿ

ಕುದಿದನು ಮನದಲಿ ಸೂರ್ಯಾಜಿ!

ಅಣ್ಣನಲ್ಲವೆ ತಾನಾಜಿ?

"ನೂಲೇಣಿಯನೇರಿರಿ, ಓ ವೀರರೆ,

ಬನ್ನಿರಿ ಕಾಳೆಗದೌತಣಕೆ

ಬನ್ನಿರಿ ಕಲಿಗಳ ಬಲಿರಣಕೆ"

೨೪೦

ಎನ್ನುತ ಏಣಿಯನೇರಿದನು - ಹಾದಿದೋರಿದನು

ಯೋಧರು ಮುಂಬರಿದೇಣಿಯನಡರುತ

ಜಯ ಹಾಕಾರವ ಮಾಡಿದರು!

ಧಾವಿಸಿ ಹತ್ತಿ ಓಡಿದರು; ರಣವನು ನೋಡಿದರು!

೮

ಎಲ್ಲಿ ಮೈನವಿರೇಳುವುದಲ್ಲಿ,

ಎಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗದ ಖಣಿಖಣಿಲಲ್ಲಿ,

ಎಲ್ಲಿ ವೀರರ ಮುಂಡಗಳಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ರಣಧುನಿಯಲ್ಲಿ - ಅಲ್ಲಿ ತಾನಾಜಿ!

ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯು ತಾನಾಜಿ:

ಕದನದಲೆಲ್ಲಿಯು ತಾನಾಜಿ!

೨೫೦

ವೀರಪುಂಗವ ತಾನಾಜಿ: - ಕಲ್ಕಿ ತಾನಾಜಿ!

ಮಿಂಚುವ ಕತ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವು ಅವನವೆ,

ಚಿಮ್ಮುವ ಬಾಣಗಳೆಲ್ಲವು ಅವನವೆ,

ಹೊಳೆಯುವ ಡಾಲುಗಳೆಲ್ಲವು ಅವನವೆ ;

ಅವನೊಬ್ಬನೆ ರಣಧಾಮದಲಿ

ನೂರಾದನು ಸಂಗ್ರಾಮದಲಿ! - ಉಗ್ರಭೂಮಿಯಲಿ!

ನುಗ್ಗುತ, ಕೊಲ್ಲುತ, ತಿವಿಯುತಲಿರಿಯುತ,

ತಂಡ ತಂಡಗಳ ತುಂಡರಿಸಿ

ಕಾಲಾಂತಕನೊಲು ಸಂಹರಿಸಿ,

ಮುಂದಕೆ, ಮುಂದಕೆ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕೆ

೨೬೦

ಹಾಯ್ದನು ತಾನಾಜಿಯು ತಾನು.

ಚಂಡ ವಿಕ್ರಮಿ, ಗಂಡು ಪರಾಕ್ರಮಿ,

ಬಂದನು ಮುಂದೆ ಉದಯಭಾನು!

ನೋಡಿರಿ! ನೋಡಿರಿ! ತೊಡಗಿದರಿಬ್ಬರು

ಭೀಷಣ ಖಡ್ಗಾಖಡ್ಗಿಯಲಿ!

ರಣಧೌತಾಸಿಗಳಿಬ್ಬರು ವೀರರು!

ಸಮರೋನ್ಮತ್ತರು ಇಬ್ಬರು ಶೂರರು!

ಸಮಬಲ ಪಟುಭಟರಿಬ್ಬರು ಕಲಿಗಳು!

ನೆತ್ತರು ಹೀರುವ ಹಸಿದಿಹ ಹುಲಿಗಳು!

ಮಿಂಚಿನಂಚಿನ ಮೇಣ್ ಸಿಡಿಲೊಡಲಿನ

೨೭೦

ಕಾರ್ಗಾಲದ ಜೀಮೂತಗಳಂದದಿ

ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತ

ದೃಷ್ಟಿಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ್ತ
 ನಿಂತರು ಬಿಂಕದಲಿ! ರಕ್ತಪಂಕದಲಿ!
 ನೋಡಿರಿ! ನೋಡಿರಿ! ವೀರರ ಕದನವ!
 ನೋಡಿರಿ ಮಿಂಚುವ ಖಡ್ಗಗಳ!
 ಕೇಳಿರಿ! ಕೇಳಿರಿ! ಖಿಣಿಖಿಣಿನಾದವ!
 ಗುಡುಗುವ ಸಿಡಿಲುವ ಡಾಲುಗಳ!
 ಇಬ್ಬರು ತಿವಿದರು! ತಿವಿದು, ಗುರಾಣಿಯ
 ವೈರಿಯ ತಿವಿತಕ್ಕೊಡ್ಡಿದರು!
 ಖಂಡೆಯಗಳ ಸಂಘಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ
 ಡಾಲುಗಳುರ್ಚುವ ಧನರವದಲ್ಲಿ,
 ಬಂಡೆಯು ಬಂಡೆಗೆ ಬಡಿದಂದದಲಿ,
 ಸಿಡಿಲಿಗೆ ಸಿಡಿಲೇ ಹೊಡೆದಂದದಲಿ
 ಸದ್ದಿರಿಯಿತು ದಿಜ್ಜಂಡಲವ!
 ಬಿರಿಯಿತು ಭೂಮಂಡಲವ!
 ಇಬ್ಬರು ಬಿದ್ದರು, ಇಬ್ಬರು ಎದ್ದರು
 ಇಬ್ಬರು ತಿವಿದರು, ಇಬ್ಬರು ನೆಗೆದರು,
 ಇಬ್ಬರು ರಕ್ತವ ಚೆಲ್ಲಿದರು—
 ಸಮಗೈಯಾದರು ಬಲ್ಲಿದರು ! – ಕಂಡರೆಲ್ಲವರು
 ಓಹೋ ಬಿದ್ದರು! ಓಹೋ ಗೆದ್ದರು!
 ಬಿದ್ದವನಾವನೋ? ಗೆದ್ದವನಾವನೋ?
 ಬಿದ್ದವನೊಮ್ಮೆ! ಎದ್ದವನೊಮ್ಮೆ!
 ಕತ್ತಿಯದೊಮ್ಮೆ! ಗುರಾಣಿಯೊಮ್ಮೆ!

೨೮೦

೨೯೦

ಮಿಂಚಿದರಿಬ್ಬರು ಕಣ್ಣಿಗೆ,
 ಭೀಷಣ ಖಡ್ಗಖಡ್ಗಿಯಲಿ,
 ಬೈರವ ಡಬ್ಬಾಡಿಬ್ಬಿಯಲಿ!
 ಮಿಂಚು ಮಿಂಚನು ಸೆಣಸುವ ತೆರದಿ,
 ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಲನು ಸೆಣಸುವ ತೆರದಿ
 ಆನೆಯಾನೆಯ ಕೆಣಕುವ ತೆರದಿ
 ಸಿಂಹ ಸಿಂಹವ ಕೆಣಕುವ ತೆರದಿ
 ಕಾದಿದರಾ ಮೀರಾಳುಗಳು! - ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು!
 ರಣ ನಿಂತುದು ಅವರಿಬ್ಬರೊಳೆ!
 ಜಯ ನಿಂತುದು ಅವರೊಬ್ಬರೊಳೆ!
 ಓಹೋ ನೋಡಿರಿ! ಅಯ್ಯೋ ನೋಡಿರಿ!
 ಕೇಡಾದುದೆ ಹಾ! ಓಡಿರಿ! ಓಡಿರಿ!
 ಭೀಮ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಉದಯನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
 ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಯಿತು ಕೈಯ ಗುರಾಣಿಯು
 ಕೆಟ್ಟನು ಓಹೋ ತಾನಾಜಿ!
 ಇಲ್ಲಾ! ಇಲ್ಲಾ! ನೋಡಿರಿ, ನೋಡಿರಿ!
 ವಜ್ರಹಸ್ತವನೊಡ್ಡಿದ ನೋಡಿರಿ!
 ಅಯ್ಯೋ ! ಅಯ್ಯೋ! ಮುರಿಯಿತು ಕೈ!

೨೦೦

೨೧೦

ನೆತ್ತರು ತುಂಬಿತು ವೀರನ ಮೈ! - ತಾನಾಜಿಯ ಮೈ!
 ಬೆಚ್ಚಿದನೇನು? ಬೆದರಿದನೇನು?
 ಕೆಚ್ಚಿದೆಗಲಿ ಹಿಂಜರಿದನೆ ಏನು?

ಹೊಡೆದನು ಉದಯನ ಪೇರೆದೆಗೆ!

ಹೊಡೆದನು ಉದಯನ ಪೇರೆದೆಗೆ;

ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದನು ರಿಪುವಧೆಗೆ!

ಬೀಳುತ ಉದಯನು ರೋಷಾವೇಶದಿ

ತಿವಿದನು ತಾನಾಜಿಯ ಎದೆಗೆ;

ಬಿದ್ದರು ಇಬ್ಬರು ಬುವಿಯೆದೆಗೆ - ಸಿಂಹ ದುರ್ಗದಲಿ!

೩೨೦

ನೆತ್ತರು ಹಾರಿತು, ನೆತ್ತರು ಕಾರಿತು,

ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣವು ಮೆಯ್ಯಿಂ ಪಾರಿತು;

ವೀರರಿಬ್ಬರು ಮಡಿದರು ; - ಅಲ್ಲಿ ಮಡಿದರು

ಕೂಡಿದರಿಬ್ಬರು ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ; - ಸಿಂಹ ದುರ್ಗದಲಿ!

೯

ಹಿಂದು ಹಿಂದಕೆ - ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳು

ಸರಿದರು ಮಡಿಯಲು ತಾನಾಜಿ

ಮುಂದು ಮುಂದಕೆ ನುಗ್ಗುತ ನಡೆದನು,

ಕರೆದನು ಸೇನೆಯ ಸೂರ್ಯಾಜಿ:

"ವೀರ ಶಿವಾಜಿಯ ನಚ್ಚಿನ ಭಟರೇ,

ತಾನಾಜಿಯ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪಟುಭಟರೇ,

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವಿರಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ!

೩೩೦

ವೀರಸ್ವರ್ಗವು ನಮಗಿಂದಿಲ್ಲಿ!

ಜೀಜಾಮಾತೆಯ ಔತಣವೆಲ್ಲಿ?

ರಾಜ ಶಿವಾಜಿಯ ಭಕ್ತಿಯದೆಲ್ಲಿ?

ತಾನಾಜಿಯ ಆ ಪೂಣೈಯದೆಲ್ಲಿ?

ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳ ಪೌರುಷವೆಲ್ಲಿ?

ವೀರಸತಿಯ ಪತಿಯರದೆಲ್ಲಿ?

ಗಂಡರೆಂಬುವ ಗಂಡಸದೆಲ್ಲಿ?

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವಿರಿಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿ!

ವೀರಸ್ವರ್ಗವು ನಮಗಿಂದಿಲ್ಲಿ!

ತಂದೆಯಂದದ ಸೇನಾನಿಯನು

೩೪೦

ಬಿಟ್ಟದೆಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವಿರಿ?

ಧೀರನ ದೇಹವ ಶತ್ರುಗಳೆಂಬಾ?

ನಾಯಪಾಲಿಗೆ ಮಾಡುವಿರಿ?

ಛಿಃ ಸುಡು ಭಯದಿಂದೋಡುವ ಹೇಡಿಯ!

ಸ್ವಾಮಿಯನಗಲುವ ಪಾತಕಿಯ!

ಹಿಂಜರಿದುಳಿವುದೆ? ಛಿಃ ಸುಡು ಬಾಳನು.

ನೋಡಿರಿ ಖಂಡಿಪೆನೇಣಿಯನು!

ಕಾದಿ ಉಳಿಯಿರಿ! ಇಲ್ಲವೆ ಅಳಿಯಿರಿ!

ಕೀರ್ತಿಯು ಬರಲೇಕಪಕೀರ್ತಿ?"

ಇಂತು ನುಡಿಯುತಲಾ ಸೂರ್ಯಜಿಯು

೩೪೦

ಖಂಡಿಸಿದನು ನೂಲೇಣಿಯನು!

ಧೈರ್ಯವನಾಂತರು ಮಾವಳಿಯಾಳ್ಳಳು

ಕೇಳಲು ವೀರನ ವಾಣಿಯನು!

"ಹರ ಮಹದೇವ್! ಹರ ಮಹದೇವ್!"

ಎನ್ನುತ ನುಗ್ಗಿದರುರುಬೆಯಲಿ.

ದೂರದ ಗಿರಿಕಾನನಗಳು ಮೊರೆದುವು

"ಹರ ಹರ ಮಹದೇವ್" ಎಂದೆನುತ!

ಸದ್ದಿಲಿಯಿರೂಳೂ ಮರುದನಿಗೈದಿತು

"ಹರಹರ ಮಹದೇವ್!" ಎಂದೆನುತ!

"ಹರ ಮಹದೇವ್! ಹರ ಮಹದೇವ್"

೩೬೦

ಜಯರವ ರಿಪುಗಳ ಬೆದರಿಸಿತು!

ಕಾದಿದರಾವೇಶದಿ ಮಾವಳಿಗಳು,

ರಜಪೂತರ ಬಲ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತು!

ಖಡ್ಗ ಬಿದ್ದಿತು! ಗದ್ದಲವೆದ್ದಿತು!

ಬೆಚ್ಚಿ ವೈರಿಗಳೋಡಿದರು!

ಮಾವಳಿಗಳು ಕೈಮಾಡಿದರು! ಕೈಮಾಡಿದರು!

೧೦

"ಗುಡಿಗಳ ಸುಡಿ"! ಎಂದನು ಸೂರ್ಯಾಜಿಯು!

ಬೆಂಕಿಯು ಬಾನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದುದು!

ರಾಯಗಡದೊಳು ನಿಂತ ಶಿವಾಜಿಯು

ತಾನಾಜಿಯ ಜಯಸೂಚನೆ ಎನ್ನುತ

೩೭೦

ಜ್ವಾಲೆಯ ಕಂಡನು, ಹಿಗ್ಗಿದನು!

ನೋಡುತ, ನೋಡುತ, ನೋಡುತಲಿರೆಯಿರೆ,

ಇರುಳಿಳಿದೊಯ್ಯನೆ ಬೆಳಗೇಳುತಲಿರೆ,

ಮಾಗಿಯಿಬ್ಬನಿ ಸೋನೆಯು ಸುರಿದಿರೆ-ಮಬ್ಬು ಕವಿದಿರೆ;

ದೂತರು ಬಂದರು, ದೂತರು ತಂದರು

ದಳಪತಿಯಳಿದಾ ವಾರ್ತೆಯನು! ಕಠೋರ ವಾರ್ತೆಯನು!

ಕಣ್ಣೀರ್ಗರೆಯದ ಶಿವರಾಯನು ತಾ

ಕಂಬನಿಗರೆದನು ಇಂತೆಂದು:

"ಸಿಂಹದುರ್ಗವು ಕೈಸೇರುದ್ದು; ಹಾ

ಮಾಯವಾದುದೆ ಸಿಂಹವು! - ನನ್ನ ಸಿಂಹವು!"

೩೮೦

* * * * *

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ : ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ

ಕುವೆಂಪು ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಹೆಸರಾದವರು ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ" ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಹಿತಿ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ, ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಿದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್‌ರಷ್ಯಾ, ಕೃತ್ತಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು, "ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮಹೆಗ್ಗಡತಿ" ಮತ್ತು 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಸಣ್ಣಕತೆ, ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇವರು ವಿಶ್ವ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

‘ತಾನಾಜಿ’ ಕಥನ ಕವನವಾಗಿದೆ. ಪುಣೆಯ ಬಳಿ ಇರುವ ಸಿಂಹಗಡದ ಕೋಟೆಗೆ ೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ೧೬೭೦ ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಿಂಹಗಡ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶಿವಾಜಿಯ ಸೇನಾಪತಿ ತಾನಾಜಿಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಅಜರಾಮರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದೆ ‘ತಾನಾಜಿ’ ಕವನ.

೩. ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಾ

ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ ಕುಣಿಯುತ್ತಲಿತ್ತು
ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವರ ತುಳಿಯುತ್ತಲಿತ್ತೋ ||
ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಾ |

ಬಾಣಂತಿಯೆಲುಬು ಸಾ
ಬಾಣದ ಬಿಳುಪಿನಾ
ಕಾಣದ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ ಕಾಲಾಗ ಇತ್ತೋ;
ಸಣ್ಣ ಕಂದಮ್ಮಗಳ
ಕಣ್ಣೀನ ಕವಡೀಯ
ತಣ್ಣನ್ನ ಜೋಮಾಲೆ ಕೊರಳೊಳಗಿತ್ತೋ;

ಬಡವರ ಒಡಲಿನ
ಬಡ ಬಾನಲದಲ್ಲಿ
ಸುಡು ಸುಡು ಪಂಜು ಕೈಯೊಳಗಿತ್ತೋ;
ಕಂಬನಿ ಕುಡಿಯುವ
ಹುಂಬ ಬಾಯಿಲೆ ಮೈ
ದುಂಬಿದಂತುಥೊ ಉಥೊ ಎನ್ನುತ್ತಲಿತ್ತೋ;

ಕೂಲಿ ಕುಂಬಳಿಯವರ
ಪಾಲಿನ ಮೈದೊಗಲ
ಧೂಳಿಯ ಭಂಡಾರ ಹಣೆಯೊಳಗಿತ್ತೋ;
ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಗಣಣ , ಮಾ
ಹಡಿಯೊಳಗೆ ತನನ, ಅಂ-
ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಝಣಣಣ ನುಡುಗೊಡುತ್ತಿತ್ತೋ;

ಹ್ಯಾಂಗಾರೆ ಕುಣಿಕುಣಿದು
ಮಂಗಾಟ ನಡೆದಾಗ
ಅಂಗಾರ ಬಿತ್ತೋ, ಹೆಗಲಲಿ ಎತ್ತೋ.

* * * * *

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ

ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ: ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ, ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು, ಭಾರತ ಸರಕಾರದಿಂದ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ (೧೯೬೮) 'ನಾಕುತಂತಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (೧೯೭೪) 'ಅರಳು ಮರಳು' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (೧೯೫೯) ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಂದ (೧೯೬೬) ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟನ್ನು ಪಡೆದ ವರಕವಿ ಇವರು.

ಗರಿ, ನಾದಲೀಲೆ, ಸಖೀಗೀತ, ಗಂಗಾವತರಣ, ಅರಳು ಮರಳು, ಉಯ್ಯಾಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಕವನ ಸಂಕಲಗಳು. ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ, ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ, ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇವರ 'ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ' ಕವನವನ್ನು 'ಗರಿ' ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಣದ ದುರಂಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಕವಿತೆಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರನ್ನು ತುಳಿದು ಕುಣಿಯುವ ಈ ಕಾಂಚಾಣ ನಡೆಸುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಂಗಾಟವೇ ಎನ್ನುತ್ತದೆ.

೪. ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು

ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನು
ರಸದ ಬೀಡೊಂದನು,

ಹೊಸನೆತ್ತರುಕ್ಕೆ ಆರಿಹೋಗುವ ಮುನ್ನ,
ಹರೆಯದೀ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಮಾಟ ಮುಸುಳುವ ಮುನ್ನ
ಉತ್ಸಾಹ ಸಾಹಸದ, ಉತ್ತುಂಗ ವೀಚಿಗಳ
ಈ ಕ್ಷುಬ್ಧ ಸಾಗರವು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ
ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನು!

ನಮ್ಮದೆಯ ಕನಸುಗಳೇ ಕಾಮಧೇನು
ಆದಾವು, ಕರೆದಾವು ವಾಂಛಿತನವನ್ನು;
ಕರೆವ ಕೈಗಿಹುದೋ ಕಣಸುಗಳ ಹರಕೆ;
ಗುರಿ ತಪ್ಪದೊಮ್ಮೆಲಿದ ಬಯಕೆ ಬೆಂಬಲಕೆ!

ಜಾತಿ ಮತಭೇದಗಳ ಕಂದಕವು ಸುತ್ತಲೂ,
ದುರ್ಭೇದ್ಯವೆನೆ ಕೋಟಿಕೊತ್ತಲಗಳು;
ರೂಢಿ ರಾಕ್ಷಸನರಸುಗೈಯುವನು, ತೋಳ್ಳಟ್ಟಿ
ತೊಡೆತಟ್ಟಿ ಕರೆಯುವನು ಸಂಗ್ರಾಮಕೆ!

ನಾವು ಹಿಂದೆಗೆವೇ? ವೀರ ತರುಣರು ನಾವು!
ಒಂದೆ ನೆಗೆತಕ್ಕೆ ನೆಗೆವೆವೋ ಕಂದಕವನು,
ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡುವೆವು ಕೋಟೆಗಳನು,
ಎದೆಯು ಮೆಟ್ಟಿ ಮುರಿಯುವೆವಸುರ ರಟ್ಟಿಗಳನು!

ಕೋಟೆಗೋಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣಗಳೇ ಮೆಟ್ಟಿಲು,
ನಮ್ಮ ಸಾವೇ ನೋವೆ ಹೊಸನಾಡ ತೊಟ್ಟಿಲು

ಆದಾವು; ಅಂಜುವೆದೆ ನಮ್ಮದಲ್ಲ;
ಸೋಲುಬಗೆ ವೀರನಿಗೆ ಸಲ್ಲ, ಹೊಲ್ಲ!

ಎಡರುಗಳ ಕಡಲುಗಳನೀಸಿ ಬರುವೆವು, ಘೋರ
ನೈರಾಶ್ಯದಗ್ನಿ ಮುಖದಲ್ಲೂ ಕೂಡ
ಹೊಕ್ಕು ಹೊರಡುವೆವಲ್ಲ ತೊಡಕುಗಳ ಇಡಕುಗಳ
ಬಿಡಿಸಿ, ಇಡಿಗೊಳಿಸಿ ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾಡ!

ಇಂದು ಬಾಳಿದು ಕೂಳ ಕಾಳಗವು; ಹೊಟ್ಟೆಯೇ
ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ ನರನ ಜೀವಿತಕ್ಕೆ;
ಅನ್ನದನ್ಯಾಯದಾವಾಗ್ನಿಯಲಿ ಕರಗುತ್ತಿದೆ
ನರತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರೀತಿ ದಿವದ ಬಯಕೆ!

ಇರುವೆಲ್ಲವನು ಎಲ್ಲ ಜನಕೆ ತೆರವಾಗಿಸುವ
ಸಮಬಗೆಯ ಸಮಸುಖದ ಸಮದುಃಖದ
ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಾಮಗಾನ ಲಹರಿಯ ಮೇಲೆ
ತೇಲಿ ಬರಲಿದೆ ನೋಡು ನಮ್ಮ ನಾಡು!

ಇಲ್ಲೇ ಈ ಎಡೆಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲೇ
ಆಳಲುಗಳ ಹೆಡೆಯಲ್ಲೇ
ಸೋಲುಗಳ ತೊಡೆಯಲ್ಲೇ
ಅರಳಿತು ನಮ್ಮ ನಾಡು
ನೆಮ್ಮದೆಯ ತುಂಬಿರುವ ಅದರ ನರುಗಂಪು ಹೊರ
ಹೊಮ್ಮುವುದ ಕಾದು ನೋಡು!

ಉತ್ಸಾಹ ಉದ್ದೇಗ ಉದ್ದೇಕಗಳ ವೀರ
ಯುವಜನದ ನಾಡಗುಡಿಯು;
ಅದರ ಹಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಾನೆ ಗಡಿಯು,

ಬರಲು ಬಿಡೆವೆಂದಿಗೂ ಅದಕೆ ತಡೆಯು!
ತಡೆವವರು ಬನ್ನಿರೋ ಹೊಡೆವವರು ಬನ್ನಿರೋ
ಕೆಡೆನುಡಿವ ಕೆಡಬಗೆವ ಕೆಡಕು ಜನರೇ ಬನ್ನಿ

ಕೊಟ್ಟೆವಿದೋ ವೀಳೆಯವನು;
ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನು ತೊಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಮಸಣದ ಮೇಲೆ
ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು ಹೊಸನಾಡೊಂದನು-ಸುಖದ ಬೀಡೊಂದನು!

* * * * *

ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಎಂ.ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಮೋಗೇರಿ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ, ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಾದಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನವೋದಯವಾದರೂ ನಂತರ ನವ್ಯಕಾವ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು.

ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ 'ಕಬೀರ ಸಮ್ಮಾನ್' ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ವರ್ಧಮಾನ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 'ಸಮಗ್ರಕಾವ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಕೇರಳದ ಕುಮಾರನಾಶಾನ್ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

'ಭಾವತರಂಗ' 'ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು' ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನವಾದರೆ, 'ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ', 'ಚಂಡೆ ಮದ್ದಳೆ', 'ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಮುಖ', 'ಭೂಮಿಗೀತ' 'ಬತ್ತಲಾರದ ಗಂಗೆ', ಮುಂತಾದವು ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇವರು 'ಸಾಕ್ಷಿ' ಎಂಬ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

ಕವಿಯು ಹೊಸ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಯುವಕರನ್ನು ಕರೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದು ಹೊಸರಕ್ತ ಉತ್ಸಾಹ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಸಣದ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೫. ಭೀಮಾಲಾಪ

ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ಬಳೆತೊಟ್ಟು ಕಾಲಿಗೆ
 ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಒಬ್ಬ;
 ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾವಿ ಉಟ್ಟು ಮೂಲೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ
 ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ, ಕುದುರೆ ಲಾಯದಲಿ
 ಮತ್ತೊಬ್ಬ.

ಇದ್ದಾಳೆ ಇವಳು ಅವರಿವರ ತಲೆಯ
 ಹೇನು ಹೆಕ್ಕುತ್ತಾ
 ಆಗಾಗ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕುಕ್ಕುತ್ತಾ
 ನಾನೂ ಇದ್ದೇನೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
 ಉರಿವ ಸೌದೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ
 ಪಾತ್ರೆಗಳಲಿ ಕೊತಕೊತ ಕುದಿದು
 ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ರುಬ್ಬುತ್ತಾ

ಕಣ್ಣೆದುರು ತೇಲಿ ಬರುತ್ತವೆ;
 ಕಂಡದ್ದು ಕಲಿತದ್ದು; ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಪಾರಾದದ್ದು
 ಪಗಡೆ ದಾಳದ ಜೊತೆಗೆ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದದ್ದು ಬಿಚ್ಚಿದ
 ಜಡೆಯ ನೆರಳಿನ ಕೆಳಗೆ ಭುಸುಗುಟ್ಟಿ ನರಳಿದ್ದು
 ಕಾಡುಪಾಲಾಗಿ ಅಲೆದದ್ದು

ನಿಟ್ಟುಸಿರಲ್ಲಿ ಪಟಬಿಚ್ಚಿ ತೇಲುತ್ತವೆ; ಊರುಗಳು
 ಮಹಾರಣ್ಯಗಳು ಋಷಿಗಳು ರಾಕ್ಷಸರು
 ಬೆಳಗು ಬೈಗುಗಳು ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ
 ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತವೆ

ಜೀವ ಹಿಂಡುತ್ತವೆ
ಅಲ್ಲಿ ಊರಾಚೆ ಮಸಣದಲ್ಲಿ
ಇದ್ದ ಪೌರುಷವನ್ನು ದುಂಡಗೆ ಸುತ್ತಿ
ಹೆಣವಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮರದ
ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ.

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸುತ್ತಲೂ ಎಂತೆಂಥವೋ
ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಮೀಸೆ ತಿರುವುತ್ತವೆ
ಎರಬಾರದ ಕಡೆಗೆ ಎರಿ ಇಳಿಯಬಾರದ ಕಡೆಗೆ
ಇಳಿದು ಕೆಡಿಸಿ ಹೊಲಸೆಬ್ಬಿಸಿವೆ

ಗೆರೆದಾಟಬಾರದ ನಾನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ
ಉರಿವ ಸೌದೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ
ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊತಕೊತ ಕುದಿದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

* * * * *

ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈಸೂರು. ೨೦೦೯ ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿಯಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಸಮನ್ವಯ ಕವಿಯಾದ ಇವರು 'ಸಾಮಗಾನ', 'ಚಿಲವು ಒಲವು', 'ದೇವಶಿಲ್ಪ', 'ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ', 'ಕಾರ್ತಿಕ', 'ತೆರೆದ ದಾರಿ' ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘ಪರಿಶೀಲನ’ ‘ಗತಿಬಿಂಬ’ ‘ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ’ ‘ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ’ ‘ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ’ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳು. ‘ಮಾಸ್ಕೊದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು’ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸ ಗ್ರಂಥ. ‘ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ’ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ.

‘ಭೀಮಾಲಾಪ’ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕವನ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರಿಗಾದ ಶೋಷಣೆಗಳು, ಅವಮಾನಗಳನ್ನು, ಭೀಮನ ಅಂತರಂಗದ ತೊಳಲಾಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ.

೬. ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು

ನೆನ್ನೆ ದಿನ
ನನ್ನ ಜನ
ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಬಂದರು

ಕಪ್ಪು ಮುಖ ಬೆಳ್ಳಿಗಡ್ಡೆ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳು
ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೀಳಿ ನಿಧ್ರೆಯನ್ನು ಒದ್ದರು
ಕಂಬಳಿಗಳು ಕೊರಗಿದವು ಎದ್ದೇಳುವ ರೊಚ್ಚಿಗೆ
ಭೂಕಂಪನವಾಯಿತು ಅವರು ಕುಣಿದ ಹುಚ್ಚಿಗೆ
ಇರುವೆಯಂತೆ ಹರಿವಸಾಲು, ಹುಲಿಸಿಂಹದ ದನಿಗಳು
ಧಿಕ್ಕಾರ ಧಿಕ್ಕಾರ ಅಸಮಾನತೆಗೆ
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಧಿಕ್ಕಾರ ಶ್ರೀಮಂತರ ಸೊಕ್ಕಿಗೆ
ಲಕ್ಷ್ಮಂತರ ನಾಗರುಗಳು ಹುತ್ತಬಿಟ್ಟು ಬಂದಂತೆ
ಊರತುಂಬ ಹರಿದರು
ಪಾತಾಳಕೆ ಇಳಿದರು
ಆಕಾಶಕೆ ನೆಗೆದರು

ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ
ಬೇಲಿಮೆಳೆಯ ಮರೆಗಳಲ್ಲಿ
ಯಜಮಾನರ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಧಣಿಕೂರುವ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಜನ ನೀರಿನಂತೆ ನಿಂತರು

ಇವರು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟೊಡನೆ
ಅವರ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿತು
ಇವರ ಕಂಠ ಕೇಳಿದೊಡನೆ
ಅವರ ದನಿ ಇಂಗಿತು
ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಬೀಸಿದ ನನ್ನ ಜನ

ಭಡಿಯ ಏಟು ಹೊಡೆದವರ
ಕುತ್ತಿಗೆಗಳ ಹಿಡಿದರು.

ಮೋಲೀಸರ ದೊಣ್ಣೆಗಳು ಏಜೆಂಟರ ಕತ್ತಿಗಳು
ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ಬಂದೂಕದ ಗುಡಾಣ
ತರಗಲೆಕಸಕಡ್ಡಿಯಾಗಿ
ತೇಲಿತೇಲಿ ಹರಿದವು
ಹೋರಾಟದ ಸಾಗರಕ್ಕೆ
ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು.

* * * * *

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ :

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ (೧೯೫೪.೨೦೨೧) ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತಿ, ದಲಿತ ಕವಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಡಾ|| ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದಲಿತ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಎರಡು ಬಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. 'ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಹಾಡು' 'ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು', 'ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿನ ಹಾಡು', 'ಮೆರವಣಿಗೆ', 'ನನ್ನ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕವಿತೆಗಳು', ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಕಲನಗಳು. ಪಂಚಮ ಮತ್ತು ನೆಲಸಮ ಏಕಲವ್ಯ ನಾಟಕಗಳು, 'ಅವತಾರಗಳು' ಪ್ರಬಂಧ 'ಊರು ಕೇರಿ' ಆತ್ಮಕಥನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು ದಲಿತರ ಬಗೆಗಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇವರ ರೊಚ್ಚಿಗೆ, ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಶೋಷಕರು ನಿರ್ನಾಮವಾದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

2. ಹೋಗೋಗು

ಸುಡಲು ಒಂದು ದಿಮ್ಮಿ ಸಾಕು!
ಅದೆಷ್ಟು ಮರ ಕಡಿಯುತ್ತೀಯ?
ಹೋಗೋಗು....

ಉಡಲು ಇಷ್ಟಗಲ ಬಟ್ಟೆ ಸಾಕು!
ಅದೆಷ್ಟು ನೆಲ ಕಡಿಯುತ್ತೀಯ?
ಹೋಗೋಗು....

ಉಣಲು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಾಕು
ಅದೆಷ್ಟು ನದಿ ಬತ್ತಿಸುತ್ತೀಯ?
ಹೋಗೋಗು....

ಹೃದಯ ಬರಡಾದರೆ
ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾದರೆ
ಬರದೆ ಕಾಡಿಸುವುದು ಮಳೆಗಾಲ
ಬಂದೇ ತೀರುವುದು ಬರಗಾಲ

ನಾಕು ತಾಸೋ ನಲವತ್ತು ಗಂಟೆಯೋ
ನಾಕು ವರುಷವೋ ಏಸು ವರುಷವೋ
ಉಳಿಗಳ? ಕಾದು ಬರುವುದೆ ಕೊನೆಗಾಲ?

ಹೋಗೋಗು.....

ಗಿಡ ನೆಡು, ಬಾವಿ ತೋಡು,

ನೆನೆಯುವರು ಮಂದಿ ನಿನ್ನ ಅರೆಗಳಿಗೆ

ನಡೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಅವರವರ ದೇವರಿಗೆ!

* * * * *

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ :

ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಇವರು ಜನಿಸಿದ್ದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು. ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವೀಧರೆ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿ, ಈಗ ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ನಾ ಬರುತ್ತೆನೆ ಕೇಳು' 'ಚಂದ್ರನ ಕರೆಯಿರಿ ಭೂಮಿಗೆ' 'ಆಕಾಶ ಮಲ್ಲಿಗೆ', 'ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವ' ಇವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವನಸಂಕಲನಗಳು. 'ಕಾಡುಲಿಲ್ಲಿ' 'ಹಳ್ಳಿಯದಾರಿ' ಕಾದಾಂಬರಿಗಳು, 'ಹೂಮನಸಿನ ಹೋರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು' ಇವರ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಡಾ.ಡಿ.ಎಸ್.ಕರ್ಕಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿ.ಎಸ್.ಶ್ರೀದರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಎಂ.ಕೆ.ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆಕಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೭ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ದುರಾಸೆಯು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಬದಕಲು ಎಷ್ಟು ಬೇಕು? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಕವಿತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ, ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

೮. ಅನ್ವೇಷಣೆ

ಕವಿತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ
 ಸಂಘರ್ಷದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
 ನೋವಿನ ಎಳೆ ಎಳೆಗೆ
 ಚಿತ್ತಾರದ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ
 ಮಾಧ್ಯಮ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ

ನಾನು ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ
 ಸಾಕ್ಷಿ - ಪುರಾವೆಗಳ
 ಒಂದೊಂದೇ ದಾಖಲಿಸುತ್ತೇನೆ
 ಗೋರಿಯಿಂದ ಎದ್ದಿದ್ದು ಬರುವ
 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರುಗಳ
 ಬಿಳಲುಗಳ ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿ
 ನೆಲೆಯ ಕಾಣಲು
 ದಾರಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ
 ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

ಹೆಣ್ಣಿನ ನೋವುಗಳು
 ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗಳು ಅವುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಅಸಹಾಯಕ - ಹಸಿವಿನಿಂದ ಆರ್ತತೆ

ದಯನೀಯ ಧ್ವನಿಯಿಲ್ಲದ

ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮದೇ

ಕೊರಳಲಿ ಇಂಗಿದ ಹಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ವಾಸ್ತವಕ್ಕಿಳಿಯದೇ ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ

ಕರಗಿದ ಕನಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಅರಳಿ ಘಮಘಮಿಸದೇ

ಕಮರಿ ಹೋದ ಹೂವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

ಸಂಘರ್ಷದ ಹಾದಿಯಲಿ

ನೋವಿನ ಎಳೆಎಳೆಗೆ

ಚಿತ್ತಾರದ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ

ಮಾಧ್ಯಮ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ

ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಚಯ:

ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಷರೀಫಾರವರು ಹರಿಹರದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯ ಲೆಕ್ಕಗ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉರ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಸಂಚಾಲಕಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ನೂರೇನಳ ಅಂತರಂಗ, ಪಾಂಚಾಲಿ, ಮಮ್ಮಾಜಳ ಮಹಲು, ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕವಿತೆಗಳು ಮುಂತಾದ ೧೭ ಕವನ ಸಂಕಲಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ, ಬಂಡಾಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆ, ಅಮ್ಮ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ, ಮಹಿಳೆ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದವು ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳು. 'ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ' ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ವನಿತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ, ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನಲ್ಲೂರ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ತನ್ನ ಒಡಲಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕವಿತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಕವನ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

* * * * *

1. ಅಮಾಸ

– ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

ಅಮಾಸ ಎಂಬುದು ಅಮಾಸನ ಹೆಸರು. ಅವನು ಕಪ್ಪಗಿದ್ದುದಕ್ಕೂ ಅಮವಾಸೆ ದಿನ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರು ನಿಂತಿದೆ. ಅಮಾಸ ಹೆಸರು ಯಾಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಅವನ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಕೇಳಬಹುದಿತ್ತು . ಆದರೆ ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಡೋ ವೇಳೆ ಅವನನ್ನು ಹೆತ್ತವಳು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವನು ನಾನಾ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ದೈವಾದೀನರಾದರು. .ಆಗಲೀಗ ಅಮಾಸನಿಗೆ ಮಾರಿಗುಡಿ ಎಂದರೆ ಅಮಾಸ , ಅಮಾಸ ಅಂದರೆ ಮಾರಿಗುಡಿ ಎಂಬಂತಾಯ್ತು . ಮಾರಿ ಗುಡಿ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕುದೆಸೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತೇನಲ್ಲ. ಆಮಾಸನಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾರಿಗುಡಿ ನೆರಳು ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಂತೂ ದಗೆಗೆ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯಾಗುವದು . ಅದಿರಲಿ , ಅಲ್ಲಿ ಅಮಾಸನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ . ಒಂದು ಹಳೆಯ ತಲೆ ಯ ವಾಸವಿದೆ. ಹಳೆ ತಲೆ ಅಂದರೆ ಅಂತು ಅವನ ಮಯ್ಯಿ ಕಯ್ಯಿ ತಲೆ ಅನ್ನದೆ ಕೂದಲು ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ ಅವನ ದೇಹ ತುಂಬಾ ಹರದಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಅವನು ಕುಂತಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದಿದ್ದನು ಯಾರು ಕಂಡಂತಿಲ್ಲ. ಮಾರಿಗುಡಿ ಮೂಲೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ. ಇಂದು ಮೂಲೇಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಕಂಬಳಿ , ಯಾವ ಕಾಲದ್ದೋ ಅಂತು ಹಾಸಿದೆ . ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಕಾಲು ಚಾಚಿಯೂ ಪಕ್ಕದ ಕಂಬಕ್ಕೊರಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಕೈಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕಾನಿಸಿಯೋ ಕೂತೇ ಇರುವನು . ಅವಗೆ ಇಂಥ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ .ಬೇರೆಯದು

ಇದ್ದಂತೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವ ಅಂತೆ ಕುಂತಾಗೆಲ್ಲ ಅರೆಗಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂರುವದು ಹಿಂದಿನಿಂದಿಲೂ ಹೇಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ .ಅದ ಬಿಟ್ಟು ಅವ ಕೂತಂತು ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಂಡರೆ ಏನನ್ನೂ ದೇನಿಸುತ್ತ ಕೂತಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತ. ಸುಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೆ ಮಾಡಿದ ಅವನ ಮೊಕ ಮೇಲಿನ ರೀತಿ ಅನ್ನಿಸಲು ಕಾರಣ ಇದ್ದಿತು. ಅಥವಾ ಆ ಸುಕ್ಕು ಮೊಖಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ, ಕತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇಳಿಬಿದ್ದಿರುವ ರಟ್ಟೆ ಗಾತ್ರದ ಮೀಸೇಯೊ ಕಾರಣವೇ. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅವ ಏನನ್ನೂ ಧೇನಿಸುತ್ತ ಕೂತಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ . ಅಲ್ಲವನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಆಳತ್ತೇರದ ಬಿದಿರುಗಳ ಸದಾ ಇದ್ದುದೆ. ಅವನು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಚಲಿಸಬೇಕಾದಗಲ್ಲ ಅಮಾಸ ಕೈಗಿರುವದರಿಂದ ಆ ಬಿದಿರುಗಳ ಬಳಕೆ ಅಷ್ಟೇನು ಈಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೋಳಿ ಕುರಿ ಆಡು ಮರಿ ಮುಂತಾದವು ಸುತ್ತುವರಿದರೆ ಅದ್ದರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದು ಆಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ . ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವದೇ ತಪ್ಪಿತು. ಸಣ್ಣವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡವರವರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಕುರಿಯಯ್ಯ ಕುರಿಯಯ್ಯ ಎನ್ನುವರು . ಅದೇನು ಅವನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಸರೇ? ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೂ ಬೇಡ ನಿಮಗೂ ಬೇಡ . ಇಷ್ಟಂತು ಕಂಡುದೆ.-ಅವ ಬುದ್ದಿ ಬಲ್ಲವದಾಗಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವನ ತೊಡೆಗಳು ನಡೆದಾಡೋದ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಊರ ಗೌಡರ ಹಟ್ಟಿ ಕುರಿಗಳ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದದು. ಈಗಲು ಮೇಲಿನ ರೀತಿಲಿ ಅರೆಗಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಾಗ ಬೆರಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇನೊ ತಂತಾನು ಎಣಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವನು . ದಿನಾ ಆರೇಳು ಸಲ ಹೀಗೆ ಇದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ .ಇದು ಯಾವ ದಿನ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಲ್ಲ . ಅಮಾಸನು :ಈಗೆ ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಈಗ ಅವನ ವಯಸ್ಸು .ಹತ್ತೊ ಹನ್ನೊಂದೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ . ಕುರಿಯಯ್ಯನು

ಅಮಾಸ ಅಂದಾಗ ಆ ಅಂತ ದನಿ ಕೊಡೋದು ಅಮಾಸನ ಹಗಲು ಕೆಲಸ ಅನ್ನಬಹುದು.

ಊರಿಗೆ ಕತ್ತಲು ಇಳಿಯಲು ತೊಡಗಿದಾಗಲೆ ಅಮಾಸನೂ ಕುರಿಯಯ್ಯನೂ ಮಠದ ಬೆಲ್ಲ ಆಗುವದನ್ನೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಕಾಯುವರು .ಮಠದ ಬೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದ ತಡವೆ ಅಮಾಸನು ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಕಿದ್ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಗಿರುವ ತಟ್ಟೆ ಗ್ಲಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಗು ಬಗ ಓಡುವನು . ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕತ್ತಲು ಹಿಡಿದು ಗವ್ವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಮಾಸ ಓಡುವದೇನು ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ . ಕಣ್ಣು ಸೀಳಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಅವ ಓಡುವ ಓಟಕ್ಕೆ ಕತ್ತಲು ಕಲುಕುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವನು ಹೋದವನು ತಿರುಗ ಯಾವಾಗ ಬಂದ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು .ಬಂದವ ' ಅಯ್ಯಾ' ಅಂದುದು ಕತ್ತಲನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತ ಮೂಡುವಾಗಲೇ ತಿಳಿಯುವದು. ಆಗ ಕುರಿಯಯ್ಯ ಮಲಗಿದ್ದರೆ ಎದ್ದು ಕೂರುವನು. ರೂಢಿಯಂತೆ ಆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮಠದ ಹಿಟ್ಟು ಸಾರು ಉಂಡು ಆಮೇಲೆ ಅಮಾಸ ಮಲಗಿ ಬಿಡುವನು .ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಆ ಹಿಡಿದ ಕತ್ತಲಿಗೆ ಊರು ತನ್ನ ದನಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೂ ಆಗಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳ ಕಿರುಚಾಟವೂ ಗೂಗೆಯ ಗೂಕ್ಕೂ ಮೆಲುಕಾಕುತ್ತಲೆ ಇರುವದು. ಮುದಕ ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿಗೆಟಕುವಷ್ಟು ನೋಡುತ್ತಲೊ, ಎಚ್ಚರಿರುವಷ್ಟು, ಕಾಲ ಏನ್ನಾದರೂ ತನ್ನೊಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತಲೊ ಇದ್ದು ' ಆಮಾಸ ಅಮಾಸ' ಎಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಅಂದು ಮರುತ್ತರೆ ಬರದೆ ಅವನು ಮಲಗುವನು .

ಆ ಆಜು ಬಾಜುಗೆಲ್ಲ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಊರಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಮಾರಿಹಬ್ಬ ಬರುವದು . ಆಗ ಮಾತ್ರವೆ

ಕುರಿಯಯ್ಯ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ದುಂಬುದೂಳು ತೊಡೆದು ಸುಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಬಣ್ಣವ ತುಂಬಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗುದ್ದುವಂತೆ ಮಾಡುವರು . ಈಗ ಸುಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಪಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗು ಮುಗಿದಿದ್ದು ಆಗ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಎಳೆ ಬಿಸಿಲು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂತಿ ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು . ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಸುತ್ತು ಮತ್ತು ಮಾತ್ರವೇ ಮೊದಲಂತೆ ಉಳಿದಿದ್ದು ಉಳಿದ ಕಡೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮತ್ತೂ ಕಂದಾಗಿತ್ತು .ಅಲ್ಲಿ ಹಜಾರ ತುಂಬ ಹತ್ತೆಂಟಾಳು ಅತ್ತಗೊಂದು ಕಡೆ ಇತ್ತಗೊಂದು ಕಡೆ ಓಡಾಡುತ್ತ ಪಂಜು ರೆಡಿ ಮಾಡುವದು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅಂಗಳ ಅಂದ ಮಾಡಲು ಸರ ಮಾಡುವದು ಮುಂತಾಗಿ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಮಾರಿಗುಡಿ ತುಂಬಾ ಹೊಳಪು ವಡೀತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸಣ್ಣ ಎಂಬುವನು ಫ್ಲಂಚು ಮೀಸೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಪ್ಪಗೆ. ಗಿಡ್ಡಕ್ಕೆ ಇದ್ದನು. ಅವನೂ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಬಾಯಿ ಬಿಡದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಹಳದಿ ಬಾಚಿ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಹೊರಗೇ ಇದ್ದವು .ಅವನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಡಗಲು ಇತ್ತು ಬಸಣ್ಣನು ದಪದಪ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಮೂಲೆಗೆ ಬಂದು 'ಅಯ್ಯಾ' ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿದನು. ಕುರಿಯಯ್ಯನು ಎರಡು ಸಲವಾದರು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆ ಅಂತಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಮೊದಲೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡುವರು. ಬಸಣ್ಣನ ದನಿಗೆ ಕುರಿಯಯ್ಯ ನಿಧಾನ ಕಣ್ಣ ತೆಗೆದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನೋಡಿದನು .ಅವನು ತನ್ನೆದುರು ಬೆಳ್ಳಗೆ

ಮೂಡುತ್ತಾ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು ಅವನು ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಣ ನೆನಪುಗಳು ಕೆಂದುತ್ತ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಓಡಾಡತೊಡಗಿದವು. ಮಾರಿ ಹಬ್ಬ ಅಂದರೆ ಹುಲಿಯಾಸ, ಅಂದರೆ ಅವನೆ, ಅವನ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಲ್ಲದ ಹುಲಿಯಾಸ ಇದ್ದುದಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯಾಸ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕುಣಿಯತೊಡಗಿತು. ತಮ್ಮಟೆಯ ಸದ್ದು ಬಂದು ಕಿವಿಗೆ ಚಚ್ಚತೊಡಗಿತು. ಆಗ ದೊಡ್ಡಗೌಡರು ತಲೆ ದೂಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಂಗಿಬಟ್ಟೆ ಇನಾಮು ಕೊಡತ್ತ ' ನೀ ಇರೋಷ್ಟು ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಹಟ್ಟೇಲೆ ಇರು. ನೀನು ಉಂಡ ಊಟ. ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಬಟ್ಟೆ . ಒಂದಿಷ್ಟು ಕುರಿ ನೋಡೋ ಅಷ್ಟೇನೆ'. ಅವನ ಸುಕ್ಕು ಮೊಖದ ಪ್ರತಿನಗರಿಗೆಯೊ ಮಾರಿ ಗುಡಿಯ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದೊ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಂಪು ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ದಸೆಯಿಂದೊ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಅಗಲವಾಗಿ ಅರಳತೊಡಗಿತು. ಬಸಣ್ಣನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಲ ಜೋರಾಗಿಯೇ 'ಅಯ್ಯಾ' ಅಂದನು ಕುರಿಯಯ್ಯ ಕತ್ತ ಎತ್ತಿ ಅವನ ಅವಲೋಕಿಸಿದನು. ಬಸಣ್ಣ ನಿಂತ ರೀವಿಗೆ ಅವ ಬಂದದ್ದು ಹೊಳೆಯಿತು. ಕುರಿಯಯ್ಯ ಬಲಗೈಲಿ ಬಿದಿರುಗಳು ಹಿಡಿದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಯ್ಯ ಮೆಲುನೀಡಿದನು. ನೀಡಿದ ಕಯ್ಯ ಬಸಣ್ಣ ಹಿಡಕಂಡ ಮೂಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಲಹಾಕಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಬಿದಿರುಗಳ ಊರುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತ ಆ ಮೂಲೆ ಸೇರಿ ಕುಂತನು. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಬಸಣ್ಣನು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಜಾಡಿಸಿ ವದರಿ ಕುರಿಯಯ್ಯ ಕುಂತ ಮೂಲೆಗೆ ತಂದು ಹಾಕಿದನು . ಕಂಬಳಿ ಜಾಡಿಸಿ ವದರಿದ ಬಿರುಸಿಗೆ ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೂಳು ಕಸವೆಲ್ಲ ಎಳೆ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಗಾಳೀಲಿ ಈಜತೊಡಗಿದವು. ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಸಿದ್ದ ಅಷ್ಟಗಲಕ್ಕೆ ಅಂಗೈ ಮಟ್ಟದ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದ ದೂಳು ಕಸಕಡ್ಡಿ ಪವಡಿಸಿತು. ಅದರ

ಮೇಲಕ್ಕು ಆಗ ಎಳೆ ಬಿಸಿಲು ಬಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೂ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವೆ ಹಿಡಕಂಡತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅತ್ತಗೆ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತ ಎತ್ತತ್ತಗೊ ಹೋಗಿದ್ದ ಅಮಾಸನು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಮಾರಿ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದದು. ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ .ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹಸಿ ಸುಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ನೆಲತಾರಿಸಿದ ಹಸಿ ತೊಪ್ಪೆ ವಾಸನೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಬಿದ್ದು ಮೂಗಿಗೆ ಮುತ್ತುತ್ತ ಮಾರಿಗುಡಿ ಗಮಲೆ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಕುರಿಯಯ್ಯ ಈ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಆ ಮೂಲೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಮೊದಲಂತೆ ಕೂತಿದ್ದನು. ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ರೌಂಡಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜನ ಗುಂಪುಗೂಡಿ ನಿಗರಿ ನಿಗರಿ ಏನೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಂಪಿನ ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತವಕ್ಕಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಮಾಸ ಹಾರಿ ಇಣುಕಿದನು. ಕಂಡದ್ದು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬ್ರಿಂಗದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಗಂಡಭೇರುಂಡ, ಕಿರೀಟ ಮುಂತಾದ ಅವಚವಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಗೆ ನೆರಕೊಂಡವರು ಹಾಗಿರಬೇಕು ಹೀಗಿರಬೇಕು ಆ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೇಷ್ ಅಂತೆಲ್ಲ ತಲಾ ಒಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಅವೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿಗಳಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಮಾಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೆಗೆದು ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತನು . ಎದುರಾ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದೇವರ ಭತ್ತಿ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಣ ಹಾಕಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಮೂಲೇಲಿ ಬಾನ ಎಟುಕಿಸಲು ತೆಂಗಿನ ಮರ ನಿಗುರುತ್ತ ವಾಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಹತ್ತಿಸಿ ಅಮಾಸ ಕಣ್ಣು ಹೋದಷ್ಟೂ ದೂರ ಏರಿಸಿದನು . ಆರೇಳು ಬಲವಾದ ಗೊನೆಗಳ

ಕಾಯಿ ಭಾರಕ್ಕೆ ಮರ ಜಗ್ಗುತ್ತಿತ್ತು . ಬುಡಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇಳಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಬಣ್ಣವ ಮರದ ಬುಡದ ತುಂಬಾ ಯಾರೊ ಬಳಿದಿದ್ದರು. ಕಂಡ ಅಮಾಸ ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತವದು 'ಅಯ್ಯಾ'ಅನ್ನಲು ಏನ ಎಂಬಂತೆ ಅವ ನೋಡಲು ' ನೋಡಯ್ಯ ನಿನ್ನ ತಿಗನ ಮರ್ದ ಯಾರಕಣ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಬಳದವರೆ'ಅಂತು. ಕುರಿಯಯ್ಯ ನೋಡಲು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಕಾಣಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಮಂಜುಮಂಜಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕಂಡು: ಮಾಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಯಾರೊ ಸುಡುಗಾಡಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಹೂತಿದ್ದು. ಅದು ಸಸಿಯಾಗಿ ಕೆಂದಿ, ಭೂಮಿ ಸೀಳಿ ಬಂದದ್ದು. ಕಿತ್ತು ತಂದು ತನ್ನದು ಅಂತರು ಇಲ್ಲಿ ಅಂತ ಮಾರಿಗುಡಿ ಮೂಲೇಲಿ ಉಳಿಸ್ತ. ಗರಿ ಕಳಚ್ಚಕಳಚಿದಲ್ಲಿ ಗುರುತಮಯ್ಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸ್ತ ಬೇಳಿತ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಂತ ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬೇಳೆದು ನಿಂತಿತು.

ಹಬ್ಬದಂದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತು ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರದಿಂದ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಇಳಿಯುವದು ಏರತೊಡಗಿತು. ಬಂದವರು ರೂಢಿಯಂತೆ ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಮೊಖ ಹಾಕಿಯೆ ಆಮೇಲಿನದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಂತು ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಲಾವಡೆಯವಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರವರ ಊರಲ್ಲಿ ಆದ ಹಿಂದಲ ಜಗಳನೆಲ್ಲ ಕೆದಕಿ ಹೆಂಗಾಯ್ತು ಏನ್ನಥೆ ಎಂಬುದೆ ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಜೋಳದಕಂತೆ ಕತ್ತಿಸಿ ಬಸಣ್ಣನು ತಮ್ಮಟೆ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ದನಿ ಬಿಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು . ಅವನ ಸುತ್ತ ವಾನರ ಸೇನೆಯಂತೆ ಐಕಳು ಮಕ್ಕಳು ಸುತ್ತಿದ್ದವು . ಅದರೊಳಗೆ ಅಮಾಸನು ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದನು. ಬಸಣ್ಣ ತಮ್ಮಟೆಯನ್ನು ಎದೆಗೆ ಚಡ್ ಚಡ್ ನಕುನ, ನಕುನ ನಕುನ ಬಾರಿಸಲು ಕಂಚಿಗೆ ಬಡದಂತೆ ತಮ್ಮಟೆ ದನಿಯು ಊರ

ನಾಕ ಮೂಲೆ ಮುಟ್ಟ ತೊಡಗಿತು. ಸುತ್ತ ಇದ್ದ ಐಕಳು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ಕುಣಿಯ ತೊಡಗಿದವು. ಬಸಣ್ಣನಿಗೂ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಬಂದು ಥಂಗ್ ಥಂಗು, ಥಂಗು ಚುಕ್ಕೆ ವಡೀತ ಅವನೂ ಕುಣಿದನು . ಅದಕ್ಕೆ ಕುಣಿಯೊಕೆ ಐಕಳಿಗೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಐಕಳು ಕುಣೀತ ಬಸಣ್ಣನೂ ಕುಣೀತ ಹೋಗುವರು ಬರವರು ಸೇರಿ ಎಬ್ಬರ ಮೇಲ ಒಬ್ಬರು ಬಿದ್ದು ನಿಂತರು. ಅಮಾಸನಿಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಏನ ಕಥೆಯೋ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ವೈನಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲರು ಬೆರಗಿನಿಂದ ಎಲಾ ಇವ್ವ ಅಂದು ಕೊಂಡು ಅಮಾಸನನ್ನೆ ನೋಡುವದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಂಗಸೂ ಅನ್ನದೆ ಬಂದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು . ಬಂಗಾರಿಗಂತು ಅಮಾಸನಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಮಾಸನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಅವಳೊಳಗೆ ಕಂಕುಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಂದ ಅಂತ ಬೇಕು ಎಂಬಂಥ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಆಸೆ ಉಂಟಾಯ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಆರೇಳು ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದೂ ಏನು ಫಲ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿವರುರು ಆಡೂ ಮಾತಿಗೆ ಅವಳ ಘಟ ರೋಸಿ ಆ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ನಾಕಾರು ಜನರ ಕೈಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೂ ನೋಡಿದಳು . ಆದರೂ ಫಲ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಭಾಭಾಗೀಬ ಅಂತ ಹೋಗಲು ಅವರು ಬಡವರು . ಅವಳ ವಾರಿಗೆಯವರು ಮುವ್ವತ್ತರ ಸುತ್ತಿಗೆ ಮುಪ್ಪು ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವಳೊ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕಳಿಸುವಂತೆ ಇದ್ದಳು . ಅವಳ ಕಂಡವರಿಗೆ ಅರಗಳಿಗೆಯಾರು ಆಸೆಯಾಗುವಂಥ ಬಿನ್ನಾಣ ಅವಳಿಗಿತ್ತು .ಅದಿರಲಿ, ಆದರೂ ಫಲ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳ ರೀತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ . ರಾತ್ರಿಯಾಯ್ತು ಅಂದರೆ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಬೀಳಲು ತೊಡಗಿದವು. ಅವಳ ಗಂಡ

ಬಂಗಾರಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಾಸುಂಡೆ ಬರಿಸಿ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಮೊಖ ಹಾಕದೆ ಕುಂತನು . ಆಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಬೀಳುವದು ನಿಂತು ಈಗ ಮರೆತು ಹೋಗುವಷ್ಟು ಆಗಿತ್ತು . ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಒಳಗೆ ಅಮಾಸ ಧರಾವರಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯಜಮಾನರು ಕೊಬ್ಬಿದ ಎರಡು ಆಡುಮರಿಗಳನ್ನು ಆಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಳೆತಂದರು . ಆಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗುಂಪು ಎರಡಾಗಿ ಸೀಳಿತು. ಐಕಳು ಮಕ್ಕಳು ಅತ್ತಗು ಇತ್ತಲು ಚಲ್ಲಿಕೊಂಡವು . ಆಡುಗಳೊ ತಮ್ಮಟೆ ಬಿರುಸಿಗೆ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲು ಎಳೆಯತೊಡಗಿದವು. ಆ ಬಲಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದವರು ಅಲ್ಲಾಡಲು ಮತ್ತೂ ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿ ಅವ ಹಿಡಕಂಡು ಮಿಸುಕಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಿಗುಡಿ ಮುಂದೆ ತಂದು ನೇರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹೊರಗೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮಟೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಡುಗಳು ಅಲುಗದೆ ಮಿಸುಕದೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೆ ಸುತ್ತಗು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಎದುರಾಗುಡಿ ಬಾಗಿಲು ತರೆದಿದ್ದು ಬೆಳ್ಳಿದೇವರು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡಿ ಒಳಗಿಂದ ಪೊದೆಯಾಗಿ ಊದುಬತ್ತಿ ಹೊಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೇಲಿಕೊಂಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು . ಒಳಗಿದ್ದ ಸೊಂಟದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬನು ತೀರುತ ಮಾರು ಹೂವು ತಂದು ಆಡುಗಳ ಮುಂದೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು, ಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತುಟಿ ಅಲುಗಿಸುತ್ತ ವಟವಟ ಆರಂಭಿಸಿದನು . ಅವನ ಮಯ್ಯೆ ಕಪ್ಪಗಿದ್ದ ಮಯ್ಲೆ ನೆರನರವೆ ಹಬ್ಬಿತು . ವಟುಗುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವು ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಇದ್ದವು. ಆಮೇಲೆ ಅವ ಹೂವ ಎರಡು ಮಾಡಿ ಆಡುಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಿಗಿದನು . ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿ ಹೂವ ಆಡುಗಳೆರಡರ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ತೀರುತವನು ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಎರಚಿ ಕೈಮುಗಿದು

‘ಏನಾರ ತಪ್ಪಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಒಕಳ ಹಾಕವ್ವ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡು’ ಅಂದನು . ಅವನ ಆ ಚೂಪೂ ದನಿ ಮಾರಿ ಗುಡಿ ತುಂಬ ದನಿಗುಟ್ಟಿತು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾರಿ ಗುಡಿ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲರು ಉಸುರು ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಆಡುಗಳು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸುತ್ತಗು ತಿರುವಿಸುತ್ತ ನೋಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಡೆಯಿತು . ಆಮೇಲೆ ಆಡುಗಳು ಒಂದೆ ಸಮಕ್ಕೆ ತಲಮಯ್ಯಿ ವದರಿದವು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದವರು ಅವನ್ನು ತರಾಮಾರ ಎಳಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ತಮ್ಮಟೆ ದನಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಗಲುಗು ಗದ್ದಲವನ್ನು ನುಂಗಲು ಆರಂಭಿಸಿತು . ಹಾಗೆ ನಡೆದವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಐಕಳೂ ಅಮಾಸನೂ ಸೇರಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದವು. ದೊಡ್ಡವರು ಗದರಿಸಿದರೂ ಅವರು ಅತ್ತ ತಿರುಗಿದಾಗ ಇತ್ತ ನಡೆದವು. ಹಾಗೆ ನಡೆದು ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ತಲುಪಿತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಟಿನ ಪಕ್ಕವೆ ಲವಾಗಿದ್ದು ಒಬ್ಬನು ಚೂರಿ ಹಿಡಿದು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲರ ಗಮನವೂ ಒಕ್ಕಡೆ ಬಿದ್ದು ದೂರ ದೂರವೆ ಇದ್ದ ಐಕಳು ಮಕ್ಕಳು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಯ್ತು. ಇಬ್ಬರು ಆಡಿಗೆ ಹಿಂಗಾಲು ಮುಂಗಾಲು ಮಾಡಿ ಬಿಮ್ಮಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಅದರ ‘ತ್ತನ್ನು ಕೊಂಟಿಗೆ ತರುತ್ತಲೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಚೂರಿಯವ ಚಕ್ಕನೆ ಕತ್ತಿಗೆ ಚೂರಿಯಿಂದ ಒಂದೇಟು ಹಾಕಿ ಚುರು ಚುರು ಅನ್ನಿಸಿಬಿಟ್ಟಾಗ ದೇಹ ತಲೆ ಎರಡಾದವು. ಕತ್ತರಿಸಿ ಒಕ್ಕಡೆ ಬಿದ್ದ ತಲೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನೀರು ಹಾಕಿದನು . ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬಾಯಿ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕ ಅಂದು ಮುಚ್ಚಿತು . ಆಕಡೆ ಅದರ ದೇಹ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಒದ್ದಾಡಲು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಗಲಿಸಿ ಆಗಲೆ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಒದ್ದಾಡುವ ದೇಹದಿಂದ ರಕ್ತ ಚಲಚಲನೆ ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ನೆಲಕ್ಕೆ..

ದೂದದೊಡನೆ ಸುತ್ತಲೂ ಕೆಂಪಗಾವರಿಸಿತು .. ಯಾರೊ ಒಂದು ಹೈದ ತವಕನೆ ಓಡಿ ಆಡುಗಳ ಕತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ. ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ಹೂವಸರವ ತಂದು ಬಿಟ್ಟನು. ಅವ ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ಆದ ಅಮಾಸನ ಕತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಕುಣಿ ಅಂತಂದನು. ಅಮಾಸನಿಗೆ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ತಣ್ಣಗುಟ್ಟಿ ಅವನ ಕತ್ತಿನಿಂದಲೂ ರಕ್ತ ತೊಟ್ಟಕ್ಕುತ್ತ ಅಮಾಸ ಬೆದರಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಂಬಿಕಿತ್ತನು. ಅವನಂತೆಯೆ ಒಂದಿಬ್ಬರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಲಗಿದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇದೇನೆ ಅಮಾನಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರೊಳಗೆ ಅವನು ಬೆಚಿ ಬೆದರ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಎದ್ದು ಕೂತನು. ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಬೇಳಕು ಹಚ್ಚಿದರು. ಪರ ಊರಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಳಿ ದುಪ್ಪಟಿ ಹೊದ್ದು ಮಾರಿ ಗುಡಿ ತುಂಬ, ಏಕಾಮಲಗಿದ್ದರು. ಅದೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಮಾರಿಗುಡಿಯೆ ಬೆಳ್ಳಂಗಿತ್ತು.

ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ರೈಲ್ವೆ ಗ್ಯಾಂಗುಮೆನ್ನು ಸಿದ್ಧಪ್ಪನು ಪೋವರಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹಾಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನು. ಅವನ ತಪ್ಪಲ್ಲದಿದ್ದರು ಅದು ಅವನನ್ನು ಆ ರಾತ್ರಿ ತುಂಬಾ ಆಡಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವನಿಗೋ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಪ್ರಳಯ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚದೆ ತೂರಾಡುವ ಹಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಕೋಲು ಊರುತ್ತ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲು ನಡೆದಾಡತೊಡಗಿದನು. ಹಾಗೆ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಉರಿಯೊ ಲೈಟುಕಂಬ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ರೋಷ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಝಾಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒದ್ದು ಬಿದ್ದು ಕೋಲಲ್ಲಿ ಜೋರು ಬಡಿಯುವನು. ಅಲ್ಲಾಗುವ ಸದ್ದು ಸುತ್ತಮುತ್ತನೆಲ್ಲ ನಡುಗಿಸುತ್ತ ಏಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮುಗಿಸದೆ ಹಾಹೊ ಚೀರುತ್ತ ಅದನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನೊ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನೊ ರೈಲ್ವೆ ಬಾಸನ್ನೊ ಆಣಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಾಲ ಕೊಡೊ

ಮಾದಪ್ಪನನ್ನೊ ಮಾಡಿಕೊಂಡು- ಥೂ ಸೂಳೆ ಮಗನಾ. ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕೊಂಡು ದೇಸ ಸುತ್ತಿ ದೊಡ್ಡವ ಆಗ್ತಿ ಏನ್ನೆ? ನೀನು ನನ್ನ ಮತ್ತೂಕಂಡ್ರ ಮೂಗ ಮುಚ್ಚೊಳ್ತಿಯಾ? ನಾವಂದು ಪರದೇಸಿಗಳಪ್ಪ. ಎಲ್ಲಂದ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರ್ತೀವಿ. (ವೋ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಾಯಿ ದನಿ ತೆಗೆದು ಗೋಳೋ ಎಂದು ಅತ್ತನು. ಮತ್ತೂ ಮಾತು ಜೋರು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು.)- ನಿಮ್ಮ ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬುಡಬೇಡ್ರಪ್ಪೊ. ನನ್ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಗ್ತಾನೆ ನೊಡ್ರಪ್ಪೊ. ನಗಪ್ಪ ನಗು ನಿಂಗ ನಗೊ ಕಾಲ. ನೀ ಏನ ಮಾಡ್ತಿ ನಗ್ಗೆ. ನಗು ಮಗನ. ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ನೀನು. ನಗು ಮಗನ. ಕಮುನಿಸಂ ಬರ್ಬೇಕು. ಆಗ ನೀ ನಗೋದ ಹೊಗ್ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗಂಟಾನು ನೀ ನಗ್ತಿ . ನಗಪ್ಪೊ ನಗು.. ಅಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಏಳಿಸುತ್ತ ಅವನ ಮಾತು ಅಬನ ನಗು ಎಲ್ಲವು ಬೀದಿ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದು ಎದ್ದು ಆ ಕೊರೆಯುವ ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲ ಒಳಗ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಮಾತು ನಗುಗೆಲ್ಲ ನಿರ್ದೆ ಬಾರದಿದ್ದ ಅಮಾಸ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ನಡೆದು ಆಮೇಲ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ದೇಹ ಎಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತೊ ಹೇಗೆ ಬಿತ್ತೊ ಏನ ಕತೆಯೊ ಅವನ ಮಾತು ಅವನ ನಗು ನಿಂತವು.

ಮಾರನೆ ದಿನ ಬಂತಲ್ಲ, ಅವತ್ತು ಊರು ಆಕಳಿಸುತ್ತ ಕಳೆಯಿತು. ಯಾವಾವ ಜಗುಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನವೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೊ ಎಷ್ಟೊ ಜನ ಇನ್ನೂವೆ ಎದ್ದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಸಿದ್ಧಪ್ಪ , ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಂತಲೆ ಹುಲಿಯಾಸದವರಿಂದ ಚಲನವಲನ ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಬಂತು. ಗೌಡರ ಜೀತದಾಳು ಬಂದು ' ಗೌಡ್ರ ಹಟ್ಟಿಗೆ ತಿಂಗ್ನಕಾಯಿ ಬೇಕಂತೆ.' ಎಂದು ಅಂದು ಕುರಿಯಯ್ಯ ಕಿತ್ತೊ ಆಂತಲೆ ಅವ್ನು ಮರವ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ

ಹತ್ತಿ ಉದುರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅತ್ತ ಹಟ್ಟಿಗಳ ಒಳಗ ಹೆಂಗಸರು ಚಿಂದಾಗಿ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಂಡು ಹೂ ಮುಡಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗರಂತು ಆಗೀಗ ಆಡೊ ತುಡುಗು ಹುಡುಗೇರ ರೇಗಿಸುತ್ತ ಅವುಗಳಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದ್ದವು. ಮಾರಿ ಗುಡೀಲಿ ಹುಲಿಯಾಸದ ತಮ್ಮಟೆ ಸದ್ದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಕ್ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರು ಬರೊ ಹುಲಿಗಳನ್ನೆ ಕಾಯುತ್ತ ಕಾದಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹುಲಿಮನೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಕೊಂಡಿತು. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ದಬದಬ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯಾಸದ ಹುಲಿ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಒಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಬಂತು. ಬರುತ್ತಲೆ ಜನವೆಲ್ಲ ಹೌಹಾರಿ ಚದರಿ ಸರಿದು ಅಲ್ಲಿ ರೌಂಡಾಗಿ ಜಾಗವಾಯ್ತು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ನಾಕಾರು ದೊಡ್ಡ ಹುಲಿಗಳು ಕತ್ತೆ ಕಿರುಬ ನಗಸೊ ಕೊಡಂಗಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಬಂದವು. ಬಂದವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಿ ಹುಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಬಂದಾದ ಮೇಲ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ದೇವರಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ತೀರುತ ತಕ್ಕಂದರು. ಆಮೇಲ ಅಲ್ಲಿಂದಲೆ ಕುಣಿತ ಆರಂಭ ಆಯ್ತು ಕತ್ತೆ ಕಿರುಬನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಜೋರಾಗಿ ಮಜಬೂತಾಗಿ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದಲ್ಲ ಅವ್ನು ಅವ ತಮ್ಮಟೆ ದನಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ ಬಂದ ಅಂದ್ರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಜನವೆ ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕುಣಿತ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಂಗ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಜಗಲಿ ಇಳಿದನೆ ಜೀವ ಹಿಡಕಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನಾರು ಕುಣಿತ ಅವರ ದಿಕ್ಕು ಬಂದರೆ ಗುಡಕ್ಕಂತ ಒಳಕ್ಕೊಗಿ ಚಲಕ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಬಿಡುವರು. ಸಣ್ಣ ಹೈಕಳಂತು ದೂರ ದೂರವೆ ಇದ್ದು ಕುಣಿತ ಹೊದತ್ತ ಹೋದವು.

ಹಾಗೆ ಕುಣಿತ ನಡೆದು ಒಕ್ಕಲಗೇರಿಗು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಚಾವಡಿ ಮುಂದು ಕುಣಿತು. ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಗೌಡರು ಶಾನುಭೋಗರು ಎನ್ನದೆ ಮುಂತಾದ ಮೇಲು ಜಾತಿ ಮೊಖಂಡರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಕುಣಿತದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟು ಶಬಾಶಗಿರಿ ಪಡಕಂಡರು. ಊರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕತ್ತಲು ಬಿದ್ದು ಕುಣಿತ ಮುಗಿದರೂ ಆದರೂ ಊರವರ ಕಣ್ಣು ಎತ್ತ ಹೋದರೂ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಅಥವಾ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ಸೀರೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ ಕುಣಿತವೆ ಡಂಗು ಡಂಗು ಚುಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಟೆ ದನಿ ಜೊತೆಲೆನೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಗೌಡರು ಮಲಗಿದ್ದರೂ ನಿದ್ರೆ ಬಾರದ್ದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಾಡಲು ಹೊರ ಬಂದರು. ಅವರ ಹಟ್ಟಿ ಜೀತಗಾರನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗೌಡರು ಬಂತಲೆ ಎದ್ದು ಕುಂತರು. ಬೀಡೀನ ಬಾಯಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಲು ಆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೊಖವಷ್ಟು ಕೆಂಪಗೆ ಕಂಡು ನಂದಿತು. ಗೌಡರು ಹೊಗೆ ನುಂಗುತ್ತ ಇದ್ದು ಆಮೇಲ ಜೀತಗಾರನ ದಿಕ್ಕ ತಿರುಗಿ 'ಅದೇ ಆ ಮರಿಹುಲಿ ಮಾಡಿತ್ತಲ್ಲ. ಆ ಹೈದ ಯಾರ್ಡ್' ಎಂದರು. ಜೀತಗಾರ 'ಅದೇಅಳಿ. ಅಮಾಸ ಅಂತ' ಅಂದನು. 'ಅಮಾಸ ಅಂದ್ರ ?' ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕವ 'ಅದೇಅಳಿ. ಆ ಕುರಿಯಯ್ಯ ಜೊತೇಲಿ ಒಂದು ತಾಯಿ ತಂದ ಇಲ್ಲ ತಬ್ಬಲಿ ಹೈದ ಇತ್ತಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ. ಅದೇನೆ' ಅಂದನು. ಗೌಡರೇ ಕೇಳಿದವರೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ ಆದರು. 'ಎಲಾ ಅಮ್ಮ. ಆಗ್ಲೆ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ಬುಟ್ಟವ್ವ' ಅಂದರು. ಗೌಡರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಮಾಸ ಹುಲಿಯಾಸ ಹಾಕಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬಂತೊ.

ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ದೇವನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಹಾದೇವ (ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 1948ರ ಜೂನ್ 10) ಅವರ ತಂದೆ ನಂಜಯ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ನಂಜಮ್ಮ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಮೊದಲಕತೆ “ಕತ್ತಲ ತಿರುವು” (1967) ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ (ಎಂ. ಎ 1973-74) ಪಡೆದ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಥಾಸಂಕಲನ ‘ದ್ಯಾವನೂರು’ (1973) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಒಡಲಾಳ (1979), ಕುಸುಮಬಾಲೆ (1984), ಸಮಗ್ರ (1992), ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ (2012) ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ ಕುರಿತು ‘ಅಭಿನವ’ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯು ‘ಯಾರ ಜಪ್ತಿಗೂ ಸಿಗದ ನವಿಲುಗಳು’ (1999) ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಕೆಲಕಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಸಿಐಐಎಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ನಂತರ ಅದನ್ನು ತೊರೆದು ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕುಸುಮಬಾಲೆ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಸಂದ 1990ರ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 2015ರ ನವೆಂಬರ್ 14 ರಂದು ಮರಳಿಸಿದರು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಮರಳಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (1984), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2012), ಅಖಿಲ ಭಾರತ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷತೆ (2014)ಗಳನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ(1984)ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (1995), ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ (2013), ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಾಡೋಜ (2012) ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಅವರ ಒಡಲಾಳ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (1984) ಸಂದಿದೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ದಲಿತ ಚಳವಳಿಯ ಮುಂಚೂಣಿ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತಸಂಘ ಮತ್ತು ಕೆಲ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿದ (2005) ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಸರ್ವೋದಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 2017ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಯ ಪಕ್ಷವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ ಇಂಡಿಯಾ ಜೊತೆಗೆ ವಿಲೀನವಾದ ನಂತರ ಸ್ವರಾಜ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಕ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 2016 ರ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ 'ಜನಾಂದೋಲನಗಳ ಮಹಾಮೈತ್ರಿ'ಯ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.

2. ಜೋಗೋರ ಅಂಜಪ್ಪನ ಕೋಳಿಕತೆ

—ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹಳೇ ಮುದುಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಳಬ ಜೋಗೋರ ಅಂಜಪ್ಪ, ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಂಜಪ್ಪ, ತಾನು ಹೈದನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದು ಇದು ಆಯಿತು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಈಗ ಜೀವಂತರಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ ಆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಹುಡುಗನಂತೆ. ಈಗವನ ವಯಸ್ಸು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ನೂರು ವರುಷ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಹತ್ತು ವರುಷದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನೂರು ವರುಷ ವಯಸ್ಸು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂಜಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂದೇಹವಿದ್ದರೂ ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಲೇಶವಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡು, ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಎಂದು ಅಂಜಪ್ಪ ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಡನೆಯೇ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು “ಏನಯ್ಯ ಇದು ? ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗಡ್ಡ ನರೆತಿತ್ತು. ನನ್ನಾತು ನಿನಗೆ ಹಗುರಾಯಿತೆ” ಎಂದು ಕೇಳುವನು. ಪ್ರಾಯಶಃ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅವನ ಅನುಭವದ ಫಲವಾಗಿ ಅವನು ಕೊಡುವ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಾಂಬವಂತನಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತ.

ಮೂರು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಅಂಜಪ್ಪ ರಂಗಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ರಂಗಪ್ಪನಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಚು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತ ಬಂದಿತು. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ : ನಮ್ಮ ಶಾನುಭೋಗರು ಸಜಾಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂತ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಜಾಕೊಡುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಬಹು ದರ್ಪದ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ. ಏನಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದವನು ಒಬ್ಬ ಸುಬೇದಾರರಿಗೆ ಸಮಾನ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಬೇದಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವ ರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸುಬೇದಾರರಿಂದಲೂ

ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನರ ಎಣಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೇನೇ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯ ಸುಭೇದಾರರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟು ಮೇಲಿನ ಹುದ್ದೆ ಪಡೆದ ಹಾಗೆಯೇ, ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯ ವೃದ್ಧನಾದ ಅಂಜಪ್ಪ ತನ್ನೂರ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬಂದ.

ಅಂಜಪ್ಪ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ರಂಗಪ್ಪ "ಬಾ, ಅಂಜಪ್ಪ ಕುಳಿತುಕೋ" ಎಂದ.

ಅಂಜಪ್ಪ : "ಏನಪ್ಪು, ನಿನ್ನೆ ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟು ಕೆಲಸ ಬಂತಂತಲ್ಲ. ಬಾಳಾ ಸಂತೋಸ,"

ರಂಗಪ್ಪ : "ಸಂತೋಸ ಏನೋ ಸರಿ ಅಂಜಪ್ಪ, ಆದರೇನು ? ಬಿಟ್ಟಿ ದುಡಿಯೋದು. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ಕಾಸಿಲ್ಲ."

ಅಂಜಪ್ಪ : "ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ? ಯಾಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ?"

ರಂಗಪ್ಪ : "ಇದು, 'ಬೆಂಚು ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟು' ಎಂತ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಡೋದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಳ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ."

ಅಂಜಪ್ಪ : "ಸಂಬಾ ಇಲ್ಲದೀರ ಇದ್ದರೂ ದುಡ್ಡು ಯಾಕಿಲ್ಲ ? ಸಂಬಾ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋರು ಸಂಬಾ ನ ಮೇಲ್ಕರ್ಚಿನ ದುಡ್ಡು ಅಂತ ಮಾಡ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾ ? ಸಂಬಾ ಒಂದಾದರೆ ಸಂಪಾದನೆ ಹತ್ತು,"

ರಂಗಪ್ಪ : "ಅದೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಮಾತು. ಈಗ ಲಂಚಾ ಗಿಂಚಾ ನಡೆಯೋದಿಲ್ಲ."

ಅಂಜಪ್ಪ : "ನಡೆಯೋರಿಗೆ ನಡೀತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದೋರಿಗೆ ಇಲ್ಲಾ ತಾನೆ. ಹೋಗ್ಲಿ, ಈಗ ನೀನು ಕೋಪ ಬಂದ್ರೆ, ಸುಬೇದಾರ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕ ಬಹುದೋ ಇಲ್ಲೋ ?"

ರಂಗಪ್ಪ : "ನೀನು ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಶಾನುಭೋಗ, ಸುಬೇದಾರಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಖಾತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅವರು ನನ್ನ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೀತಾರೆ."

ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಇದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ತೋರಿತು. ಓ ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವನು ಸಂಚಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಡಕೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಆರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದನು. ಅಂಜಪ್ಪನ ಸಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಯೂ ಅಡಕೆಯೂ ಮೂರು ಪಾಲು ಅವನ ಹಾಗೆಯೇ ವಯಸ್ಸಾದುವು. ಅವನು ಆಗಾಗ ಎಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಅಯ್ಯೋ ಇದು

ಹೋಗುತ್ತದಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬಹಳ ಬಾಡಿರುವ ಎಲೆಯನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅದನ್ನು ಎಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿರುವ ಎಲೆ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಲೆಯೂ ಬಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು. ಅಂತು ಸಂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಸುರು ಎಲೆ ಇದ್ದರೂ ಅವನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಾಡಿದ ಎಲೆಯನ್ನೇ. ಅವನ ಸಂಚಿಯ ಅಡಕೆಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಅಡಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲೆಯೊಡನೆ ಅಗಿದು ನುಂಗುವ ಪದಾರ್ಥ ಎಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರ ಭಾವನೆ. ಅಡಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ, ತಾನು ನೀರಾಗುವುದಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಬಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರೂರಿ ನೆನೆದ ಮೇಲೆ ಅದು ಎಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಚೂರ್ಣವಾಗಬೇಕು. ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೆದುವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅರವತ್ತು ಗಳಿಗೆಯೂ ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಹಾಕೋದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಡಕೆ ಆದರೆ ಸಾಕಾದೀತು ? ಅಂಜಪ್ಪ ಬಾಡಿದ ಒಂದು ಎಲೆಯನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಅಡಕೆಯನ್ನೂ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಣ್ಣದ ಕಾಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು “ಅದಿರಲಿ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಬಂದೆ” ಎಂದ.

ರಂಗಪ್ಪ : “ಏನು ಮಾತು ಅಂಜಪ್ಪ ? ಹೇಳು, ನೀನು ಅನುಭವಸ್ಥ, ನಮ್ಮಂತವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ನಿನಗೆ ನೂರು ಮಾತು ಗೊತ್ತಿದೆ.”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಅದಕಾಗಿಯೇ ನಾ ಬಂದದ್ದು. ನೀನು ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟಾಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ, ಜನರು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇವರು ಸತ್ಯವಂತ್ರ, ಇವರು ಕಳ್ಳು, ಅಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪೋಲಿಸೋರೂ ಲಾಯರೀಗಳೂ ಹೇಳೋ ಮಾತು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದನ್ನ ನಿನಗೆ ಹೇಳೋಕೆ ಬಂದೆ.

ರಂಗಪ್ಪ : “ಅದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಸತ್ಯವಂತ್ರ, ಕಳ್ಳು, ಅನ್ನೋದು ಅವರ ಮಾತು, ಇವರ ಮಾತಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡೋಕೆ ಆಗ್ತದೆ.

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟು ಅಂದಮೇಲೆ ನಿಜ ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಿರೋ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಏನು ಅಂತ ಕೇಳಬೇಕು.”

ರಂಗಪ್ಪ : “ ಅಂಜಪ್ಪಾ ನೀನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳೇನೆ.”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಏನು ಕೇಳಮ್ಮ, ಕೋಪ ಯಾಕೆ ?”

ರಂಗಪ್ಪ : ನಿನ್ನೇಲೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮೇಷ್ಟ್ರೀಟ್ ಫಿರ್ಯಾದಾಗಿತ್ತೆ ?

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಸೈ. ನನ್ನ ವಂತಕಾರಿ, ಅದೇ ಅಣ್ಣ ನಾನು ಹೇಳೋಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ನಿನ್ನೆ. ಒಂದು ಕೋಳಿ ಕದ್ದೆ ಅಂತ ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಿದರು. ಕದೀಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು. ಕದ್ದೆ ಅಂತ ಅವರು. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪಿತಸ್ತ ಅಂತ ಮಾಡಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಾಗೇ ಬಿಡುತ್ತೀವಣ್ಣ, ಆಗದಿದ್ದರೆ ಜೈಲು ಅಂದರು. ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನವಾಗಿ ಬಂದೆ.”

ರಂಗಪ್ಪ : “ನೀನು ಕೋಳಿ ಕದ್ದೆ ಅಂತ ಅವರು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಿದರು ? ಕೋಳಿ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇತ್ತೇನು ?”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಇತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು. ಹಾಳುಮುಂಡೇ ಕೋಳಿ ನನ್ನ ತಾವ ಇರೋ ವತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲವಾ ನಾನು ಸಿಕ್ಕೊಂಡದ್ದು.”

ರಂಗಪ್ಪ : “ಇನ್ನು ನೀನು ಕದ್ದ ಹಂಗಾಯಿತಲ್ಲ.”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಅದ್ರೆ ಅಪ್ಪು ನಾನು ಹೇಳೋದೂ. ಕೋಳಿ ನನ್ನ ತಾವಿತ್ತು. ಆದ್ರೆ ನಾನು ಅದನ ಕದೀಲಿಲ್ಲ.”

ರಂಗಪ್ಪ : “ಹಾಗಾದಮೇಲೆ ಏನು ಸಮಾಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡು ಕೇಳೋಣಂತೆ” ಎಂದ. ಅಂಜಪ್ಪ ಹೇಳಿದ.

2

ಇದು ನಡೆದದ್ದು ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಇರಬಹುದು. ಆಗ್ಗೆ ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಮಧ್ಯದ ವಯಸ್ಸು. ಆಗಿನ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕಸಬಿಗಾಗಿ ಊರು ಊರು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಜೋಗಿಯವರ ಕಸಬು ಅಂದರೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಡಹೆಗಲಿಗೆ ಜೋಳಿಗೆ ಬಲಹೆಗಲಿಗೆ ಕಿಂದರಿ ತೂಗುಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ತಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳನ್ನ ಹಾಡುತ್ತಾ ಊರೆಲ್ಲ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತುವುದು. ಅಂಜಪ್ಪನ ತಾತ ಮುತ್ತಾತನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜೋಗಿಗಳು ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತುವುದು ಹೊರತು ನೆಲ ಉತ್ತದ್ವಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಜೋಗಿಗಳೂನೂ ಸಾಗುವಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಅಂಜಪ್ಪ ಇದನ್ನು “ಬ್ಯಾಮಣರು ಪ್ಯಾಟೆಗಳಾಗೆ ಜೋಡಿನ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟಿರೋಹಂಗೆ” ಅಂತ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ನೀಚವೃತ್ತಿ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಂಜಪ್ಪ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವವನಲ್ಲ. “ಜೋಗಿ ಅಂದ್ರೆ ಏನು ಸುಮ್ಮನೆ ಆಯಿತ ? ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಅಪ್ಪ ಜೊತೆಗೋ ಮಾವನ ಜೊತೆಗೋ ಕಿಂದ್ರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ, ಹಾಡೋ ಪದಾನ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಡ್ತಾ, ಕಸಬು ಕಲಿಯೋದು ಅಂದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟಿಯಾಯ್ತನಪ್ಪ ? ಯಾವ ಹೈದಾ ಬೇಕಾದ್ರೂ ನೇಗಿಲ ಹಿಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು

ಎತ್ತಿನ ಬಾಲ ತಿರುವಿ ಚೋ ಚೋ ಎನ್ನಬಹುದು. ಪದಾ ಕಲಿಯೋದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಗೆ ಬೇಡಾ ? ಬುದ್ದಿ ಬೇಡಾ ? ಉಂ ಅಂದ್ರೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತದೆಯಾ ? ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಂತಾ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಬರ್ತಾದೆಯಾ ? ಅನ್ನು ಅಂತ ಕೇಳು, ಕ್ಷೀ, ಕ್ಷೀ ಅಂತ ಸೀನುತ್ತಾರೆ. ದೌಪದದೇವಿ ಅನ್ನೋಕೆ ಬಾಯಿ ತಿರುಗೋದು ಸುಲಬಾಯ್ಯಾ? ನಾನು ಕಸಬು ಕಲ್ತೆ ಅನ್ನೇಕಾದ್ರೆ ನನಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಸ ಆಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮಪ್ಪ 'ಈಗ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಹೋಗಬಹುದು' ಅಂತ ಬಿಟ್ಟು" ಎನ್ನುವನು. ಎಂದರೆ ಜೋಗಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಾವು ಬಿ.ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟ. ಅಂಜಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ಅರವತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಜೋಗಿಯಾದವನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹಾಗೆ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವವನು ಹೇಗೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಿಗೆ ಕೆನ್ನೆ ಮೀಸೆ ತುಟಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಹಾಗೆ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಜೋಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೋಗಿ ಶೈವನೂ ಅಲ್ಲ ವೈಷ್ಣವನೂ ಅಲ್ಲ : ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ: ಇದಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟವನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ವಿಭೂತಿ ಕುಂಕುಮ ಅರಿಸಿನ ಈ ಮೂರೂ ಬೆರೆತಿರುವುವು. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡಿಗೆ, ಜೋಗಿಯ ಕಣ್ಣು ಬಹು ಕೂರವಾದದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಕೇಡಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ತಿರುಗುವನು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭೀಮ ಹನುಮಂತರ ಪಾತ್ರಗಳ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಇರದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಏನಾದರೂ ಜನಕ್ಕೆ ಸೋಕಿದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ಛ ಹೋದಾರು. ಮುಖಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರವಿರುವ ಹಾಗೆ ಆ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯದಾಗಿರಬೇಕು. ರುಮಾಲು ಮೂರು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಚಿಂದಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಜಪ್ಪ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ. ಈ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವನು ಪದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಊರಿನ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಅವನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೊಡ್ಡ ಗೌಡರ ಮನೇ ಮುಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರು ಅವನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಪದವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವರು. "ನಾನು ಬಹಳಾ ಪದಾ ಹೇಳಿವ್ವಿ ಬಹಳಾ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂತೋಸ ಪಡಿಸಿವ್ವಿ" ಎಂತ ಅಂಜಪ್ಪ ಆಗಾಗ

ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅಂತ ಅನ್ನೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವನ ಜೋಗಿ ಕಸಬು ಬಹಳ ಉಚ್ಛಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಇವನು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದನು.

ಇವನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳಾಪುರ ಒಂದು. ನಾನು ಊರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಳಾಪುರ ಎಂದು ಒಂದು ಊರು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಆ ಊರನ್ನು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಊಹೆಯ ಹೆಸರು. ಕಾಳಾಪುರ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಊರು. ಆದದ್ದರಿಂದ ಅಂಜಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಎರಡು ದಿವಸ ಮೂರು ದಿವಸ ಇದ್ದು ಬಿಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಜಪ್ಪ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದನಷ್ಟೆ. ಅದು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವನು ಅಲಂಕಾರ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇವನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಇರುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ನಟನನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ ಸ್ತ್ರೀಯಿರಿರುವಂತೆ ಸಹಜವಾದದ್ದೇ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸರಾದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇವನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಗದರಿಸುವವರು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರಾದರೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಮನೆಯ ಗಂಡಸರು ನೋಡಿದರು : “ಏನಯ್ಯ ಜೋಗಿ, ಭಿಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆ ಹೆಂಗಸರ ಕೂಡ ಸರಸವಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ ? ನಡಿ ಆಚೆಗೆ” ಎನ್ನುವರು. ಹೊರಗಿನವರು ಕಂಡರು : “ಏನು ಜೋಗಪ್ಪಾ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನಗುವರು. ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಮಾತೂ ಕಷ್ಟವೇ. ಕಾಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಇವನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಊರಿನ ಗೌಡನ ಹೆಂಡತಿ ಇವನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪದ ಕೇಳಿದಳಂತೆ. ಗೌಡನಿಗೆ ಅವಳು ಮೂರನೆಯ ಹೆಂಡತಿ. ಪದ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಇವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಇವನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ. ಮಧ್ಯೆ ಗೌಡ ಬಂದು ಇವನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಂಡ. ಅಂಜಪ್ಪ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬದಲು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ. ಗೌಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಗೂ ರೇಗಿತು. “ನನ್ನ ಏನೋ ಮಾತನಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಗೌಡರೇ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರನ್ನ ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ? ನೀವು ಮಾನವಂತರಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡರಿಗೆ ಹೇಳಿರ, ನನ್ಯಾಕೆ ಬಯ್ಯಿರ” ಎಂದ. ಗೌಡ, “ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರು

ಜೋಗೀ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಲಿಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೇನು” ಎಂದ, ಅಂಜಪ್ಪ ತಾನೂ ಬದಲಿಗೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಜೋಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದ.

ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಕಾಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲವೋ ಎರಡು ಸಲವೋ ಹೋಗಿದ್ದ. ಏನೂ ವಿಶೇಷ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಸಲ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಊರಿನ ಎಂಥದೋ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಪದ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ಒಬ್ಬಳು ಪದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಪದವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಜೋಗಿ ಹೊರಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ಆಗ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಹಾಕಿದಳು. ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ ಅಂಜಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪದ ಹೇಳಿದ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕೂರಿಸಿ ಪದಹೇಳಿಸಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಹಾಕಿದಳು. ಅದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆ. ಅಂಜಪ್ಪ ಅದು ಯಾರ ಮನೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರ ಮಗಳೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಯಾರದೋ ಮನೆ, ಅದರ ಹೆಸರು ನನಗೆ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪುಣ್ಯವಂತರು. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಗಂಡ ಪೋಲೀ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಹುಡುಗಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯವಳಲ್ಲವಂತೆ. ಅದು ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಆಗ ತಿಳಿಯದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗಿ, ಅವಳ ಗಂಡ, ಅವಳ ಅತ್ತೆ, ಮೂರೇ ಜನ. ಅವರು ಕೋಳಿ ಸಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕೋಳಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರಂತೆ. ಅಂಜಪ್ಪ ಆಮೇಲೆ ಕಾಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪುನಃ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಹುಡುಗಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಳು. ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಪದ ಹೇಳಬೇಕು, ಅವಳು ಸಂತೋಷ ಪಡುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಎಂದು ಇವನಿಗೆ ಚಪಲ. ಕೇರಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಪದ ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟುಹೋದಮೇಲೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗಿ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದು “ಜೋಗ್ಯಪ್ಪ ನೀನು ಈ ಊರಿಂದ ಕೆಡೆದು ಹೋಗುವಾಗ ಹೀಗೇ ಬಂದು ಹೋಗು” ಎಂದಳು. ಅಂಜಪ್ಪ “ಯಾಕಮ್ಮಾ ನಾನು ಈಗ ಹೊರಡುವೆನು” ಎಂದ. ಅವಳು “ನಿನ್ನ ಪದ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಸ ಆಯ್ತು. ನಿನಗೇನಾದರೂ ಕೊಡೋಣಾಂತ ಬಹಳ ಸಲಾ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅಂದರೆ ನೀನು ಅದನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಬಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮತ್ತೆಗೆ ತಿಳಿದರೆ ತಂಟೆ ಮಾಡ್ತಾಳೆ” ಎಂದಳು. ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಯ. ಒಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವನು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂದಾಗಿ ಹುಡುಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ

ಅಲ್ಲಿಂದ “ಜೋಗ್ಯಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಾ” ಎಂದಳು. ಇವನು ಒಳಗೆ ಹೋದ. ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ಕೋಳಿಯನ್ನು ಇವನ ಜೋಳಿಗೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಳು. “ಹೊರಟ್ಟೋಗು, ಹೊರಟ್ಟೋಗು” ಎಂದಳು. ಏನು ಎತ್ತ ಎಂದು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಅಂಜಪ್ಪ ಹೊರಟುಬಂದ. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಹಿಡಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ಎಂತ ಅವನಿಗೆ ಎದೆ ಡವಡವ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹುಡುಗಿ ಒಳಗಿಂದ “ಭದ್ರ ಜೋಗ್ಯಪ್ಪಾ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಎಂತ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳೇಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಂಜಪ್ಪ ಏನೂ ಮಾತಾಡದೆ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟ. ಊರಿನ ಹೊರಗಡೆ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮ ನಡೆದು ಒಂದು ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಇದರ ಹಾಗೆ ಆ ಮೊದಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹಾಗಾಗಬಾರದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಕೋಳಿ ಏನೋ ಒಳ್ಳೇ ಪದಾರ್ಥವೇ. ಅದನ್ನು ಜೋಗಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ? ಆದರೆ ಕಂಡಹಾಗೆ ಕೊಡೋ ಭಿಕ್ಷು ಒಂದು ಮಾದರಿ. ಹೀಗೆ ಮರೆಯಿಂದ ಕೊಡೋ ಭಿಕ್ಷು ಒಂದು ಮಾದರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಸೇರಿ ಹೋಯಿತು. ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಎಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿ. ಎಂಥ ಚೆನ್ನಾದ ಹುಡುಗಿ, ಒಳ್ಳೇ ಮಾಗಿದ ನಿಂಬೇಹಣ್ಣಿನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಳು. ಇಂಥ ಹೆಂಡತೀನ ಮನೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದೇಕೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಪೋಲಿ ತಿರುಗುತ್ತ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು

ಅವನಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಬಂತು. ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ. ಪುಣ್ಯವಂತರಾದರೆ ಪೋಲಾಟ. ಬಡವರಾದರೆ ಕಳ್ಳತನ.

ಅಂಜಪ್ಪ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿರುವಿಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ತಾನು ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಊರಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಇವನ ಬಳಿ ನಿಂತು “ಏನು ಜೋಗ್ಯಪ್ಪ ಕುಂತು ಕೊಂಡೆ” ಎಂದನು. ಅಂಜಪ್ಪ “ಕುಂತುಕೊಂಡೆ ಅಪ್ಪ” ಎಂದ. ಹಳ್ಳಿಯವನು “ಜೋಳಿಗೆ ತುಂಬಿತೋ” ಎಂದ, ಅಂಜಪ್ಪ “ಸಾಮಾನ್ಯ” ಎಂದ. ಹಳ್ಳಿಯವನು ಇದೇನು ರಾಗಿನೋ ಎಂತ ಜೋಳಿಗೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಅದನ್ನು ಇಣಕಿ ನೋಡಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ. ಬಂದವನು “ಇದೇನು ಜೋಗ್ಯಪ್ಪ ಕೋಳಿ ಅದೆ” ಎಂದ. ಜೋಗಿಗೆ ಎದೆ ಝಗ್ಗೊಂಡಿತು. ಅವನು “ಹೌದಪ್ಪ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು” ಎಂದ. ಇನ್ನು

ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಯಾರು ಎಂತ ಚರ್ಚೆ ಬರುವುದೆಂದು ಎದ್ದು ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸನ್ನದ್ಧನಾದ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊರ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಇವರ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಮೋಣಕಾಲು ಹಂಜಿಯ ಹಾಗಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾಕೋ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಒಳಗೇ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲಲಾಗಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ದೂರದಿಂದಲೇ ಇವನಿಗೆ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಮುದುಕಿ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು “ಇವನೇ ಏನೇ ಜೋಗಪ್ಪ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಊರಿನ ತಳಾರಿ. ಹೌದು ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿದ. ಮುದುಕಿ ಇವನನ್ನು “ಜೋಗಪ್ಪ ನಮ್ಮದೊಂದು ಕೋಳಿ ಏನಾದರೂ ಕಂಡ್ಯಾ ನೀನು” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅಂಜಪ್ಪ “ಅದ್ಯಾವುದೋ ಹಾಳು ಕೋಳಿ ಜೋಳಿಗೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ! ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಅಯ್ಯ ಹೇಳ್ತೆ” ಎಂದ. ಮೊದಲು ಬಂದಿದ್ದವನು “ಯಾರೋ ಕೊಟ್ಟು ಅಂದಲ್ಲಪ್ಪೋ” ಎಂದ. “ಅಯ್ಯೋ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಜೋಗಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕೋದು ಕಷ್ಟ. ಕೋಳಿ ಕೊಡೋಕೆ ಬರ್ತಾರಾ” ಎಂದ ಅಂಜಪ್ಪ. ತಳಾರಿ ಬಂದವನು ಜೋಳಿಗೆನ ತೆಗೆದ. ಒಳಗೆ ಕೋಳಿ ಮೂರ್ಛಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮುದುಕಿ “ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಪದ ಹೇಳ್ತಾನೆ ಅಂತ ಮನೆ ಹತ್ತ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೋಳಿ ಹಾಸೊಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ” ಎಂದಳು. “ನಡೆ ಊರಿಗೆ ಗೌಡನಿಗೆ ಹೇಳೋಣ. ಚೆನ್ನಾಯ್ತು, ಜೋಗಿತನ” ಎಂದು ಇವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈದಳು. ಅಂಜಪ್ಪ “ಅಮ್ಮ ಕೋಳೀನ ನಾನು ಕದೀಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕೋಳಿ ಆದರೆ ನೀನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗು. ನನ್ನ ತಂಟೆಗೆ ಬರಬೇಡ” ಎಂದ. “ಏನಯ್ಯ ಬಹಳ ಸಂಪನ್ನನ ಹಂಗೆ ಮಾತನಾಡ್ತೀಯ. ಕದಿಯದ ಹಂಗಿದ್ದರೆ ಕೋಳಿ ನಿನ್ನ ತಾವು ಹಂಗೆ ಬಂತು ?” ಎಂದು ಮುದುಕಿ ಹುಡುಗಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ “ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲವೇನೇ ಕೋಳಿ” ಎಂದಳು. ಹುಡುಗಿ “ಏನೋ ನಮ್ಮದು ಅಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ಹಂಗದೆ, ಹೌದು ಅನ್ನೋ ಹಂಗದೆ ಜೋಗಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು” ಎಂದಳು, ತಳಾರಿ “ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಮಾತು. ಊರ ಗೌಡರ ತಾವ ಹೋಗೋಣ. ಸಮಾಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳೋಣ, ಅವರು ನ್ಯಾಯ ಅಂದದ್ದನ್ನು ಮಾಡ್ಲಿ” ಎಂದ. ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಗೌಡನಿಗೋ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಇದೆ ಅಂತ ಬಲ್ಲ. ಇದೇನೋ ಗ್ರಹಚಾರ ಬಂತು ಎಂತ ಅವನು ಜೋಳಿಗೇನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಮರಳಿ ಊರಿಗೆ ಹೋದ.

ಅಲ್ಲಿ ಆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದವರು, ಎಲ್ಲರೂ ಜೋಗಪ್ಪ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದ ದಿವಸ ತಮ್ಮದೊಂದು ಕೋಳಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ ನೆನಪು ಎಂದರು. ಗೌಡ ಬಂದ; “ಏನೋ ಜೋಗಿ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹೇಳಿದ್ದು ಪದ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಲಾಕಾಪಿಗೆ ಕಳಿಸ್ತೀನಿ. ಆಗ ಹೇಳು ಪದಾನ” ಎಂದ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಹಳ ದೂರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ದಾಗೀನಾ ಸಮೇತ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆದವು. ಅಂಜಪ್ಪ ವಿಚಾರಣೆಯ ದಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಜಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ.

ವಿಚಾರಣೆ ಆಯಿತು. ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಏನಿದೆ ? ಮುದುಕಿ ಮನೆಯಿಂದ ಕೋಳಿ ಹೋದದ್ದು ನಿಜ. ಆ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಅವಳು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಳು. ಅದು ಜೋಗ್ಯಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದದ್ದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಮೂರು ಜನ ನೋಡಿದ್ದರು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಂಜಪ್ಪನನ್ನು ನೀನು ಏನು ಹೇಳತೀಯಾ ಎಂತ ಕೇಳಿದರು.

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಎಲ್ಲೋ ಬುದ್ದಿ ನಾನು ಪದಾ ಹೇಳ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದ್ರೆ ಕೋಳಿ ಬಂದು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಅದೆ ಅಂತ ಜೋಳಿಗೆ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳೀಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಂದುಬಿಟ್ಟೆ”

ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು : “ಏನು ಪುರಾಣ ಹೇಳ್ತೀ ನೀನು. ಕೋಳಿ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಜೋಳಿಗೆ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯಾ ? ಸತ್ಯಾ ಹೇಳು.”

ಜೋಗಪ್ಪ : ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ಯ ಹೇಳ್ತೀನಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಆಣೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ನಾನು ಕೋಳಿ ಕದೀಲಿಲ್ಲ.

ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು : “ನೀನು ಕೋಳಿ ಕದಿಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನು. ಕೋಳಿ ಏನೋ ಜೋಳಿಗೆಗೆ ತಾನೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟೇನೋ.”

ಅಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಕೊಟ್ಟಳು ಎಂತ ಹೇಳಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂತ ನಾಲಗೆಯ ಕೊನೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವಳು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ತನಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಏನೋ

ಪಾಪ, ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕೋಳಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು, ಎಂತ ಯೋಚನೆ ಬಂದು ಆ ಮಾತು ತಡೆಯಿತು. ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದನು. ಏನು ಹೇಳ್ತೀಯಾ ಎಂತ ಮ್ಯಾ ಜಿನ್ನೇಟರು ಪುನಃ ಕೇಳಿದರು.

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಏನು ಹೇಳ್ತೀ ಬುದ್ಧಿ. ಧರ್ಮದ ದಣಿ. ನಿಜ ಏನು ಅಂತ ನಿಮಗೆ ದೇವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಕದಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಮ್ಯಾಜಿನ್ನೇಟರು ಇವನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಅಂತ ಬರೆದು ನಿನ್ನ ಕಡೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಅಂಜಪ್ಪ “ಅಯ್ಯೋ ಮಾಸ್ತಾಮಿ. ನನಗ್ಯಾರು ಸಾಕ್ಷಿ. ದೇವರು ಸಾಕ್ಷಿ” ಎಂದ. ಮ್ಯಾಜಿನ್ನೇಟರು ಕಳ್ಳನಾದರೂ ಎಷ್ಟು ನಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡ್ತಾನೆ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಸಜಾ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅಂಜಪ್ಪ ಜುಲ್ಮಾನೆ ತೆತ್ತು ಪೆಚ್ಚು ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ಬಂದ.

3

ಇದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆ. ಅಂಜಪ್ಪ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ “ಸುಮ್ಮನೆ ‘ಮೇಸ್ವೀಟ್’ ಅಂದ್ರೆ ಏನಾಯ್ತಪ್ಪ. ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು, ಸತ್ಯವಂತ್ಯ ಕಾಪಾಡೋದು, ದೇವರ ಕೆಲ್ಸ. ಆ ಕೆಲ್ಸ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ದೇವರ ಹಾಗೆ ನಡಕೋಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದೀತು ಎಂತ ಭಯದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲೀರಾ ಇದ್ರೆ ಆ ಮೇಸ್ವೀಟು ಬೇಡಿಹಾಕತೇನಂದರಲ್ಲಾ ಹಂಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆದಾತು” ಎಂದ.

ನಾನು : “ನೀನು ಹೇಳೋದು ಸರಿ ಅಂಜಪ್ಪ, ಆದರೆ ಏನಾಯ್ತು ಅಂತ ನೀನು ಹೇಳ್ತೀರಾ ಇದ್ರೆ ಮೇಸ್ವೀಟರಿಗೆ ತಿಳಿಬೇಕು ಹೇಗೆ ?”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ ಹೇಳೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡೋದಾದ್ರೆ ನಿಮ್ಮಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತು, ಯಾಕೆ ಬೇಕು ? ಸತ್ಯವು ಏನು ಎಂತ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳೋದು ಮೇಸ್ವೀಟು ಕೆಲ್ಸ”

ನಾನು : “ಹುಡುಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಬೇಕೂ ಅಂತ ನೀನೇ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಂಗಾಯ್ತು, ಒಳ್ಳೆದಾಯ್ತು ಬಿಡು.”

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಅಯ್ಯೋ ಅದೇನ ಕೇಳೀಯಾ ? ಅವಳು ಒಬ್ಬವನ ಕೊಡ ನ್ಯಾಸ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳಂತೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಅವನಿಗೆ ಕೋಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳಂತೆ.

ಅವರತ್ತೆ ಕೋಳಿ ಏನಾದುವು. ಕೋಳಿ ಏನಾದುವು. ಎಂತ ಕೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಂತೆ. ಯಾರೋ ಕದ್ದಿರಬೇಕು ಅಂತ ಹುಡುಗಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದು. ಆ ಅತ್ತೆಗೆ ನಂಬಕಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಕೋಳಿ ಹೋದ ಹೊತ್ತ್ಯಾಗೆ ಇಂಥಾವರ ಕೈಯಾಗಿ ಇದೇ ಅಂತ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ ತನ್ನ ಮೋಸ ಮುಚ್ಚಾದೇ ಅಂತ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗೀನೇ ಮಾಡಿದಳೂ ಅಂತ ನನಗೆ ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ರಂಗಪ್ಪ : ಏನು ? ಹುಡುಗಿ ನಿನಗೆ ಕೋಳಿ ಕೊಟ್ಟು ಅತ್ತೆಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿ ?

ಅಂಜಪ್ಪ : “ಊಂ, ಹಂಗೇ ಆಯ್ತು ಅಂತನ್ನು, ಅತ್ತೆ ಬಂದು, ಕೋಳಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಂದ್ಲು, ಸೊಸೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದಳು. ಅತ್ತೆ ಹಂಗಾದ್ರೆ ಏನಾಗಿರ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದಾ, ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು. ಸೊಸೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ, ಅಂದ್ಲು : ಆಮೇಲೆ, ಯಾರೋ ಜೋಗಪ್ಪ ಬಂದಿದ್ದ. ಅಂದ್ಲು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವನು, ‘ಹೌದು ಜೋಗಿ ಇತ್ತಾಗಿಂದ ಬಹು ಬಿರೈ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದ’ ಅಂದ. ಸರಿ, ಕಾಲ ಎಲ್ಲ ಸೇರ್ದು. ನಾನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆ.”

ರಂಗಪ್ಪ : “ಆಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಹುಡುಗೀನ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಅಂತ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ” ಅಂದ. ಅಂಜಪ್ಪ “ಅಪ್ಪು, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೈಕ್ಕು, ನಾನು ಮುದುಕ್ಕಾದಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮಾತು ಈಗ ಯಾಕೆ ಕೇಳೀಯಾ ? ಹೋದ್ನಿ, ಕೇಳಿದ್ನಿ, ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು” ಎಂದ. ನಾವು ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ರಂಗಪ್ಪ, “ಸರಿ ಬಿಡು. ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರೇನಾದರೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಂತ ತಂದ್ರೆ ಸತ್ಯ ಏನು ಅಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡ್ತೀನಿ” ಅಂದ. ಅಂಜಪ್ಪ “ಇನ್ನ ನಾನು ನರಮನುಸನ ಮುಂದೆ ಏನು ಬಂದೇನು, ಬಿಡಪ್ಪ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಷ್ಟೀಟು ನಮ್ಮಪ್ಪ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ. ಹೋಗ್ಬೇಕು, ನಿಲ್ಲಬೇಕು; ಏನೋ ಅನ್ನೋ ಹೊತ್ಗೆ ತಪ್ಪಾಯ್ತು ಅಂತಾ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಪ್ಪು ಕಾಪಾಡ್ತಾನೆ” ಎಂದ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆವು. ಅಂಜಪ್ಪ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದ್ದು “ಅಪ್ಪು, ನೀನು ಮೇಷ್ಟೀಟಾದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಸಿ ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಕೊಡಲೊಲ್ಲೆಯಾ?” ಅಂದ. ರಂಗಪ್ಪ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆದು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಲೆ ಅಡಕೆ ಕೊಡಿಸಿದ. ಅಂಜಪ್ಪ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, “ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇಲ್ಲಿ. ಇನ್ನ ಬರೋಣಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಡಾ. ಮಾಸ್ತಿ ವೇಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

ಜನನ : ಜೂನ್ 6, 1891. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಸ್ತಿ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗವಿಪುರಂ ಹರವಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ, ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿ. ಮುಂದೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ (1929). ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ 'ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು' ಕಥಾಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 1968 ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, (1970) ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಫೆಲೋ ಪದವಿ (1974) 'ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (1983), ಅವರು ಪಡೆದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು. ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೨. ತಾಯನ

—ಹೆಚ್. ನಾಗವೇಣಿ

ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಶವಯಾತ್ರೆ ಇನ್ನೆರಡು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಲಿದೆಯಂತೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿ ತಾಸೆರಡು ಕಳೆದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಶವಯಾತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇರಿ ಮಂದಿ, ಅನ್ನ ನೀರು ಮೂಸದೆ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದಲೇ ಶವದ ಮೆರವಣಿಗೆ ನೋಡಲು ಓಣಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಮರಗಿಡಗಳ ನೆರಳ ತಂಪಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಒಂದೊಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಯುಗವೊಂದರಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವ ಆ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ...

.. ಇತ್ತ ತುಕ್ರಮ್ಯಾಲಿಯ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೈಗೇನೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ್ದ ತುಂಬ ಬಸುರಿ ಸುಂದರಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮಗುವಿನ ತಲೆನೀರು ಒಡೆಯಿತೇನೋ....! ಸುಂದರಿಯ ಒಳಲಂಗ ಒದ್ದೆಯಾದೊಡನೆ ಭಯದಿಂದ ಆಕೆಯ ಸಣ್ಣ ಜೀವವೊಂದು ಹಾರಿದಂತಾಯ್ತು! ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ನರಪಿಳ್ಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಇಂತಹ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ... ಹೀಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ 'ನೆತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಎಳೆನಾಗರ ಕಂಡಂತೆ' ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜೀವ ಹೇಗಾಗಬೇಡ!

ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆ ಬೇರೆ! ಭಯದಿಂದ ಆಕೆಯ ಜೀವ ತತ್ತರಿಸುವ ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಆ ಎಳೆಯ ನೋವು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಲಿಯತೊಡಗಿದೆ; ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಬರತೊಡಗಿದೆ.

‘.....ಅಯ್ಯಯ್ಯಮ್ಮ... ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡಪ್ಪ ಈ ನೋವು... ನಂಗಂತೂ ತಿನ್ನಿಕ್ಕಾದಪ್ಪ’ ಎಂದು ಆಕೆ ಅವುಡುಗಚ್ಚಿ ಮುಖ ಹಿಂಡಿ ಚೀರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆ ನೋವು ತಟ್ಟನೆ ಮಾಯವಾಗುವ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಅಬ್ಬಾ... ಬದುಕಿದೆನಪ್ಪ...’ ಎಂದು ಆಕೆ ನೋವಿಲ್ಲದ ಆ ಅರೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ತೆಗೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು-ಅದೇ ನೋವು. ಈ ಹೆರಿಗೆ ನೋವೇ ಹಾಗೆ. ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಮುನಿಸಿನಂತೆ. ಹಸುಳೆಯ ಮುಂಗೋಪದಂತೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೋ... ಯಾವಾಗ ಅಡಗುತ್ತೋ ಹೇಳ್ವಿಕ್ಕಾಗದು.

ಒತ್ತರಿಸಿ...ಒತ್ತರಿಸಿ ಏರಿ ಬರುವ ನೋವಿಗೆ... ಕೆಲವೊಂದು ಗಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮರುಕವೂ ಉಕದಕುವುದುಂಟೇನೋ! ‘ಏಯ್ ಹೆಣ್ಣೆ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನೀ ಸುಧಾರಿಸು...’ಎಂದು ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಆಕೆಯ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತರಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರುವ ಮಹಿಷಾಸುರನ ವೇಷದಂತೆ ದಿಗಿಣ ತೆಗೆದು ನುಗ್ಗಿ ಬರುವುದಿದೆ.

ಈ ಸುಂದರಿ ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿವರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾಳಷ್ಟೆ. ಇದೀಗ ಕಣ್ಣೀರಿಳಿಸುತ್ತಾ ನೋವುಣ್ಣುತ್ತಿರುವ ಪಾಡು ಯಾವ ವೈರಿಗೂ ಬೇಡ. ಆಕೆಯೂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಅವುಡುಗಚ್ಚಿ ನೋವು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಾಳು? ಅದೇನು ಅವುಡಿನೊಳಗೇ ಇಟ್ಟು ಅನುಭವಿಸುವಂತಹ ನೋವೇ? ಬಾಯ್ಕೊಟ್ಟು ಚೀರಾಡತೊಡಗಿದರೂ ಆಕೆಯ ನೋವಂತೂ ಇನಿತೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು.

ತಾಯಿ ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವ ಹಿಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಒಳಗಿನ ಎಳೆ ಜೀವಕ್ಕಂತೂ ಹೊರ ಬರುವ ಆತುರವಿಲ್ಲವೇನೋ? ಅಮ್ಮನ ಭವಿಷ್ಯವೇ ತಾನು- ಈಗಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಾಡಿಸಿ ...ನೋವುಣಿಸುವ ಆಸೆಯೇನೋ- ಒಳಗಿರುವ ಆ ಹಸಿಮುದ್ದೆಗೆ, ನೋವು ಕ್ಷಣದಿಂದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ... ಸೊಂಟದ ನಡುವಿನಿಂದಲೋ ಬೆನ್ನ ಹುರಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಹೊಕ್ಕುಳ ಬುಡದಿಂದಲೋ ಏಳುವ ಆ ನೋವಿನಲೆಗಳು, ದೂರದ ಕಡಲ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ಏಳುವ ಕಡಲ ತೆರೆಗಳಂತೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದಂತೆ ಎದ್ದು ಆ ತೆರೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ನೀರ ಹಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ತೇಲಿ ಬಂದು ಬಲವಾಗಿ ಕಡಲಕರೆಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೋ ಹಾಗೆಯೇ, ಈ ಬಸುರಿಯ ನೋವಿನಲೆಗಳೂ ಅಮ್ಮನ ಮುಖ ನೋಡಲು ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವಿನತ್ತ ರಭಸದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ, ಅದನ್ನು ಜಗದ ಬೆಳಕಿನ ಹೊನಲಿಗೆ ದಬ್ಬುವ ಕ್ರಿಯೆಯಂತೂ ಸುಂದರಿಗೆ ಜೀವ ತೆಗೆದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು.

ಸುಂದರಿಯ ಹೆರಿಗೆಯ ನೋವು ಕ್ಷಣದಿಂದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಜತೆಗೆ ಚೀರಾಟ ನರಳಾಟವೂ ಗುಡಿಸಲ ಚಾವಣಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಯಿ ಗುಮ್ಮನಂತೂ ಮೂರ್ಛಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಎದ್ದು ಕೂತು ಮನೆ ಒಡತಿಯ ಆ ಪರಿಯ ಚೀರಾಟಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಾ ಗುಡಿಸಲ ಒಳಗೆ ಮೂತಿ ಹಾಕಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿತು.

ಏನನಿಸಿತೋ ಆ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗೆ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾನತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಊಳಿಡತೊಡಗಿತು. ಬರುವವರೆಲ್ಲ ಬರಲಿ...ಒಡತಿಯ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊದಗಲಿ ಎಂಬಂತಹ ಭಾವವಿರುವ ಆ ಊಳಾಟದ 'ಒಳಸುದ್ದಿ'ಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ? ಇರಬೇಕಾದವರೆಲ್ಲಾ ಮ್ಯೊದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಅಂತಿಮಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಓಣಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಂದರಿಯ ತಾಯಿ ಮೈರೆ ಮ್ಯೊಲ್ದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರದಡಿ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಲ್ಲಿ ಕೂತು ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಬರಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗುಮ್ಮನ ಊಳಾಟ ಆಕೆಯ ಕಿವಿ ಬೀಳಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿತ್ತೇನೋ? ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಸಂತೆಯೇ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಶವಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಆ

ಕಾಯುವಿಕೆಯ ನಡು ನಡುವೆಯೂ ಮ್ಯೊದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಅಂದಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದೊಡನೆ ತಾವು ನಿಷ್ಠುರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತಿ ಚೆಂಡು ಉರುಳಿಸತೊಡಗಿದ್ದರು. ಮಾತಿಗೊಂದು ಮಾತು ಬೆಳೆದು, ಆ ಮಾತಿಗಿನ್ನೊಂದು ಬಾಲ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಯಾವೊಂದು ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕೇರಿಯ ಶೂದ್ರಮಂದಿಯ ಎದೆಯೊಳಗೆ ಯಾರೋ ಕಿಡಿಗೇಡಿ ಮನೆಮುರುಕರು ಜಾತಿ ಮತದ ಭೂತವೊಂದನ್ನು ಹೊಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ರಾಧಾಂತಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಮನೆಗಳಿರುವ ಆ ಮಾದರಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಾಕೇ ನಾಕು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬಗಳು. ಮೂರು ಜನಿವಾರಿಗರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣರದ್ದು. ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೇರಿ ಮಂದಿಯ ದುಡಿಮೆ ಸುಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಎರಡು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ, ಎರಡು ಕಳ್ಳಿನ ಗಡಂಗುಗಳಿವೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ, ಗೂಡಂಗಡಿಗಳಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಶಾಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಪಕ್ಕದೂರು ಕಡೆಬೆಟ್ಟುವಲ್ಲಿ.

ಮಾದರಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಉಳ್ಳವರು ಶಾಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಡೆಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೆ, ಹಲವರಿಗಂತೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅದರ ಅವಸರ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ತೋರಿಬಂದದ್ದಿಲ್ಲ. ಮ್ಯೊದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಕುಟುಂಬವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕಾಸುಕಾಣಿಯ ವಹಿವಾಟಿಗೆಲ್ಲ ನಂಬಿಕೊಂಡದ್ದು ಆ ಪಕ್ಕದೂರನ್ನೇ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಜಾತಿ ಬಾಂಧವರೊಡನೆ ಆ ಪಕ್ಕದೂರಿನ ಮಸೀದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತಂತೆ. ಮಸೀದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಗುಡಿ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಮಸೀದಿಯೊಳಗಿನ ಬಲಿತ ತಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೌನ ಸಂಯಮ ವಹಿಸಿದ್ದರೂ, ಬಲಿಯದ ಎಳೆ ತಲೆಗಳೆರಡು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ಮಸೀದಿಯೊಳಗಿಂತಲೇ ಅಪಸ್ವರವೊಂದನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬಿಟ್ಟವಂತೆ...!

ಮುಗಿಯಿತು! ಯಾರೋ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ರಣಕಹಳೆ ಊದಿದರಂತೆ. ಈ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ರಣಭೇರಿ ಮೊಳಗಿತು. ಸಾಕಷ್ಟೆ-ಮನೆ ಮನಸ್ಸು ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ. ಕಡೆಬೆಟ್ಟು ಹೊತ್ತಿ ಉರಿದು ಸ್ಮಶಾನವಾಯ್ತು. ಹಲವು ತಲೆಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಹೊಸಗುಡಿಯಂತೂ ಅರಳಿಯೇ ಅರಳಿತು.

ಪಕ್ಕದೂರಿನ ದ್ವೇಷದ ಹೊಗೆ ಮಾದರಕೇರಿಗೆ ಹರಡಲು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕು? ಪ್ರೀತಿ-ದ್ವೇಷವೆಂಬುದು ಮೂಡು-ಪಡುವಿನ ಬಿಸಿಲಿದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳೇನಲ್ಲ. ದ್ವೇಷವೆಂದರೆ ಪಡುವಣದ ಬಿಸಿಲಂತೆ-ಒಣಗಿಸುವಂತಹ ಖಾರವುಳ್ಳದ್ದು. ಪ್ರೀತಿಯೆಂದರೆ ಮೂಡಣದ ಬಿಸಿಲಂತೆ-ತಣಿಸುವಂತಹ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು. ಅಂತೆಯೇ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸಿ ಒಣಗಿಸುವಂತಹ ಆ ದ್ವೇಷದ ಹೊಗೆ ಪಕ್ಕದೂರಿನಿಂದ ಮಾದರಕೇರಿಗೆ ಬೀಸಿ ಬಂದು ನೇರ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದು ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಮನೆಯಂಗಳವನ್ನು.

‘ಪಕ್ಕದೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ ಈ ಸ್ಯಾಬ್ರು’ ಎಂಬ ಹುಸಿ ಸುದ್ದಿ ಈ ಕೇರಿ ತುಂಬಾ ಸುತ್ತಿ ಮೂರು ಗ್ರಾಮ ತೂಕದ ಶೂದ್ರ ಮಂದಿಯ ಮೆದುಳು ಹೊಕ್ಕು ಅವರೆಲ್ಲರ ಪಿತ್ತ ಕೆದರಿಸಿತ್ತು. ದಟ್ಟ ಮಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಾದರೂ ತಣಿಸಬಹುದಂತೆ. ಕೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತಣಿಸಲಾದೀತೆ? ಸ್ವಂತ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಆ ಮಂದಿಯ ಪಿತ್ತ ಕೆದರುವುದೆಂದರೆ, ಹುಚ್ಚನ ಕೈಗೆ ಮಸೆದ ಕತ್ತಿ

ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ. ಕ್ರೋಧತಪ್ಪ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕಿದ್ದೆವು-ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ದ್ವೇಷ, ಹಠ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಮನ ಕಡಿಯುವ ಘಟನೆ ನಡೆದ ವಾರದೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಕೇರಿಮಂದಿಯಲ್ಲ ಜೀವ ಹಿಂಡಿಕೊಂಡು ಹನಿಗಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದು ಕೊಳ್ಳಿ-ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಕೈಗಳೆಲ್ಲ ಇಂದು ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರಿಗಾಗಿ ಅತ್ತು ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಎಂದಿನಂತಾದರೆ, ಇಂದೂ ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಊರಿನ ಶೂದ್ರ ಮಂದಿ ಆಚೀಚೆ ನೋಡದೆ ಆ ಸಾವಿನಂಗಳಕ್ಕೆ ದೌಡಾಯಿಸುತ್ತದ್ದರೇನೋ? ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಪ್ರೀತಿ-ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾವಿನ ಮನೆಗೆ ಊದುಬತ್ತಿ-ಲೋಬಾನ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತಣ್ಣೀರ ತರ್ಪಣ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ? ಆದರೆ ಈಗ ಅತ್ತ ಮುಖ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಖವೆಲ್ಲಿದೆ?

ಯಾರದ್ದೋ ಮನೆಮುರುಕರ ಮಾತು ಕೇಳಿ- ಮುತ್ತಿನ ಬೆಲೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅಂದು ಮೂರ್ಛಾಸಿನ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಗಂಡಸರಿಗೆಲ್ಲ. ಇಂದು ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಭೀ... ಥೂ... ಎಂದು ಉಗುಳಿ ಭೀಮಾರಿ ಬೇರೆ ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಹೌದು , ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ -ಕಟ್ಟು ಬೇಡವೆ? ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೆಷ್ಟು ಸರಿ- ಎಂಬ ಕಠೋರವಾದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಬೇಯುತ್ತಾ... ಸ್ಮಶಾನ ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತ ಈ ಕೇರಿ ಮಂದಿ, ಇದೀಗ ಆ 'ಫಕೀರ'ನ ಶವಯಾತ್ರೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸನ್ನಷ್ಟು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂದು ದಾರಿಯ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಇದೀಗ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕಾದು ನಿಂತಿರುವ ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರೆದೆಯೊಳಗಿನ ಭಾವಗಳು ಮಾತಾಗಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾಯಿ ಗುಮ್ಮನ ಊಳಾಟ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾತು ಕವುಚಿರುವ ಮನಗಳಿಗೆ ಆತನ ಕೂಗು ಹೇಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು?

ಆದರೆ ಗುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಿರುವವನ! ಅನ್ನದ ಋಣ! ತನ್ನ ಊಳಾಟಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬರದಿದ್ದಾಗ ನೇರ ಓಣಿಯ ಬಾಯತ್ತ ದೌಡಾಯಿಸಿ ಬೊಗಳತೊಡಗಿದ್ದ. ಮೈರೆಮ್ಯೊಲ್ಲಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಆ ಪರಿಯ ಬೊಗಳಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಗ್ಯಾನ ಮಾತಿನ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತೇನೋ?

‘ಛಾ... ಇವನನ್ನು ಕುದುಕ ಹೊಲ್ಲಿ...’ ಎಂದು ಗುಮ್ಮನತ್ತ ಒಂದು ಕಲ್ಲೆಸೆದು ಅತ್ತಾಗೆ ಓಡಿಸಿದರೂ ಆತನ ಬೊಗಳಾಟಕ್ಕೆ ನಿಲುಗಡೆ ಉಂಟೇನು! ಆ ಬೊಗಳಾಟ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ನಾಯಿಯ ಆ ಪರಿಯ ಬೊಗಳಾಟದಿಂದ ಮೈರೆಯ ಪಿತ್ತ ಕಿತ್ತು ಬಂದಂತಾಗಿ ‘ಎಲಾ ನಿಂಗೆ ಭೂತ ಹೊಡೆಯಲಿ...ಹಡಬೆ’ ಎಂದು ಒದೆಯಲು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಗುಮ್ಮನ ಬೊಗಳಾಟದ ಪಾಡು- ವೈಖರಿ ಎಂದಿನಂತಿಲ್ಲದ್ದು ಆಕೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿತ್ತು. ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ದಿಗಿಲು- ಭಯದ ಸುಳಿ ಎದ್ದಂತಾಗಿ ಒಂದೇ ಉಸುರಿಗೆ ಗುಡಿಸಲತ್ತ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾಳೇನು...! ಮಗಳು ಸುಂದರಿ ಹಣೆ ತುಂಬ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿಕೊಂಡು...ನರಳಾಡುತ್ತ ನೋವಿನಿಂದ ಚೀರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಮೈರೆಮ್ಯೊಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂಬಾಲವಾಗೇ ಬಂದ ಪಕ್ಕದ ಗುಡಿಸಲ ತುಕ್ಕ ಭಂಡಾರಿಯ ಮಗಳು ಸೀತು ಬಸುರಿಯ ವೇದನೆ ದಿಟ್ಟಿಸಲಾಗದೆ, ಒಂದರೆ ಗಳಿಗೆಯೂ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಯೋಚಿಸದೆ ಮ್ಯೊದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಹೆಂಡತಿ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರನ್ನು ಕರೆ ತರಲು ಮುಂದಾದಳು.

ನಾಕ್ಷೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಳಷ್ಟೆ! ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾದದ್ದು ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಸಾವು! ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತಮ್ಮವರು ನಡೆಸಿದ ರಂಪಾಟ, ಮನೆ-ಮನ ಮುರಿವ ಕಾದಾಟ! ಅರೆ! ತನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ತಾನೇ ಮುನಿದುಕೊಂಡಳು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಮಗೆಲ್ಲಿದೆ ಮುಖ? ಉರಿವ ಕೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಲೆ ಕೂದಲ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಯ್ತಲ್ಲ! ತಾವು ಕೈಯಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮರುಗಿದಳು ಸೀತು.

ಆ ಬ್ಯಾರಿಗಳ ಸಹಾಯವೆಂದರೆ - ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಗಳಿಂದ ಕೆನ್ನೆಯ ತುರಿಸಿದಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಅನಾಹುತವೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಯಾರ್ಯಾರೋ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಈ ನಮ್ಮ ಗಂಡಸರು, ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿ ಬರುವ- ಜೀವಕ್ಕೆ ಜೀವ ಕೊಡುವ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ಸೀತುವಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣ ಮೈರೆಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು ಕೂಡಾ.

ಆ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸೂತಿ ಪ್ರವೀಣೆ ಪದತಿ (ಸೂಲಗಿತ್ತಿ) ಎಂದರೆ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ದಿ ಒಬ್ಬರೇ. ಈಗಲೂ ಆ ಮುದಿ ಕೈಗಳಿಗೆ ವಿರಾಮವೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಜಗತ್ತಿಗೆ ಬರಲು ದಾರಿ ತೋಚದ, ಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿ ಕಾಣದ ಎಳೆಜೀವಗಳನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಮೆತ್ತಗೆ ಹೊರತಂದು, ಎಂತಹ ಜೀವ ಹಿಂಡುವ ಹೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಆಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಉಳಿಸಿದ ಜೀವ ಒಂದೇ ಎರಡೇ? ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಇದೇ ಮೈರೆಮೈಲಿ ತನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ವೆಂಕಟಪುಣನ ಪಾದ ಸೇರಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ ಪುಟ್ಟ ಸುಂದರಿಯನ್ನು 'ಧರೆ'ಗಿಳಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಇದೇ ತಾಯಿ ಐಸಂ ಬ್ಯಾರ್ದಿಯವರು.

ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ದಿಯವರು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮ-ಕರ್ಮದ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸುವ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದೆಂದೂ ಆ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಅಡ್ಡಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ

ಜೀವವದು. ಮ್ಯೊದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ಮಡದಿಯ ಪರ ವಹಿಸಿದವರು. ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಪಸ್ವರ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮ್ಯೊದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದವರು. ಎಂತಹ ಅಪರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು, ಆಪತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಬರುವ ಈ ಐಸಂ ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಈ ಕೇರಿ ಮಂದಿಯ ಜೀವದ ಜೀವ ಕೂಡಾ ಆಗಿದ್ದವರು. ಆದರೇನು ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಎಳೆಯೊಂದು ಅಡ್ಡ ಬಂದಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಮೃಗೀಯವಾಗಿ ವಿಕಾರಗೊಂಡು ಕೃತಜ್ಞತೆ- ಮನುಷ್ಯತ್ವವೆಂಬುದು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ತೆವಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಆ ಕೇರಿ ಮಂದಿಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದೇ ತೀರಾ ತಡವಾಗಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸಿದ್ದು ಕೂಡಾ ಮ್ಯೊದಿನ್ ಸ್ಯಾಬರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ನಂತರವೇ.

ಇದೀಗ ಮೈರೆಮ್ಯೊಲ್ದಿಗೆ ಮಗಳ ನರಳಾಟ ಚೀರಾಟ ಕಂಡು ಯಾವೊಂದೂ ದಿಕ್ಕುದೆಸೆ ತೋಚದಂತಾಯ್ತು! ಕೈ ಬಾಯಿ ಸೋತು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತಳು. ನಿಶ್ಯಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಕೂತ ಮೈರೆಯ ಅಸಹಾಯಕತೆ- ನೋವು- ಅಳುವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸೀತುವಿನಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಲಾಗದೆ 'ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟಿತು' ಎಂದನ್ನುತ್ತಾ ಓಣಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಓಡಿ ಹೆರಿಗೆ ಮನೆಯ ಅಪಾಯದ 'ಕಹಳೆ'ಯನ್ನು ಊದಿದ್ದಳು, ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಂಕಟದ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಮೈರೆಮ್ಯೊಲ್ದಿಯ ಅಂಗಳ ಪಾಲಾದರು. ಆತಂಕಗೊಂಡ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆದೈವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಊರದೈವಗಳನ್ನು ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಾರೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ 'ಈ ಹೆರಿಗೆ ಹೂವೆತ್ತಿದಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಲಿ... ಸೇವಂತಿಗೆ ದಂಡೆ ಕಳಚಿದಂತೆ ಮಗು ಬಳ್ಳಿ ಕಳಚಿ ಬರಲಿ' ಎಂದು ಹೂವಿನ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತರು. ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ಹೆರಿಗೆ ನೋವನ್ನು ತಿಂದು ಆ ನೋವಿನ ಅರಿವುಳ್ಳ ಜೀವಗಳಲ್ಲವೇ ಅವು. ಸುಂದರಿಯ ಸುಸೂತ್ರ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮನಸ್ಸುಗಳೂ

ಬಸುರಿಯ ಸುತ್ತ ಕೂತೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವು. ಆದರೂ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಸುರಿಯ ಚೀರಾಟ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವಂತಿದೆ.

ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಾಕೆ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲ ಬಾಯಿ ಹೊಕ್ಕು, ಬಸುರಿಯ ನೋವನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ತಣಿಸಲೆಂದು ಸಂಬಾರ- ಜೀರಿಗೆಯ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ತಂದಳು. ಗಾಬರಿ, ಚಡಪಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೀತುವೂ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿಂದ ಹದಾ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ತಂದು ಬಸುರಿಯ ಹೊಕ್ಕಳು ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಹೆರಿಗೆ ಕಾಲದ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು.

ಯಾರ್ಯಾರು ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರೂ ... ಊಹುಂ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣೆದುರು ಬರುತ್ತಿದ್ದ 'ದೈವ'ವೆಂದರೆ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿ ಒಬ್ಬರೇ. ಕೇರಿ ಗಂಡಸರೂ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆರಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಗ್ಯಾನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರನ್ನು ಜಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಯಾರು ಯಾರ ಜಪ ಮಾಡಿದರೇನು? ಗಳಿಗೆಯೇನು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆ? ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜಾರುತ್ತಿತ್ತು ಬಸುರಿಯ ಬೇನೆ ಏರುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಸುರಿಯ ಚೀರಾಟ ಏರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ತಾಯಿ ಮೈರೆಮೈಲ್ದಿಯ ಗೋಳಾಟವೂ ಹೆಚ್ಚತೊಡಗಿತ್ತು. ತನಗೆ ಏಕೈಕ ದಿಕ್ಕಾಗಿರುವ ಮಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾಳೋ ಎಂಬ ಭಯದಲ್ಲಿ ಆ ಜೀವ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರ ಜೀವಕಲಕುವಂತೆ ಅಳತೊಡಗಿದ್ದನ್ನು ಯಾರಿಂದಾದರೂ ದಿಟ್ಟಿಸಲಾದೀತೆ?

ಕಳೆದ ಸೋಣದ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಮೈರೆಯ ಗಂಡ ವಾಸು ಮ್ಯೋಲಿ ಮತ್ತು ಅಳಿಯ ಚನಿಯ ಮ್ಯೋಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ದೋಣಿ ಮಗುಚಿ ಅಳಿವೆ ಪಾಲಾದ ನಂತರ ಆಕೆಗೆ ದಿಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದವಳೆಂದರೆ ವಿಧವೆ ಮಗಳು ಇದೇ ಎಳೆಬಸುರಿ ಸುಂದರಿ ಮಾತ್ರ. ಗದ್ದೆ

ಕೆಲಸದ ಜತೆ ಬೀಡಿ ಸುರುಟುತ್ತಾ ಈ ಸುಂದರಿ ತಾಯಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿದ್ದಳು.

ಆಸರೆ -ಪ್ರೀತಿ ಎರಡನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂಬ ದಿಗಿಲು ಆತಂಕ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದ ಮೊರೆಮೊಲಿ ಇದೀಗ ಬಾಯ್ಕೊಟ್ಟು ಅಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಿಂದ ತಾನೆ ದಿಟ್ಟಿಸಲಾದೀತು? ಸೀತುವಿನ ಅಪ್ಪ ತುಕ್ಕ ಭಂಡಾರಿಗಂತು ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿಂತು ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದದ್ದಾಗಲಿ. ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿನೋಡುವ ಈಗಲೇ ಹೊರಟೆ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿನ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟ. 'ನಾವು ಆ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಉರಿ ಹಚ್ಚಿದರೂ.... ಅದು ಹುಲ್ಲು ಮೊಳೆಯಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿದೆಯೇ....? ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯೂ ಆ ಗುಡ್ಡದಂತೇ ತುಂಬು ಮನಸ್ಸಿನವರು' ಎಂದನ್ನುತ್ತಾ ಅಂಗಳ ಬಿಟ್ಟ ತುಕ್ಕ ಭಂಡಾರಿ ಬೀದಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಶವಯಾತ್ರೆ ಆ ಬೀದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಿಯಾಗಿತ್ತು.

ತುಕ್ಕಭಂಡಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯ 'ಬಾಲದ ತುದಿ'ಯನ್ನಷ್ಟೇ ಗಮನಿಸಿ, ಅದೇ ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ 'ಜೀವ'ವೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದ. ಕಣ್ಣು ಹನಿಸುತ್ತಲೇ ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ಅಂಗಳ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಜೀವ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ಭಯವಾಯಿತು. "ಇಲಿಯೊಂದು ಹುಲಿಯ ಗವಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹುಲಿಯಲ್ಲಿ 'ಏನು ನಾರಾಯಣ' ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತಾಯ್ತಲ್ಲ" ಎಂದು ತನ್ನ ಹುಚ್ಚು ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡಿಕೊಂಡು ಅಂಗಳವೇರಿದ. ಸಾವಿನ ಮನೆಯಿಡೀ ದುಃಖವೇ ಅಡಗಿದೆ. ಮೌನದ ಗವಿಗೆ ಹೊಕ್ಕಂತಾಗಿ ತುಕ್ಕಭಂಡಾರಿ ತುಸು ಅಂಜಿದ. ಇದೀಗ ಅಂಗಳವೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆತನ ಎದೆಯೊಳಗೆ ಅದೇನೋ ಭಾವ ಕವಿದಂತಾಗಿ, ಅದು ಭಾರವಾಗತೊಡಗಿತು. ತನ್ನ ಭೂತಕಾಲದ ಅನೇಕಾನೇಕ 'ಅನಪತ್ಯ'ಗಳಿಗೆ ಈ ಅಂಗಳದ ಅಧಿಪತಿ ಮ್ಯೂದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಹತ್ತಿರದ ಆಪ್ತನಂತೆ

ಒದಗಿ ಬಂದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಘಟನೆಗಳು ಆತನೊಳಗೆ ಒಂದರ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ಇನ್ನೊಂದರಂತೆ ಏರಿ ಬಂದೊಡನೆ ಅವ ಎದೆ ಕರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ತೇಬಿಟ್ಟ.

ಆದರೆ ಅ ಅಳುವನ್ನು ಕೇಳುವವರಾರು ನೋಡುವವರಾರು? ಸಾವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಶೋಕಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಜೀವಗಳು ಜೀವ ಹಿಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮನೆಯ ಮೂಲೆ ಹಿಡಿದಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೈದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ತಂಗಿ-ಸೊಸೆಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಅತ್ತಿಗೆ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರನ್ನು ಮೀಯಿಸಿ ಕರೆತಂದು, ಬಿಳಿಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ, ಮಕ್ಕನ (ಬಿಳಿ ಘೋಷ) ತೊಡಿಸಿ ಒಳಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವದ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನಾಥರಾಗಿರುವ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಕಣ್ಣೀರ ಕೋಡಿ ಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಿಂದ ನೋಡಲಾದೀತು? ಅವರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಜೀವದಂದಿದ್ದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಾವೂ ದುಃಖಿತಪ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸಂತೈಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎದೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಂತಾಯ್ತು! ಮತ್ತೆ ಅಳು! ಇಂದು ಗಂಡನ ಶವವನ್ನು ಕಫನ್‌ನಿಂದ ಸುತ್ತಿ 'ಕಟೀಲ್' (ಜನರೂ=ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆ)ನಲ್ಲಿಡುವ ಮುನ್ನ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಎಂಬಂತೆ ಆ ಮುಖವನ್ನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಅರವತ್ತೆರಡು ವರುಷದ ದಾಂಪತ್ಯ ಬದುಕು ತಟ್ಟನೆ ಆಕೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನೆನಪಿನ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆಕೆ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಕಡುವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಅವುಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಇದೀಗ ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿ ಅಂಗಳ ಹೊಕ್ಕು ಮೈದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಳಗಡೆ ಹೆಂಗಸರು ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯನ್ನು ಇದ್ದತ್ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದ್ದತ್ ವಿಧಿಯಂತೆ ನಾಕುತಿಂಗಳು, ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ವಿಧವೆ ಪತ್ನಿ ಕತ್ತಲಕೋಣೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದು ನಮಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುರಾನ್ ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಸತ್ತಾತನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ದಿನಗಳೆಯಬೇಕು., ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ಬಳ್ಳಿಯವರು ಬಂದು ದುಃಖ ಕಳೆಯಬಹುದಷ್ಟೆ.

ತನ್ನ ಜೀವದ ಜೀವ ಮೈದಿನ್ ಬ್ಯಾರಿಯವರು ಆ ಜನ್ಮತ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾದರೆ ನಾಕು ತಿಂಗಳ್ಯಾಕೆ ನಾಕು ವರುಷ ಬೇಕಾದರೂ ಇದ್ದತ್ ಆಚರಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು- ಈ ಐಸಂ ಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು.

ಇದೀಗ ಇದ್ದತ್ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆ, ಮತ್ತಷ್ಟು ದುಃಖ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿ ಹೊತ್ತು ತಂದ ಹೆರಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ

ತಾನೀಗ ಇದ್ದತ್ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಇಂತಹ ಸುದ್ದಿ ಬರಬೇಕೆ? ಎಂದು ಹಲುಬುತ್ತಾ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗೋಳಾಡಿದರಾಕೆ. ತಾನು ಇಲ್ಲಿ ಗೋಳಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಬದುಕಿಸಲಾದೀತೆ? ಎಂಬ ಸತ್ಯವೂ ಐಸಮೈವರನ್ನು ಕಾಡದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರ್ತವೇ ಆಕೆಯ ಮೊದಲ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಇದೀಗ ಆ 'ಸಾವು ಬದುಕಿನ' ಸತ್ಯ ಅವರೊಳಗೆ ಕಣ ಕಣವಾಗಿ ಇಂಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದತ್ತಿಂತಲೂ ಆ ಹರಿಗೆಯೇ ಆಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸತೊಡಗಿತ್ತು.

ತನ್ನ ಸಂತಾನಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವು ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಕೆಲವು ಆಪ್ತರನ್ನು ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ತನ್ನದೆಯೊಳಗಿನ ದುಃಖದ ಚೀಲದ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ

ಮುರುಟಿ ಹೋಗಲಿರುವ ಜೀವಗಳನ್ನು ಚಿಗುರಿಸುವ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಕಟ್ಟು ಅಂತಾ ಒಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತಿನ ಬದುಕಿನ ಒಡವೆಗಳೂ ಹೌದು! ಇದೀಗ ತಾನು ಕಟ್ಟು ಪಾಡು ಎಂದು ಕುಳಿತರೆ ತನ್ನಿಂದ ಎಂದೆಂದೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗದ ಜೀವಗಳೆರಡನ್ನು ನಿರ್ಜೀವಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವವನ್ನು ಮುರುಟಿಸುವುದು ಅಮಾನವೀಯವೂ ಹೌದು ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾರವೂ ಹೌದು-ಎಂದು ಆ ದುಃಖಿತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದೊಡನೆ ಆಕೆ ಹೆರಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಅನುವಾದರು.

ಆಕೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲ ಹೆರಿಗೆ ಬೇನೆಯ 'ಸುಖ' ಉಂಡ ಜೀವಿಗಳೆ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಧಾರದತ್ತ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಪೊಳ್ಳು ಸಲಹೆಯೂ ತೂರಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಆ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಗಂಡಸರು ಮಸೀದಿಯಿಂದ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಹರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನಿಸದೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿ ತನ್ನ ಮನದ ಶೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ 'ಇದ್ದತ್' ಆಚರಿಸುವ ಕೋಣೆಯೊಳಗೇ ಇಟ್ಟು ಬಂದವರಂತೆ, ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮಕ್ಕನೆಯನ್ನು ಕಳಚಿಟ್ಟು ಮಾಮೂಲು ಕಪ್ಪು ಬುರ್ಖಾ ತೊಟ್ಟು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಯ ಜತೆ ಅವಸರದಿಂದ ಓಣಿ ಇಳಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೇವರು ಕಂತುವ ಅವಸದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ತನ್ನೊಡನೆ 'ದೈವ'ವೇ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತಹ ಭಾವ ಹೊತ್ತು ಕಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮೂಕವಾಗಿತ್ತೇನೋ... ಎಲ್ಲೂ

ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರ 'ನಿರ್ಧಾರ'ವೇ ಆತನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿರಬೇಕು. ಅಂತೂ ಹೆರಿಗೆ ಮನೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಮೌನವೆಲ್ಲಾ ಕದಡಲಿಲ್ಲ.

ಹೆರಿಗೆ ಮನೆಯೆದುರು ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದ-ಕೇರಿ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕವಚಿದ್ದ ಆತಂಕದ ಪೊರೆ ಇದೀಗ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಚಿ ಹಾರಿತೋ...? ಆ ಗುಂಡದೊಳಗಿನ ದೈವವೇ ಗೊತ್ತು! ಜನರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒದಗಿ ಬರುವ ದೈವಗಳಂತೆ, ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದುಮಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ತಾಯಿ ನೆರೆದ ಮಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಪೊರೆವ ಜುಮಾದಿ ದೈವದಂತೇ ಕಂಡರು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಆಕೆಯ ಕುಟುಂಬವನ್ನೇ ತರಿದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಇದೀಗ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೊತ್ತು ತಲೆಕವಚಿ ಹಾಕಿಯೇ ಆ ಮುದಿಜೀವವನ್ನು ಎದುರೊಂಡರು.

ಬದುಕು ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಸಾಯುವುದುಂಟೇ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರನ್ನು ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆಯ 'ಸಾವು' ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ವಿಚಲಿತಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಆಕೆ ಹೆರಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಕ್ಕವರೇ ಮಗುವಿಗೆ ಜಗದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರು.

ಇಂಥಾ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯಿಂದಾದರೂ ಸೋತದ್ದಿದೆಯೆ! ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಮುಖ ನೋಡುವ ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವರೇ ಯಾಕಿಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಆ ಕತ್ತಲ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ... ಎಂದು ಅಳುತ್ತಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಗಾಳಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದ ಆ ನೆತ್ತರ ಮುದ್ದೆಗೊಂದು ನೆತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಆಕೆ ಮತ್ತೆ ನೇರ ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.

ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿ ಈಗಲೂ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರ ಬಾಲವಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆತ ಮೌನದ ಕೋಟೆ ಮುರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಭಾರಕ್ಕೆ ಆ ಮಾತಿನ ಕೋಟೆಯೇ ಹೂತು ಹೋಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. 'ಆಡು ಹೋದ ದಾರಿ ಆಡಿದ್ದು... ಅದು ಆನೆಯದಲ್ಲ' ಎಂಬ ಆಡುಮಾತು ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಇಂದು ಏಕೆಂದೂ ಸತ್ಯವೆನಿಸಿತ್ತು. ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯೇನಾದರೂ ಈ ಆಪತ್ಕಾಲದ 'ದಾರಿ'ಯನ್ನು ಕೇರಿ ಮಂದಿ ತೋರಿದ 'ದಾರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಗತಿಯೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಆಕೆ ತೋರಿದ ದಾರಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ದಾರಿ ಎಂಬುದು ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿ ಅವ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಮರಗಟ್ಟಿಯೇ ಹೋದಂತಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಆತನೊಬ್ಬನ ಅನಿಸಿಕೆಯಲ್ಲ - ಮ್ಯೂದಿನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ ಕೇರಿಯ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದ ಮಾತು ಕೂಡಾ ಆಗಿತ್ತು.

ಹಾಗೆ ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಂಗಳವೇರಿ ಬಂದ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಎಂದಿನಂತೆ ಮಾಡಿನೆಡೆಯಿಂದ ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಯೊಂದನ್ನು ಎಳೆದು ತೆಗೆದು, ಅದನ್ನು ಎದೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಏನೋ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ತುಕ್ರ ಭಂಡಾರಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು 'ಮಗುವಿಗಿದು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೇರ ನಡೆದದ್ದು ಮೀಯುವ ಮನೆಯತ್ತ ಸಾವಿನ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಮೌನವಾಗಿಯೇ ಇದೆನ್ನೆಲ್ಲ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು.

ಗಂಡಸರು ಮಸೀದಿಯಿಂದ 'ಕಾರ್ಯ' ಮುಗಿಸಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐಸಂಬ್ಯಾರ್ಡಿಯವರು ಮಿಂದು ಬಂದೂ ಇದ್ದತ್ ವಿಧಿಗೆ ಒಳಪಡಲು ಆ ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಗೆ ಹೊಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ಜೀವ ದೊಡ್ಡದು... ಬದುಕು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು... ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅದಕ್ಕಿಂತೇನು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ ಎಂದು ತನ್ನ ಗಂಡ ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ

ಮಾತುಗಳು ಆ ವಿಧವೆಯ ನೆಪಿನಾಳದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು 'ಅವರ ಆತ್ಮ ಒಪ್ಪುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ' ಎಂಬ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ದೀರ್ಘ ನಿಟ್ಟುಸಿರೊಂದನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊನ್ನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ **29-11-1962** ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಕರಾವಳಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತ ಡಾ. ಎಚ್. ನಾಗವೇಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು- ನಾಲ್ಕನೇ ನೀರು, ಮೀಯುವ ಆಟ, ಕಡಲು, ವಸುಂಧರೆಯ ಗ್ಯಾನ, ಸೂರ್ಯನಿಗೊಂದು ವೀಳ್ಯ (ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು), ಗಾಂಧಿ ಬಂದ (ಕಾದಂಬರಿ), ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ ನವೋದಯದ ಕಥನಗಾರ್ತಿ ಗೌರಮ್ಮ, ರಂಗಸಂಪನ್ನ (ಜೀವನಚಿತ್ರಗಳು), ಸಾರ ವಿಸ್ತಾರ, ತಿಳಿರು ತೋರಣ (ವಿಮರ್ಶೆ) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಸ್ಸು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯ ನೆನಪಾಯಿತು. ಆಗ ಅದು ಮಳೆ ಸಾಲದೆ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರಡು ಭೂಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕೆಲದಲ್ಲೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಷ್ಟು ದೂರವೂ ಹಸುರು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ; ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆ; ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ನೀರಿನ ಕಲರವ ಕಿವಿಯನ್ನು ಮುತ್ತುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾಪಾಟನ್ನು ಸವಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಸುತ್ತಣ ಹಸುರಿನ ಕಡೆಗೆ ಕೈಬೀಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ (ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ) 'ಂಟಟ ಣ್ಣು ಸಿ ಗ್ರುತಚಿಡಿಡಿಚಿಡಿಚಿ' ಎಂದ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಚನೆಯೇ ಆತನ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾವು "ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಈಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಭೌತದೇಹ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಜೀವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಜನ ಜೀವನದ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಅವರ ಜೀವದಜೀವ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಅದರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದವರು, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ. ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಮಂಡ್ಯದ ರೈತರು, ಮತ್ತು ಅವರ ಮೂಲಕ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಈ ಎಂಜಿನಿಯರ್-ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞರು ಮಾಡಿದ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಉಪಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಆ ಸಹಪ್ರಯಾಣಿಕನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಇತರ ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು-ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರಿನ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ -ಇವುಗಳನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡ, ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರು: ಭಗವಂತ ಮಾನವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಮೊದಲು ಅನ್ನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮನ್ನು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅವತಾರ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಡಾ||ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದಿವಾನಗರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದರು; ಆದರೆ ದೇಶಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅವರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಜೀವನದ ಕೊನೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೊಡಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಬಂದರೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿತ್ತು, ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ನಂತರ ಬಂದ ದಿವಾನರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸಲಹೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಕಡೆ

ಅವರ ಕೈವಾಡ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ! ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಜನ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈಬೀಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ಇದಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕೆಲಸ' ಎಂದಲ್ಲ, ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ' ಎಂದು.

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳಷ್ಟೇ-ಬಹುಶಃ ಅವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ- ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷರಾದ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯುಳ್ಳ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞರು, ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಘನವಾದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದವರು- ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದುವೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಕಾಗದಷ್ಟು ಆಧಾರವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಆ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂಥವೇ. ಅವರನ್ನು ದಿವಾನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಕೈಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಾಯಿಯ ಪಾದಗಳ ಬಳಿ ಇಟ್ಟು 'ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಲಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೀನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಾರದು; ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ದಿವಾನಗಿರಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರಂತೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರ ತಾಯಿಗಲ್ಲ, ಸೋದರ ಮಾವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ-ಯಾವುದು ನಿಜವೋ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ನೌಕರಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇನೋ ಸತ್ಯ.

ಕ್ರಮ, ಶಿಸ್ತು, ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ಆಲೋಚನೆ, ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟತೆ-ಇವು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಹುಟ್ಟುಗುಣಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಲೋಪ ಬಂದೀತೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲಿ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ

ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ತವರೂರಾದ ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಅಂದು ಸಂಜೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕೇಕೆಹಾಕುತ್ತ, ನಗುತ್ತ, ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹೊರಬಂದರು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮಕ್ಕಳ ಕುಣಿದಾಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಮೇಷ್ಟರನ್ನು ಕರೆದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿನ ನೋಟನ್ನು ಅವರ ಕೈಲಿಟ್ಟು 'ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತರಿಸಿಕೊಡಿ, ಬಾಯಿ ಸಿಹಿಯಾಗಲಿ' ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವೃದ್ಧರೊಬ್ಬರು, 'ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೆ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮೆಂಟು ಹಂಚಿದರೆ ಸಾಕೆ? ನಾಲ್ಕು ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತೂ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕು' ಎಂದರು. ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಶಾಲೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದದ್ದಾಯಿತು; ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಐದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಿದರು. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ವಿಪರೀತ ಅಸಮಾಧಾನ. ಎಂದೂ ಮಾಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು-ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು! ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಈ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಂಡಿತಿರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರಿ, ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಎರಡನೆಯದ್ದಕ್ಕೂ ವಿಷಯ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಸುಸಂಬಂಧತೆಯಲ್ಲೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತೋ ತಿಳಿಯದು; ಇದ್ದರೂ ಅದು ಆ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಗಮನಕ್ಕಂತೂ ಬಂದಿರಲಾರದು. ಅವರು ಮಿಠಾಯಿ ತಿಂದು ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಾ ಬಟ್ಟಲುಗಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು 'ದಿವಾನರು' ಎಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಲಾರರು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಇದು: ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು

ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಪರರಾದ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವವನ್ನು ಆ ಹಸುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಶ್ರೋತೃವರ್ಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವ, ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಈ ಉದಾತ್ತ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎಂಥ ಅಮುಖ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾಗಲಿ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಾಡಲೊಲ್ಲರು. ಆಡಿದ ಮಾತು, ಬರೆದ ಬರಹ, ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸತ್ಯಕ್ಕೂ ನಿಷ್ಠೆಪ್ಪತೆಗೂ ಲೋಪ ಬರಬಾರದು. ಕೆಲವರು ಪ್ರೀತಿಜನ್ಯವಾದ ವಿಷಾದದಿಂದ, 'ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಿಂದಲೂ ಬರಹದಿಂದಲೂ ಭಾಷಾಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಯರಾಗಿ ಹೊರದೂಡುತ್ತಾರಲ್ಲ' ಎಂದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೆ ಅದು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ 'ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯ' ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಸುತ್ತದೆ. ಸುಂದರವಾದ ವಾಗ್ವತ್ಯಗಳ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಮರಳುಮಾಡುವ ಕಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ! ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಸೌಂದರ್ಯ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲೊಲ್ಲರು. ಸತ್ಯ ತನ್ನ ಸತ್ಯತೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಬಲ್ಲದೆಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ.

'ಡಾ|| ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡೆಯುವ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನೂ ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿ ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರೊಬ್ಬರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲರು; ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೊಡನೆ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ

ಬೆಳಕು ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸತೊಡಗಿದರಂತೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು 'ನೀವು ಕವಿಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರಿ! ಎಂದರು. ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಭರಣ ತೊಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾಗಬೇಕೆ? ಕಮಲಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯಬೇಕೆ? ಅವರು ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಲ್ಲರು; ಆದರೆ ಅದರ ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಟ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನಜೀವನದ ಕಷ್ಟ, ಕಾರ್ಪಣ್ಯ, ದಾರುಣತೆಗಳನ್ನೂ ಬಲ್ಲರು. ಇವು ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಶೂಲದಂತೆ ಇರಿದಿವೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಜನಜೀವನದಲ್ಲೂ ತರಬೇಕು; ನಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ತಕಡೆಗೆ. ಕಲ್ಪನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಭಾವಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಇರುವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಾಸಿಗಳ ತರ್ಕ ಹೀಗೆ ಸಾಗುವುದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಜೋಗ್ ಜಲಪಾತದ ಅದ್ಭುತ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮುಂದೆ ಮೊದಲಬಾರಿ ನಿಂತಾಗ ಭಾವಸಮಾಧಿಗೆ ಹೋಗಲೊಲ್ಲದೆ ' ಎಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ!' ಎಂದರಂತೆ (ಈ ಮಾತನ್ನು ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ). ಈ ಕಥೆ ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಬೇಕಾದದ್ದು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಂದ ಹೊರಡಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ಮಾತೇ. ಆ ಜಲಪಾತದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬಡವರು ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೇವೆಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಣ ಸುರಿಯಬೇಕು. ಹಣವಂತರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಿಟ್ಟ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಡೆದೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಅದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದವರಿಗೆ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಣಿಕೆ, ಅವರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ವಿವೇಕ' ಎಂಬ

ಭಾವನೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು 'ದುಡಿದವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು' ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಂದೂ ನಡೆದವರಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವುದೋ ಸಣ್ಣ ಊರಿನ ಬಳಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಂತೆ. ಕೈಬೆರಳಿಗೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತಬಂತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗಾಯದ ಮೇಲೊಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಹಾಕಿಸಿ, ಮರಳಿ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿನ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ಡಾಕ್ಟರರು ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಓಡಿಬಂದು, 'ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನೂ ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ತಮಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ನನಗೊಂದು ಗೌರವ' ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಆತನ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು; 'ಹೌದು, ಯಾವ ರೋಗಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಗೌರವಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯೂ ಹಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಕೊಡಲಾರದವರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುದುರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಪಾಲಿಸಿದ್ದೀರಿ; ನನ್ನದನ್ನೂ ಪಾಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.'

ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾಪುರುಷರು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮರಗಳಂತೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ದಟ್ಟವಾದ ನೆರಳು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ; ಆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಗಿಡವೂ ಬೆಳೆಯದು. ಅಂಥವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಎದೆಗಾರಿಕೆ, ಮುನ್ನಗ್ಗುವ ಶಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕುಂದಿಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಲೋಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರುವ ಅಪರೂಪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಚೆಲ್ಲಿರುವುದು

ನೆರಳಲ್ಲ, ಬೆಳಕು. ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕುರುಡು ವಿಧೇಯತೆಯಲ್ಲ; ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಅವರು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು; ಆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಕ್ಷತೆಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೂ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ದಿವಾನರಿಬ್ಬರು ಅವರೊಡನೆಯೇ ಬಹುಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅವರ ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದವರು. ಆದರೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿದಾಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿತ್ತು; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಔನ್ನತ್ಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಸ್ತ್-ಫರ್ನೇಸಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಮೇರಿಕದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಆತನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮುಗಿದೊಡನೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಮೈಸೂರಿನವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದು 'ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದರು. ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಈ ಸನ್ಮಾನ ದೊರತದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿರುವುದೆಂದರೆ ಬಿಳಿಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಜನ ನಂಬಿದ್ದ ಕಾಲ! ಆತ 'ನನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕಾಣೆ' ಎಂದು ನಮ್ರನಾಗಿ ವರಿಸಿದ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಉತ್ತರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಷ್ಕೂಲವಾಗಿಯೇ ಬಂತು; 'ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೆ ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದೆ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.'

‘ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತಲ್ಲವೇ?’ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಕೆಲವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯಬೇಕು? ಆದರೆ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿದ್ದದ್ದು ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಅವರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದಿರಸನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಭಿಮಾನವೇನೋ ಉಂಟು. ಅದು ನೀಟಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹಾರಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಕಾಲುಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ಪಂಚೆಯನ್ನೇ ಉಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡವರಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸೂಟ್‌ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರತಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಕರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಹಬ್ಬಗಳು ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ-ಅವರಿಗಿದ್ದ ಕಾಲಾವಕಾಶದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ-ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇಹಜೀವನಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವೊಂದನ್ನೇ ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತಾನೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತವೇನು? ಕಾಯಕದ ಹಿರಿಮೆ, ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಪೂರ್ಣಜೀವನ- ಇಂಥ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಶೃತಿಗೆ ಹೊಂದುವಂಥ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ಜೀವನದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ, ನಿಷ್ಫಲ ಅನು ಭಾವವು

‘ನಾನೇ ಭಾರತದ ಅಂತರಾತ್ಮ’ ಎಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸೋಗುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಅನುಭಾವ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸದು.

‘ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ: ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಐತಿಹ್ಯ’ - ಈ ದ್ವೈತ ಸಲ್ಲದು; ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ‘ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಐತಿಹ್ಯ, ಐತಿಹ್ಯವೇ ವ್ಯಕ್ತಿ’ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ:

ಎ.ಎನ್ ಮೂರ್ತಿರಾವ್

‘ದೇವರು’ ಕೃತಿಗಾಗಿ 1994ರಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು ಜನಿಸಿದ್ದು 16-06-1900ರಲ್ಲಿ. ತಂದೆ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾವ್, ತಾಯಿ ಪುಟ್ಟಮ್ಮ, ಪತ್ನಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮೂರ್ತಿರಾಯರಿಗೆ ಮೂವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು. ನಾಗಮಂಗಲದ ಅಕ್ಕಿಹೆಬ್ಬಾಳ ಇವರ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿದರು. 1919ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 1922 ಬಿ.ಎ. ಪದವಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ‘ಹಗಲುಗನಸುಗಳು, ಅಲೆಯುವ ಮನ, ಮಿನುಗುಮಿಂಚು, ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು (1988), ಇವು ಇವರ ಪ್ರಬಂಧ ಕೃತಿಗಳು. ಇತರ ಕೃತಿಗಳು ‘ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು’, ‘ಚಿತ್ರಗಳು ಪತ್ರಗಳು’, ‘ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ’ (ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ), ‘ಸಂಜೆಗಣ್ಣಿನ ಹಿನ್ನೋಟ-90 (ಆತ್ಮಕಥನ) ಮತ್ತು ದೇವರು.

ಇವರಿಗೆ 1974ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. 1977 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್., 1978ರಲ್ಲಿ 'ಅಪರ ವಯಸ್ಕನ ಅಮೇರಿಕಾ ಯಾತ್ರೆ' - ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ, 1979ರಲ್ಲಿ 'ಚಿತ್ರಗಳು - ಪತ್ರಗಳು' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ, 'ಚಂಡಮಾರುತ' ಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ, 1984ರಲ್ಲಿ ಕೈವಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 36ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ, 1984ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ. 1994ರಲ್ಲಿ 'ದೇವರು' ಕೃತಿಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿರುವುದು ಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಂದ ಹಿರಿಯ ಗೌರವ.

೨. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ-ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೋ ಅರ್ಥ ರಹಿತವೋ?

— ಡಾ. ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ನಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗ್ರಹಗಳ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪಕವಾದದ್ದು. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಈ ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲ ದೇಶದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ಆದಿಮಾನವನಿಗೆ ಭಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವನ ಬಹುಪಾಲು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಮಿಂಚು ಗುಡುಗುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಯವನ್ನಂಟುಮಾಡಿರಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ನಡೆದಾಗ ಕತ್ತಲು ಮುಸುಕಿದ್ದು ಎಂತಹ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಆದಿಮಾನವನಿಗೂ ನಡುಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಭೂಕಂಪವು ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಿಗಿಲನ್ನು ತಂದಿರಬೇಕು. ಕನಸು, ರೋಗಗಳು, ಸಾವು-ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ರಹಸ್ಯಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಉಗಮವು ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವು ವಿಜ್ಞಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧಿಕಾರಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕುರುಡಾಗಿ ಅದು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ವಿಜ್ಞಾನವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ, ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದೃಢತೆ, ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆ - ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಗಳು ಅಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ಜ್ಞಾನದ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒರಟಾದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ಈ ಬಗೆಯ ಅಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯ ಹಂಬಲ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಹೋನ್ನತಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಇತರ ಶಾಖೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಸಹ ಹಲವಾರು ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಕ್ಷತ್ರ ಖಚಿತವಾದ ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದವು. ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಜನರು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಏಕೈಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಬತ್ತು ಗ್ರಹಗಳಿವೆ. ಅವು ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ರಾಹು, ಕೇತು, ಬುಧ, ಶುಕ್ರ, ಮಂಗಳ, ಗುರು ಮತ್ತು ಶನಿ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರವಾದರೆ ಚಂದ್ರ ಉಪಗ್ರಹ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುವು. ಅವು ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಕೃತಕ ಬಿಂದುಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರಹಗಳೇ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತೆರಡು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ನಿಖರವಾದ ಕಾಲದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಾದ ದುರ್ಬಲ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಹಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಭಾಗಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಸೂರ್ಯನ ರೀತಿಯ ಭೌತಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಭೂತವಸ್ತುವಿನ ದೊಡ್ಡ

ರಾಶಿಗಳಾಗಿರುವ ಗ್ರಹಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ. ಇವು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಆರೋಪಿಸುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ. ಗ್ರಹಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು, ಶುಭ, ಅಶುಭ, ಸ್ನೇಹಪರ, ಶತ್ರುಗಳು, ಸೇಡಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ, ಒರಟು ಒರಟಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಈ ಯುಗದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟ. ಸತ್ಯದ ಶೋಧನೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಾರ್ಗಗಳು ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಾಧನಗಳು. ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಈ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಲ್ಲದು. ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಅಥವಾ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವು ರಾಹುಕಾಲ, ಗುಳಿಕಕಾಲ ಮತ್ತು ಯಮಗಂಡಕಾಲ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಹು, ಕೇತುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರಾಹುಕಾಲ, ಗುಳಿಕ ಕಾಲಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯೋಣ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ, ಮದುವೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಈ ಬಗೆಯ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು. ಈ ನಂಬಿಕೆ ನಿಜವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ವಿಮಾನಗಳು, ರೈಲುಗಳು, ಬಸ್ಸುಗಳು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು. ಅಪಘಾತಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಅಪಘಾತಗಳಿಗೂ ವಾಹನಗಳು ಹೊರಟ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಚಿಕಾಗೋ,

ಲಂಡನ್ ಅಂತಹ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಮಾನಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ರಾಹುಕಾಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ರೈಲು ಹೊರಡಲು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಶುಭದಿನಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಶುಭದಿನಗಳೆಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳು ಅಶುಭವಾದವು ಅಥವಾ ಶುಭವಾದವು ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಜಾತಕಗಳು ಕೂಡ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕಂಡುಬರುವ ಗ್ರಹಗತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜಾತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಗ್ರಹಗಳ ಸ್ಥಾನವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮದುವೆ, ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ, ಅಪಘಾತ, ಸಾವು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುವುದು ಅರ್ಥರಹಿತ. ವಧು-ವರರಿಗಿಂತ ಗ್ರಹಗಳ ಪಾತ್ರ ಮದುವೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಜಾತಕಗಳು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವು ಭಾವಿ ಅತ್ತೆ ಅಥವಾ ಮಾವನ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಗ್ರಹಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಬದುಕಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಧು-ವರರನ್ನು ಹುಡುಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಧು-ವರರ ಜಾತಕಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಯೇ ಆದ ಎಷ್ಟೋ ಮದುವೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಕ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಧವೆ-ವಿಧುರರು ದೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ 'ನಂಬಿಕೆ'ಗೆ ಅರ್ಹರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ ಜಾತಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ದುರಂತಗಳು, ಸಂಸಾರ ವಿರಸ, ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಅಸುಖವು ಕಂಡಬರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅನರ್ಹರಾದ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶೇ. ೯೦ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಮದುವೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಜಾತಕವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವರ ವಿವಾಹಗಳು ಉಳಿದವರಂತೆ ಸುಖವೋ ಅಥವಾ ಅಸುಖವೋ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಗಲಾರದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಾವಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ, ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಎಲ್ಲ ದುರದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳ ಜಾತಕವು ಒಂದೇ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದು, ತೀರ ಅಸಂಗತ, ಇದೇ ರೀತಿ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಥವಾ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಾತಕದಲ್ಲೂ ಅವನ ಸಾವಿನ ದಿನ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದುದು.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಚಂಡಮಾರುತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಯೋಚಿತ ಬುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು. ಅವು ಯಾವ ಜಾತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿನ ಸಾವಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಬರೆದಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕು. ಚಂಡಮಾರುತ ಬೀಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ

ವಾಸಮಾಡುವ ಶ್ರೀಮಂತರ ಅಥವಾ ಭೂಕಂಪಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಜಾತಕಗಳು ಸಾವಿಗೀಡಾದ ಬಡವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳ ಜಾತಕಗಳು ಒಂದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬುದು ತರ್ಕ ಒಪ್ಪುವ ಮಾತು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಭಾವಗಳಲ್ಲಿ, ಆಸಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶ ಕೂಡ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಟೊಳ್ಳುತನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಲ್ಲದು.

ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯು ಓದಲು ತಮಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ದೀಪವಿಟ್ಟಂತೆ ಇದ್ದು, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ ಎಲ್ಲ ವಾರಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಥೂಲವಿವರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹೇಳುವ ಭವಿಷ್ಯವು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ನಡೆಸುವ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೊದಲಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಷ್ಟೇ ಊಹೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬುಧ, ಶನಿ, ರಾಹು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾನೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಇಬ್ಬರು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಹೊಂದಿಕೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಾಸ್ತ್ರವಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಟ್ಟ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಬ್ಬರು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದು ಇರಲಿ, ಒಬ್ಬನೇ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ಭವಿಷ್ಯವು ಕೂಡ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ

ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಲವಾರು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಅಧಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಗಡಿಯಾರ ಕೂಡ ದಿನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋತಿಯೊಂದು ಟೈಪರೈಟರ್‌ನ ಅಚ್ಚಿನ ಮೊಳೆಯನ್ನು ಒತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ದ್ವಿಪದಿಯೇ ಆಗಿಬಿಡಬಹುದು, ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೋತಿಗೆ ಟೈಪಿಂಗ್ ಕಲೆ ಅಥವಾ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚ್ಛಾನ ಇದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾವಿನ ಸೂಚನೆಯಿದೆ ಎಂಬಂತಹ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಾಯುವುದು ಖಚಿತ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಜವಾಗಲೇಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ಸಾರಿ ಗಂಡುಮಗುವಿನ ಜನನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾದಳು. ಬೇಜಾರಿನಿಂದ ಅವಳು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ 'ಹೆಣ್ಣುಮಗು' ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಪ್ರಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ತಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನಂತೆ. ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ಕೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಜಾಣತನದ ತಂತ್ರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಇಲ್ಲಸ್ಟ್ರೇಟೆಡ್ ವೀಕ್ಲಿ'

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ೧೯೭೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಕೇಳಿ ಬಂದ ವರದಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಬಗ್ಗೆ ನೆನಪಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗೆ, ಮುಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಯಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಹಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರು ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಪ್ರಧಾನಿಮಂತ್ರಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತ್, ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಹೇಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಭವಿಷ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಳ್ಳಾಯಿತು ಎಂಬುದು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಅಸಮರ್ಥತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ತಪ್ಪು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವರು ನಕಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳೆಂದು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು. ನಿಖರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದು, ಭವಿಷ್ಯ ಸುಳ್ಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಏನೇ ತಪ್ಪಾದರೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದು ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದ ವಿವರವಾದ ತಪಾಸಣೆ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ವಿಧಿವಾದವನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ನಿಯಮ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಗ್ರಹಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಜನರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳನ್ನು ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಹಗಳ ಅನಿಷ್ಟ ಗತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಘೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಮಂಗಳ ನಿವಾರಣೆಯು ಶಾಂತಿ, ಪೂಜೆಗಳಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಬಯಸುವ ಯಾರೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಾರರು 'ಅಲೌಕಿಕ' ಗ್ರಹಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಗ್ಧ ಜನರನ್ನು ಭಯದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಅವರ ಸುಲಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದ ಹಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು, ಜೂನ್ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಘೋಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾವ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೂ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ೧೯೭೭ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯಾವುದೇ ಭವಿಷ್ಯ ಕೇಳಿಬರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ತರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ ಈ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಯಾವ ನೆಪ ಹೇಳುವರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೭೭ ರ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಮುನ್ಸೂಚನೆ

ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಸಾವು ನೋವುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಚಂಡಮಾರುತದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು ಏನೂ ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ದಿನನಿತ್ಯದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಅಧಿಕೃತತೆ ನಿರಾಕರಣೆ ಆಗುವುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲವು. ಅನೇಕ ಜನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನ್ನು ನಂಬುವುದು ಶೋಚನೀಯ ವಿಚಾರ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವಾದಿಯಾದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವೂ ಉಳಿದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವು ವಾಯು, ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿ.

ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವು ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಪುರಾತನ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗಲೂ ನವಗ್ರಹಗಳು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಹಗಳೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯುರೆನಸ್, ನೆಪ್ಚೂನ್, ಪ್ಲೇಟೊ ಅಂತಹ ಹೊಸ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಬಹುಮಂದಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಚಾರವೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಳಸ್ತರದಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮನೋಭಾವ

ಕೂಡ ಅಪಾಯಕಾರಿ, ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಅವರು ತರ್ಕಹೀನವಾದ ಮುಂದುವರಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಜನರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದಂತಹ ಪ್ರಗತಿ ವಿರೋಧಿ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತಿನ ಗುರುತಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಅವಿವೇಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತರಾದವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇದ್ದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಜನ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ಬುದ್ಧನು ತನ್ನ ವಿನಯ ಪೀಟಿಕಾ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತಹ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಕ್ಷತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಶಕುನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಶುಭ ಅಥವಾ ಅಶುಭವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು, ಒಳಿತು, ಕೆಡುಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವುದು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬುದ್ಧನ ಉಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಅವರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಟುವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. “ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಪ್ರಭಾವ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ಆಗಲಿ, ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಗುರುತುಗಳು ಇಂತಹವುಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಂಡು

ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು” ಎಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದು ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬೈಬಲ್ ಅಥವಾ ಕುರಾನ್ ಆಗಿರಲಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವನನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವನನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಹಸ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ, ಪವಾಡದಂತಹ ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿ ಅಂಶಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಪಾಸಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೊರೆತಿರುವ ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ನಾನು ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮದು. ಪ್ಯಾರಚೂಟ್‌ನಂತೆ ತೆರೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಖಾಲಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ:

ಡಾ. ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ (೧೯೩೦-೨೦೦೫): ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮದ ವಿಚಾರವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಹೊಸೂರಿ'ನ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಕಡುಬಡತನದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು, ಹೊಸೂರಿನಿಂದ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು, ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್ಸಿ. ಮಾಡಿ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಅದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರಿನವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಇದ್ದವರು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾಜಿ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಾಪನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಅನುಭವ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಇಳಿಸಿದವರು. ಇವರ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ - 'ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿ' ಎಂಬ ಆತ್ಮಕಥೆ ಮತ್ತು 'ತೆರೆದ ಮನ' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ.

ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು 'ತೆರೆದ ಮನ'ದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ 'ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ' ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೆಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ 'ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ'. ದೂರದರ್ಶನದ ವಾಹಿನಿಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ಜನ

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಮರುಳೋ ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ' ಎಂಬಂತಾಗದೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಕಾರು, ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕೋರ್ಟು

—ಡಾ. ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ

ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೈಸಿಕಲ್ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಾರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮೂರು ಮಂದಿಗೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಾರಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ಪೇಚ್ಚೆಯನ್ನಸುರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನರಿಯದ ಅಮೆರಿಕನಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬಡಗಿಗಳು, ಇಟ್ಟಿಗೆ-ಗಾರೆ ಕೆಲಸದವರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆಯಾಗಳು, ಆಫೀಸುಗಳ ಉಳಿಗದವರು, ಇದೇ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಳಿಗದವನೂ ಕಾರಿಟ್ಟಿದ್ದ, ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೂ ಕಾರಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಬಾಸ್ಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಲಿಟ್ಟ ಮೊದಮೊದಲು ನಾನು ಹೋಗಬೇಕೆಂದ ಹೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಇವಳ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಾರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಹು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್ ನಕ್ಷತ್ರಕರ ಬಾಧೆ ವಿಪರೀತ, ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡಕೂಡದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವದರಲ್ಲಂತೂ ಕಟ್ಟಳೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊದಲನೆ ತೆರದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡುವುದು ಅಪರಾಧ, ಎರಡನೆ ತೆರನಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡದಿರುವುದು ಅಪರಾಧ. ಅನೇಕ

ಸಲ ಈ ನಿಯಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಪ್ರಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ವತ್ತೆಯಿರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡಲೇಕೂಡದಂತೆ (ಶಬ್ದದಿಂದ ಹುಚ್ಚರು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುವರೆಂದು): ಕಣ್ಣಾಸ್ವತ್ತೆಯಿರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರನ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಂತೆ (ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಿರುವವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೇಂದು) ಕಾರಿನ ಓಡಾಟಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ೫೦-೬೦ ಮೈಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಾರುಬಿಡುವದು ಅಪರಾಧ ಜನಸಂಚಾರವಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ವೇಗವನ್ನು ಮೀರುವುದು ಅಪರಾಧ. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ನಿಯಮೋಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಸರ್ಪಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಸಲ ಬಾಸ್ಕೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯೆಹುದು ಮೆನ್ಯುಹಿನ್‌ನ ಸಂಗೀತ ನಡೆಯಿತು ನಾನು ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಇವನ ವಾದ್ಯವಾದನ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಚಟ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಸಂಗೀತ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ನಾನಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಚಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಕಾರೊಂದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ, ನಾನೇ ಡ್ರೈವರ್ ಆದೆ. ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಕಲಿತು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಗೆಲೆಯರನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸೇರಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ರಸ್ತೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾರುಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಾರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಡನೆಯ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ದೂರಹೋಗಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾಲುಮಾರಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಆತುರ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಕಾರುಗಳ ನಡುವೆ ಜಾಗ ಹುಡುಕಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕಾರು ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಜಾಗ ಒಂದೆಡೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇರುಕಿಸಿ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಮೂರುಗಂಟೆ ಕಾಲ ಸಂಗೀತದ ಸವಿಯುಂಡು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಕಾರೇ ಮಾಯ! ಡಂಗು ಬಡಿದವರಂತೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದವು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ 'ಅಕೋ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡು, ನಮ್ಮ ಕಾರು!' ಎಂದು ಬೆಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದ. ನಮ್ಮಿಂದ ಅದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದರಡೆಗೆ ಓಡಿದೆವು. ಕಾರಿನೊಳಗಿನ ಸಾಮಾನುಗಳೇನಾದರೂ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿವೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ದನಿ- 'ಈ ಕಾರು ಯಾರದು, ನಿಮ್ಮದೋ?' ಎಂದು ಗುಡುಗಿತು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಬೃಹದಾಕಾರದ ಪೋಲಿಸ್ ಆಳು! ನನಗಂತೂ ಮೈಒದ್ದೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಥವಾ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯೆ, ಯಾವುದೂ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. 'ಹೌದು ಸರ್' ಎಂದು ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಬಿಸಿಯುಸಿರುಬಿಟ್ಟೆ.

ದೀರ್ಘವಾಗಿ "ಹಾಗೋ....." ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆಯವರೆಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, "ಬಾಸ್ಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ನಿಯಮಗಳೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿವೆಯೋ?" ಎಂದ.

ನನ್ನ ಭಾವದಿಂದ ನಾನು. "ಇಲ್ಲ. ಸರ್".

"ನನ್ನನ್ನು ಸರ್ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಆಫೀಸರ್ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಬರಿಯ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಷ್ಟೇ. ಬಾಸ್ಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರಂಟ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಕಾರು

ನಿಲ್ಲಿಸಕೂಡದೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ನೀನೆಲ್ಲಿಯವ? ಎಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಇಲ್ಲಿದ್ದಿ?” ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ.

ನನಗೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ನಾವು ಟೆಕ್ಸಸ್ (ಖಿಚಿಡಿಚಿ) ಕಡೆಯವರೆಂದು ಅದು ಹೇಗೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡ! (ಬಾಸ್ಪನ್ನಿನವರಿಗೆ ಟೆಕ್ಸಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದವರೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಮಾರರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ). “ಹೂಂ” ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಘಾಟರಿಸಿ, “ಇದು ಟೆಕ್ಸಸ್ ಅಲ್ಲ. ಹೈಡ್ರಂಟ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಾಸ್ಪನ್ !”

“ನನ್ನನ್ನು ಸರ್ ಎನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ?” ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತ ಕೈಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿದ. ಎಲ್ಲಿ ಫಳೀರೆಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿಬಿಡುವನೋ ಎಂದು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ.

“ನಿನಗೆ ಮನ ಬಂದೆಡೆ ಕಾರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ಸಸ್ ಅಲ್ಲ ಇದು!” (ಟೆಕ್ಸಸಿನೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಯಾವುದೋ ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಹಗತನ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೋ ಎನೋ!).

“ನಿನ್ನ ಈ ತರಕಲಾಂಟಿ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಇರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಹೈಡ್ರಂಟಿನ ಪಕ್ಕದಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕೊರೆಯುವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಕಾಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಈ ತಗಡಿನ ಆಟದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ! ಗೊತ್ತೋ?”

“ಹೂಂ, ಸರ್”.

ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಬಿರುಬಿರನೆ ದುರುಗುಟ್ಟನೋಡಿದ. ನಾನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ.

“ಇಲ್ಲ, ಸರ್” ಎಂದದ್ದೇ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಕಾರಿನೊಳಗೆ ಕೂತು, ಸ್ವಾರ್ಥ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ನಕ್ಷತ್ರಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದು, - “ನೆನಪಿರಲಿ ಇದು ಟೆಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಬಾಸ್ಪನ್!” ಎಂದು ಅರಚಿದ. ನಾನು “ಹೌದು ಸರ್” ಎಂದೇ ಕಾರಿನ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. “ನಾನು ಸರ್ ಅಲ್ಲಾ!” ಎಂಬ ಕರ್ಕಶವಾದ ಅಬ್ಬರ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಈ ಅನುಭವವಾದಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಕಾರು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ.

ಒಂದು ಸಲ ವರಮಾನದ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ತನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದಳು. ನಾವು ಹೊರಟ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಈ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಬಳಸು. ಪೇಟೆಯ ಸಂದುಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟದ ಸಮಯ; ಆಫೀಸು, ಅಂಗಡಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಜನ ಹೊರಬಂದು ಬೀದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಇಂತ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ವೇಗವನ್ನು ಮೀರಿ ಕಾರು ಓಡಿಸಕೂಡದೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕು. ಇವಳು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುವ ಒಂದು ಅನುಭವ (ಖುಡುಟಟ) ವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಟದವಳು ಖುಡುಟಟ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನ ಅವಳಿಗೆ ಸಪ್ಪೆ. ಅವಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ “ನೋಡು ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವದವರೇ, ನನಗೂ ಅದೇ ಚಟ ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ

ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಖುಡುಟಟ ನಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಒಂದು ದಿನ ಬದುಕಿರುವುದೂ ಒಂದೇ, ನೂರುವರ್ಷ ಸಪ್ಪೆ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದೂ ಒಂದೇ. ನನ್ನ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಖುಡುಟಟ ಏ ಜೀವನ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಬೆಟ್ಟಗಳ ಡೊಂಕು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ೬೦ ಮೈಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾರುಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ರಾಕೀಸ್ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾರು ಕೈ ತಪ್ಪಿ ೨೦೦೦ ಅಡಿ ಆಳದ ಕಣಿವೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಬೆಂಕಿಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲೇ ಉರಿದು ಬೂದಿಯಾದರು. ಇದರಿಂದ ನನಗಾದ ದುಃಖಕ್ಕಿಂತ 'ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾದರಲ್ಲಾ' ಎಂಬ ಹಿಗ್ಗೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ!" ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಜೀವನೋದ್ದೇಶ, ಖುಡುಟಟ (ತ್ರಿಲ್-ರೋಮಾಂಚನ) ಅನುಭವಿಸುವುದು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಕಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಗುವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೆ.

ಜನನಿಬಿಡವಾದ ಪೇಟೆ ರಸ್ತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತೆಯೇ ಇವಳಿಗೆ ಖುಡುಟಟ ನ ಆವೇಶ ಹತ್ತಿತು! ಕಾರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳಾಗಲಿ ಜನಸಂಚಾರದ ಗೋಜಾಗಲಿ ಇವಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾನಾಯಿತು, ತನ್ನ ಸ್ಪಿಯರಿಂಗ್ ಚಕ್ರವಾಯಿತು. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ-ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಬಿಡು, ಅವಸರವೇನಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ಅವಳ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಪರಮಾವಧಿಯಿರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿಯಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವ ಶಿಲ್ಪಿ ಊದಿ ನಿಲ್ಲೆಂದು ಸಂಜ್ಞೆಮಾಡಿದ. ಅವಳಿಗೆ ಇದರ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲ; ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೇಗಮಾಪಕ ಯಂತ್ರ

ನನ್ನ ಎದೆ ಡವಡವ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. “ಹಾಳಾದ ಈ ಕಾಪ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ! ಸಂಚಾರವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಬದಲು ಸಂಚಾರವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರವೀಣ ಇವನು!” ಎಂದು ಶಾಪಹಾಕುತ್ತ ಬ್ರೇಕ್ ಎಳೆದಳು. ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಿಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರು ಕಿರೋ ಎಂದು ಚೀರುತ್ತ, ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹತ್ತು ಮಾರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿತು. ಈ ಅಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಪೋಲೀಸಿನವ ಮೋಟಾರ್‌ಸೈಕಲ್ ನಿಂತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿಹೊಡೆದು, ಮೋಟಾರ್‌ಸೈಕಲ್ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ನೆಗೆದು ಹಾರಿ, ಪಾಣಾಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ.

ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ತೂಕವಿನ್ನೂ ತಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾದವೆಂದೆನಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೊಂದು ಸಂಘಟನೆಯೂ ಈಗ ಜರುಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅವಳ ಭಾವನೆ, ನಾನು ಹೆದರಿಕೆಯ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ, ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ಸೀಟಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವಂತೂ ಕೋಪದಿಂದ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿದ್ದ. ನಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವಳ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದುನಿಂತು, ವಿನಯವನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಅಣಕದನಿಯಿಂದ 'ಲೇಡಿ! ಹೆಂಗಸರನ್ನು ದಂಡನೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಧೂರ್ತನೆಂಬ ಅಪವಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ; ನಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತೇ ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ

ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅತಿವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ?’ ಲಿಪ್‌ಸ್ಟಿಕ್ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಾವೊಂದು ಜವಾಬನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದ ಅವಳ ಮಗು “ಬ್ಯಾ” ಎಂದಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವನ ಸಿಟ್ಟು ಮಿತಿಮೀರಿತು. ಲೇಡಿ ! ಆ ಮಗು ನಿನ್ನದೇ? ಯಾರದಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ಅದರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸು! ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸಿದ. ಇವಳು ಎಚ್ಚತ್ತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಿಂದು ಹಾಕಲೆಂಬಂತೆ ದುರುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವನಡೆಗೆ ತನ್ನ ಮುಗುಳುನಗೆಯ, ಆಗತಾನೆ ಕೆಂಪು ಲಿಪ್‌ಸ್ಟಿಕ್ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ತುಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಅವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ವೈಯಾರದಿಂದ, ‘ನಾನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೆ’ ಎಂದು ಬಿನ್ನಾಣಿಸಿದಳು. ಅವನ ಕೋಪ ಅದೆಷ್ಟು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿತ್ತೋ, ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊಮ್ಮಲು ಅದೆಷ್ಟು ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಶೇಖರವಾಗಿತ್ತೋ, ಪಟಪಟನೆ ಒದರಿದ: ‘ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು!’

“ಹಾಂ” ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಳು. ಪೋಲೀಸಿನವ, ಮಳೆ ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಬಿರುಸಿನಲ್ಲಿಯೇ, ‘ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಾಟಕ ಬೇರೆ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತೀರಾ? ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಯತವೇಗವನ್ನು ಮೀರಿ ಕಾನೂನು ಭಂಗಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಕಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೆಂದಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ; ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿಹೊಡೆದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜಖಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪತ್ತು ಬರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ’ ಎಂದದ್ದೇ, ಜೇಬಿನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಹರಿದು,

ಅದರಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ರಭಸದಿಂದ ಗೀಚಿ, ಕಾರಿನೊಳಕ್ಕೆ ತುರುಕಿದ. ತುರುಕಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಹೊಡೆದವನಂತೆ ನಿಂತ.

ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ‘ಖುಚಿಟಿಇ ಥಿರಣ್’ ಎಂದಳು. ಮೋಲೀಸಿನವ ‘ಖುಚಿಟಿಇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದರಲ್ಲೇನು ಬರದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ’ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಚೀಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇಣಕಿನೋಡಿದೆ. ‘ಬಾಸ್ಪನ್’ ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಸಣ್ಣ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಳೆದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ನೀವು ಹಾಜರಾಗತಕ್ಕದ್ದು’ ಎನ್ನುವ ಸಮನ್ಸ್ (ಅಪ್ಪಣೆ ಚೀಟಿ) ಅದು. ಇಂಥ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಎಂಥವರೂ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾಘ ಮಾಡೆಂದು ಹಲ್ಲುಗಿಂಜುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು ಅವಳಿಗೆ. ಕೈಚೀಲದಿಂದ ಐದು ಡಾಲರಿನ ನೋಟೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನ ಕೈಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಕೋಪಾಗ್ನಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸುರಿದಂತಾದದ್ದೇ ಫಲಿತಾಂಶ. ಪುರಾಣದ ನರಸಿಂಹನಂತೆ ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡು ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ಡಾಲರು ನೋಟನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ‘ಲೇಡಿ! ನಾಲ್ಕು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಲಂಚಕೊಡುವ ಐದನೆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ.....’ ಎನ್ನುತ್ತ ನೋಟನ್ನು ಪರಪರನೆ ಹರಿದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟ.

ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾನು ಐದು ಡಾಲರಿನ ನೋಟು ಅನ್ಯಾಯವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು “ಅಯ್ಯ.....” ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಲೀಸಿನವನ ದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅದುವರೆಗೂ ನಾನಲ್ಲೇ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಯಾರು ನೀನು? ಇಲ್ಲೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ?” ಎಂದು ಭೋರ್ಗರೆದ. ನಾನು ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ, “ಕೂತಿದ್ದೇನೆ”.

“ಅದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ?” ಎಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿದ.

“ಇಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದೆ”.

“ಇದನ್ನು ಆಗಲೇ ನನಗೇಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ?”

“ನೀನು ಆಗಲೆ ಯಾಕೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ?” ಎಂದು ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ತೋರಲಿಲ್ಲ; ತೋರಿದ್ದರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಂತೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೌನವಾಗಿದ್ದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಮನ್ಸ್ ಹರಿದು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ತುರುಕಿ “ಇವಳು ಲಂಚ ಕೊಡಬಂದುದಕ್ಕೆ ನೀನು ನನ್ನ ಕಡೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೇನಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ ತಾನೆ?” ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿ, ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದ್ದ ತನ್ನ ಮೊಟರ್ ಸೈಕಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದ.

ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಸಂದರ್ಭವೆಲ್ಲ - ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತಮಾಷೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸಮನ್ಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿಗಿಲಾಯಿತು. ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನೂ ಮಾಡದ ನನಗೆ ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸಮನ್ಸ್ ಬಂತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ರೋಷದಿಂದ ಮೈ ಉರಿಯತೊಡಗಿತು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿದೆ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದವಳಂತೆ ಕೊಂಕುನಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಳು. ನನಗಿನ್ನೂ ರೇಗಿತ್ತು: “ಇಷ್ಟು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನನ್ನನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನಗುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲ! ಎಂದೆ.

“ಓ! ಸ್ವಾಮಿ! ಅರಟಜ ಛಿರಟಜ, ಚಿಡಿಟಿಣ ಛಿರಣ ಜಟಿರಿಛಿಟಿರಿ ಣುಜ ಣುಡಿಟಟಿ, ಜರಟಿಣ ಛಿರಣ ಟುಞಾಜ ಜಿಣಟಿ? ಔ, ಛಜ, ರಿರಡಿಣುತಜ!” ಎಂದು ನಕ್ಕಳು. ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಕಾರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆಯ ಕಛೇರಿ ಸೇರಿದ್ದಾಯಿತು. ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ‘ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗೋಣ, ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗೋಣ, ಬಹಳ ತಮಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನೊಂದು ವಾದ ಹೂಡಿ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೋಡು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ!’ ಎಂದಳು. ಇವಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು. ಇನ್ನೇನೇನು ಅವಸ್ಥೆ ಪಡಬೇಕೋ ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ‘ಏಕೆ, ತಲೆನೋವೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ನಾನು, ‘ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೀನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ರಜ ತೆಗೆದುಕೊ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬುದ್ಧಿವಾದ ತೊಗೊ’ ಎಂದೆ. “ನಿನಗೊಂದು ಹುಚ್ಚು! ಲಾಯರೇನು ಮಾಡಿಯಾನು! ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಕೈಲೆ ಇದೆ. ನಾಳೆ ನೋಡುವಿಯಂತೆ!” ಎಂದು ಪುನಃ ನಕ್ಕಳು.

ಮಾರನೆ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ನೆಪಹೇಳಿ ಇವಳ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದೆ. ಇವಳು ಅಜಾಗರುಕತೆಯಿಂದ ಕಾರು ನಡೆಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲವೂ, ಲಂಚ ಕೊಡಲು ಹೋದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶ ಇದು: ‘ಕಾರನ್ನು ನಿಯತವೇಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಗಮನವಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಗು ಸೀಟಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ನನ್ನ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಕ್ಸಿಲರೇಟ

(ಚಿಛಿಛಿಜಟಜಡಿಚಿಣರಡಿ)ನ್ನು ಅದುಮಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಕಾರು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿತು. 'ಈ ವಾದಸರಣಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ತಲೆದೂಗಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಕ್ಕ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ (ಘನಡುಛಿಣ ಣಣರಡಿಟಿಜಛಿ) - ಕಣಛಿಟುಛಿ ಕಡಿಛಿಜಡಿಛಿಣರಡಿ ಇರುವಂತೆ - ಎದ್ದುನಿಂತು, ನೀವು ಕಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಂದರೆ ಕಾರು ಚಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಮಗು ಆಕ್ಸಿಲರೇಟರನ್ನು ಅದುಮಿತೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲವೆ'?

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ : "ಹೌದು".

ಡಿ.ಅ. : "ಕಾರು ಚಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಆಕ್ಸಿಲರೇಟರನ್ನು ಅದುಮಿದ್ದಿರಲ್ಲವೆ?"

ಸೆ. : "ಹೌದು".

ಡಿ.ಸಿ. : "ಹಾಗಾದರೆ ಮಗು ಆಕ್ಸಿಲರೇಟರನ್ನು ಹೇಗೆ ಅದುಮಿತು?" ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ ಏನನ್ನೋ ಹೇಳಲು ಹೋದಳು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ 'ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಕೂತುಕೊಂಡಳು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಘೊಳ್ಳೆಂದು ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಮುಖನೋಡಿ ಇವಳೂ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದಳು.

ಲಂಚಕೊಡಲು ಬಂದ ತಪ್ಪಿತ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಇವಳೇ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಲಾಯರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಪೋಲೀಸಿನವನು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಪರಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನಡೆದ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು:

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ : "ನಾನು ನಿನಗೆ ಲಂಚಕೊಟ್ಟೆನೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವೆಯಲ್ಲವೆ? ಇದು ನಿಜವೆ?"

ಮೋಲೀಸಿನವ: (ಕೋಪದಿಂದ) “ಹೌದು”.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ : “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ?”

ಮೋ : (ಇನ್ನಷ್ಟು ರೇಗಿ “ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ!”

ಸೆ. : “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಲಂಚವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ!” ಎಂದು ತನ್ನ ವಿಜಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಳು.

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ: (ನನ್ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ) “ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನಕ್ಕರೆ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಮರಾದೆ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿ ನೆನಪಿರಲಿ!”

ಮೋ. : (ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಮರೆಹೊಕ್ಕು) “ಇವಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಳು, ಧಿರಣಡಿ ಏರಟಿರಡಿ”.

ನ್ಯಾ : “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಕ್ಸಿಬಿಟ್ ಎಲ್ಲಿ?”

ಮೋ. : “ಕೋಪದ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೆ, ಧಿರಣಡಿ ಏರಟಿರಡಿ”:

ನ್ಯಾ : “ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆರೋಪಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಕೇಸು ತೋಪಾಯಿತು!” ಎಂದು ತೀರ್ಪುಕೊಟ್ಟು ಮೋಲೀಸಿನವನ ರೋಷ ಹೇಳತೀರದು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುವಂತೆ ಅವಳ ಮುಖ ನೋಡಿದ. ಅವಳು ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಳು. ನನ್ನ ಮುಖ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ. ನನಗೂ ನಗು ಬಂತು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರು ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೊದಲನೆ ನಾಲ್ಕು ತಪ್ಪಿತಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಪುಕೊಟ್ಟು: ‘ವೇಗವಾಗಿ ಕಾರು ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ವಿವರಣೆ ಬಹಳ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆದರೆ ನಂಬುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಡಾಲರ್ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ತೀರ್ಪು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಥವಾ ತೀರ್ಪು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಕ್ಕದ್ದೇ ಆದರೆ, ಇನ್ನಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಡಾಲರ್ ತರಬೇಕು'.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ:

ಡಾ. ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ : ಇವರು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ ಖ್ಯಾತಿಯ ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಮಗ. ತಂದೆಯದು ಜೀವನದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಹುಡುಕಾಟವಾದರೆ ಇವರದು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಹಸಿರುಹೊನ್ನು, ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ, ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾದದ್ದು. ಇವುಗಳು ಶುಷ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾದರಿಯ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸೃಜನಶೀಲ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಬಗೆ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿ ಕಾಲೇಜು ರಂಗ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ತಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

* ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣ. ಇನ್ನೂ ಎಳೆತನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ವಾದ್ಯವಾದನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಕುಶಲತೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನೆಯ ವಿಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ೧೯೫೨ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಖ್ಯ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಛೇರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ.

* ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ನೀರು ಶೇಖರಿಸುವ ನಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಕಿ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ: ಬಿ. ಕಾಂ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಪದ -2

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ ಬಿ. ಕಾಂ - ಎರಡನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಪರಿವಿಡಿ

೧. ನಾಟಕ- ಶೂದ್ರತಪಸ್ವಿ: ಕುವೆಂಪು

೨. ಕಾದಂಬರಿ-ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ: ಸಾರಾ

ಅಬೂಬಕ್ಕರ್

ನಾಟಕ- ಶೂದ್ರತಪಸ್ವಿ - ಕುವೆಂಪು

ಕುವೆಂಪು ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಹೆಸರಾದವರು ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ" ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಹಿತಿ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ, ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಿದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ,

ಕೊಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್‌ರಷ್ಯಾ, ಕೃತ್ತಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು, "ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮಹೆಗ್ಗಡತಿ" ಮತ್ತು 'ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು' ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಸಣ್ಣಕತೆ, ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇವರು ವಿಶ್ವ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರು ೧೯೩೬ರ ಜೂನ್ ೨೦ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ತೀರದ ಗ್ರಾಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪಿ. ಅಹಮದ್ ಅವರು ಮತ್ತು

ತಾಯಿ ಚೈನಾಬಿ ಅವರು. ಸಾರಾ ಅವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅವರ ಹುಟ್ಟಿದೂರಿನಲ್ಲೇ ನೆರವೇರಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ಹೈಸ್ಕೂಲುವರೆಗೆ ಕಲಿತದ್ದು ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ.

ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರೊಡನೆ ಸಾರಾ ಅವರ ವಿವಾಹ ಏರ್ಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳುವಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಓದಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಸಾರಾ ಅವರು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು, ಇನಾಂದಾರ್, ಭೈರಪ್ಪ, ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಸದಾ ಓದಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸಾರಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದವು.

ಅಣ್ಣ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವೈಕಂ ಮಹಮದ್ ಬಷೀರ್ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಓದಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಂತರಾಳದ ಒತ್ತಡ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮಥನದಿಂದಾಗಿ ಎಂ.ಕೆ.ಇಂದಿರಾ ಅವರಂತೆ ನಲವತ್ತು ದಾಟಿದ ನಂತರ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತಗೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಧ್ವನಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ

ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯಿತು.

ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾರಾ ಅವರು ಬರೆದ ಇತರ ಹಲವಾರು ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಂದರೆ ಸಹನಾ, ವಜ್ರಗಳು, ಕದನವಿರಾಮ, ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು, ಪ್ರವಾಹ-ಸುಳಿ (ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು ಕೃತಿಯ ಭಾಗ-೨), ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿ, ಪಂಜರ ಮುಂತಾದವು.

ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು-ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ಪಯಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು, ಖೆಡ್ಡೆ ಮುಂತಾದವು. ಬಾನುಲಿ ನಾಟಕಗಳು-ಕಮರಿದ ಕನಸು, ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು, ತೇಲಾಡುವ ಮೋಡಗಳು, ತಾಳ, ಹೀಗೂ ಒಂದು ಬದುಕು ಮುಂತಾದವು.ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಗಳು-ಲೇಖನ ಗುಚ್ಛ, ಮನೋಮಿ, ಬಲೆ, ನಾನಿನ್ನು ನಿದ್ರಿಸುವೆ (ಕಾದಂಬರಿಗಳು).

ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಿ. ಸರೋಜಾದೇವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಸಹನಾ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು' ಕೃತಿಗೆ ಮಾತೋಶ್ರೀ ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅನುಪಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಹಂಪಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಾಸ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ:

೧. ಎರಡು ಅಂಕಗಳ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೫ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ

ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $3 \times 2 = 6$

(ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕತೆಗಳಿಂದ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಲೇಖನಗಳಿಂದ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

(ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾಟಕದಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

೨. ಐದು ಅಂಕಗಳ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ

ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $6 \times 5 = 30$

(ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕತೆಗಳಿಂದ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಲೇಖನಗಳಿಂದ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

(ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾಟಕದಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

೩. ಹತ್ತು ಅಂಕಗಳ ೬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

$4 \times 10 = 40$

(ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕವಿತೆಗಳಿಂದ ೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕತೆಗಳಿಂದ ೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಲೇಖನಗಳಿಂದ ೧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

(ಎರಡನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾಟಕದಿಂದ ೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು)

ಬಿ. ಕಾಂ ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು -100

ಬರವಣಿಗೆ ಅಂಕಗಳು -80

ಆಂತರಿಕ ಅಂಕಗಳು -20 (ಹಾಜರಾತಿ-10, ನಿಯೋಜಿತ
ಕಾರ್ಯ-10)

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು & ಡೀನ್, ಕಲಾನಿಕಾಯ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಸುವರ್ಣ. ಸಂಗಣ್ಣ. ಹುಡೇದ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, HKES ಕಾಲೇಜು

ಸದಾಶಿವ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ಎನ್.ಮಂಜುನಾಥ

ಉಪ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,

ರಾಮಯ್ಯ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್

ಬಿಸಿನೆಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಕಾಲೇಜು

ಮತ್ತಿಕೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎ. ಎನ್.ಭಾಗ್ಯ

MES ಕಾಲೇಜು, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ಎಂ.

MLA ಕಾಲೇಜು, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು.